

Ang Mayad nga Balita nahanungud kay Jesu-Cristo suno kay LUCAS

Pamuno

¹ Halangdun nga Teofilo,
 Duro run nga mga tawo ang nagtinguha nga
 magsulat kang bug-os nga istorya nahanungud
 sa mga butang nga nagkaratabo rugya kanamun.
² Ginsulat nanda ang mga ginpanugid kanamun
 kang mga tawo nga nakasaksi gid kang mga
 nagkaratabo halin kang pag-umpisa na kadya,
 kag sanda man ang nagbantala kang dya nga
 balita. ³ Gani, halangdun nga Teofilo, tungud
 nga akun man nausisaan kang maid-id ang
 tanan nga mga butang nga dya halin sa ana
 ginsugodan, ginpakamayad ko man nga isulat
 dya kang paaragisud para kanimo. ⁴ Sa amo
 dya nga paagi imo maman-an ang bug-os nga
 kamatuoran nahanungud sa mga butang nga
 gintudlo run kanimo.

Ginpamaan ang Pagkatawo ni Juan nga Manugbawtiso

⁵ Katong tyempo nga si Herodes amo ang hari
 kang Judea, may sangka pari anay rugto nga
 ginahingaranan kay Zacarias, kag tana ka dya
 isara sa mga pari sa hubun ni Abias. Si Zacarias
 may asawa nga ginahingaranan kay Elisabet, nga

sa linahi man ni Aaron maghalin. ⁶ Sanda nga mag-asawa pareho nga nagakabuhi ka matarung sa panuruk kang Dios. Ginatuman nanda kang maid-id ang tanan nga mga sugo kag iba pa nga mga ginapatumon kang Ginoo. ⁷ Ugaring wara sanda ti bata tungud nga si Elisabet baw-as kag luwas pa dyan karia, mal-am run sanda nga darwa.

⁸ Kar-on, samtang nagahimo tana kang anang hirikoton bilang pari, kang ang andang hubun amo ang nagapangalagad sa templo, ⁹ kang maggabot-gabot sanda nga suno sa kinabatasan kang mga kaparian, tana ang natuonan nga magsulud sa templo kang Ginoo kag magsunog kang insinso sa altar. ¹⁰ Samtang ginasunog ang insinso, sa gwa tana duro ka raku nga mga tawo ang nagaparangamuyo. ¹¹ Sa hinali, may nagpakita kana nga sangka anghel kang Ginoo nga nagatindug sa tuo nayon kang altar nga ginasunogan kang insinso. ¹² Kang makita ni Zacarias ang anghel, naurongan tana kag gindakup kang kahadluk. ¹³ Pero nagkuon kana ang anghel, "Zacarias, indi ikaw magkahadluk. Ginsabat run kang Dios ang imo pangamuyo, si Elisabet nga imo asawa magabata kang sangka laki, kag pagahingaranan nimo tana kay Juan. ¹⁴ Magakalipay ikaw kag magakasadya, kag duro ang magakalipay sa tion nga tana matawo. ¹⁵ Tungud hay mangin dungganun tana sa panuruk kang Ginoo. Indi tana mag-inum kang bino ukon bisan ano nga makarilingin nga irimnun. Bisan gani nga wara pa tana matawo nagamhan run tana kang Balaan nga Ispirito. ¹⁶ Duro

nga mga Israelenhun ang ana pagapabalikun sa anda nga pagtoo sa Ginoo nga anda Dios. **17** Magauna tana sa Ginoo nga may Ispirito kag gahum nga pareho kang ana ni propeta Elias. Pagapanumbalikun na ang paghiripathaay kang mga tatay kag mga kabataan, kag ang mga tawo nga malalisun pabalikun na man sa matarung nga pagbinatasan, agud to sa pag-aman kang mga tawo sa pag-abot kang Ginoo.”

18 Pero nagkuon si Zacarias sa anghel, “Ano bay ang pagkamaan ko kon matuod ang gina-hambal mo hay mal-am run ako kag ang akun asawa amo man?”

19 Nagsabat ang anghel, “Ako si Gabriel nga nagaalagad sa prisensya kang Dios, kag ginsugo na ako sa paghambal kag pagsugid kanimo kag mayad nga balita nga dya. **20** Kar-on, tungud hay wara ikaw magpati sa akun ginpanugid kanimo, magaapa ikaw hasta sa adlaw nga matuman dya, tungud nga ang akun ginpanugid nga dya kanimo matuman gid sa pag-abot kang gintalana nga tion.”

21 Rugto tana sa gwa, ang mga tawo naghinulat kay Zacarias, kag natingala sanda kon andut nga buhay tana sa sulud kang templo. **22** Paggwa na, indi run tana makahambal sa mga tawo, kag nasat-uman nanda nga may nakita tana nga paranan-awun sa sulud kang templo. Kag tungud nga indi run tana makamitlang, nagsenyas run lang tana sa mga tawo.

23 Pagkatapos kang tion kag anang pagpan-galagad sa Templo, nag-uli tana sa andang balay. **24** Magpira ka adlaw, nagbusong si Elisabet nga

anang asawa kag sa sulud kang lima ka bulan wara gid tana maggwa sa balay. ²⁵ Nagkuon si Elisabet sa anang kaugalingun, “Ginbuligan run ako kang Ginoo kag sa dya nga paagi ginbuul na ang akun kahuruy-anan sa mga tawo!”

Ang Pagkatawo ni Jesus Ginpamaan

²⁶ Kang anum run ka bulan ang pagbusong ni Elisabet, ginsugo kang Dios ang anghel nga si Gabriel nga mag-agto sa Nazaret nga sangka banwa sa Galilea, ²⁷ sa sangka ulay nga ginahingaranan kay Maria. Dya si Maria natangdu run nga pagakaslun kay Jose nga isara sa mga kaliwat ni Haring David. ²⁸ Ang anghel nag-agto kay Maria kag nagkuon, “Magkalipay ikaw! Ang Ginoo nagaimaw kanimo, kag ginakahamut-an na ikaw!”

²⁹ Natublag gid si Maria sa ginhambal kang anghel kag ana nga ginpaminsar kon ano gid ang gusto hambalun ka dya. ³⁰ Dayon nagkuon ang anghel kana, “Maria indi ikaw magkahadluk. Ang Dios nahamuut kanimo. ³¹ Pamati. Magabusong ikaw kag magabata kang sangka lapsag nga laki, kag imo tana pagahingaranan kay Jesus. ³² Mangin dungganun tana kag pagatawgun nga Anak kang Dios nga Labing Mataas. Pagahimoon tana kag Ginoong Dios nga hari pareho ni David nga ana ulang. ³³ Magahari tana kag nasyon nga Israel hasta san-o kag ang anang ginharian magapadayon sa wara ti katapusan.”

³⁴ Nagkuon si Maria sa anghel, “Paano bay dya matabo hay ako sangka ulay nga daraga?”

³⁵ Nagsabat ang anghel, “Ang Balaan nga Ispirito magapanaog rugya kanimo kag pagalikupan ikaw kang gahum kang Labing Mataas nga Dios. Gani ang bata nga imo igabataun, balaan kag pagatawgun nga Anak kang Dios. ³⁶ Bisan gani ang imo himata nga si Elisabet nga ginakuon nga indi makapamata nagabusong run kadya kang anum ka bulan, bisan pa nga mal-am tana run. ³⁷ Tungud hay sa Dios tana, wara ti bisan ano nga butang nga indi na mahimo.”

³⁸ Kag nagsabat si Maria, “Surugoon lang ako kang Ginoo. Kabay pa nga matuman dya kanakun, suno sa imo ginhambal.” Kag dayon naghulin ang anghel.

Ginduaw ni Maria si Elisabet

³⁹ Sa wara magbuhay naghimus si Maria kag nagdali-dali sa pag-agto sa sangka banwa sa barabakulodon nga parte kang Judea. ⁴⁰ Nagdiretso tana sa balay ni Zacarias. Pag-abot na rugto, gintamyaw na si Elisabet. ⁴¹ Kang mabatian ni Elisabet ang pagtamyaw ni Maria, nagkibo ang bata sa busong ni Elisabet kag gin-gamhan tana kang Balaan nga Ispirito. ⁴² Dayon naghambal tana sa mabaskug nga limug, “Bulahan ikaw sa tanan nga mga bayi, kag amo man ang lapsag nga imo igabataun. ⁴³ Daw ano dya nga kadungganan nga duawun ako ka nanay kang akun Ginoo! ⁴⁴ Tungud hay kang pagkabati ko kag imo nga pagtamyaw, ang bata sa akun busong nagkibo sa kalipay. ⁴⁵ Bulahan gid ikaw tungud hay nagpati ikaw nga

ang ginpamaan kang Ginoo kanimo matuman
gid!"

Ang Pagdayaw ni Maria sa Dios

- ⁴⁶ Nagkuon si Maria,
"Nagadayaw gid ako sa Ginoo,
⁴⁷ Kag nagakalipay ang akun tagipusoon
tungud kang Dios nga akun Manluluwas.
⁴⁸ Tungud hay gindumdum na ako nga anang
kubus nga surugoon.
 Halin kadya ang tanan nga tawo magakuon nga
bulahan ako
⁴⁹ tungud kang dungganun nga mga butang
nga ginhimo kanakun kang Makagagahum
nga Dios.
 Balaan ang ana nga ngaran!
⁵⁰ Sa mga nagasurondanay nga henerasyon
ginkaluy-an na ang mga tawo nga nagaka-
hadluk kana.
⁵¹ Paagi sa ana mga hinimoan ginpakita na ang
anang pagkagamhanan.
 Ang mga tawo nga matinaas-taasun sa anda
paminsarun ana nga ginpaharaplaag.
⁵² Ginpahalin na ang gamhanan nga mga hari sa
andang mga trono.
 Kag ang mga kubus tana ana nga ginbayaw.
⁵³ Ginbusog na kang mayad nga mga butang ang
mga gutum.
 Kag ang mga manggaranun tana ginpalayas
na nga wara gid ti bisan ano nga dara.
⁵⁴ Gintuman na ang anang ginsaad sa atun mga
kaulangan,
kag nag-abot tana sa pagbulig kang anang
pinili nga nasyon nga Israel.

55 Wara na nalipatan nga kaluy-an si Abraham kag ang anang mga linahi sa wara ti katapsan!"

56 Nagpabilin si Maria kanday Elisabet kang mga tatlo ka bulan kag mag-uli sa andang balay.

Ang Pagkabata kay Juan nga Manugbawtiso

57 Nag-abot ang tion nga magabata run si Elisabet, kag nagbata tana kang sangka lapsag nga laki. **58** Nabalitaan kang anang mga iningud kag mga himata kon daw ano ka makatiringala nga kaluoy ang ginhimo kang Ginoo kana, gani nagkinasadya sanda imaw kana.

59 Kang walo run ka adlaw ang bata, nag-abot sanda sa pagsirkom kana. Pangararan raad nanda dya nga Zacarias pareho kag ngaran kang anang tatay. **60** Ugaring nagkuon ang anang nanay, "Bukun ti Zacarias ang ipangaran kana kundi Juan!"

61 Nagkuon sanda kana, "Pero wara man kamo ti paryente nga amo karia ang ngaran na!"

62 Dayon nagsenyas sanda sa tatay kag bata agud pamangkoton kon ano ang gusto na nga ipangaran sa bata.

63 Kag nangayo si Zacarias kag surulatan, kag nagsulat, "Ang ngaran na karia si Juan." Kag natingala sanda tanan. **64** Kag lagi-lagi nakaham-bal liwan si Zacarias, kag nag-umpisa tana sa pagdayaw sa Dios. **65** Hinadlukan gid ang andang mga iningud, kag bisan sa diin nga hilit-hilit kag barabakulodon nga lugar kag Judea, ang natabo nga dya amo run lang ang ginaistoryahan kag tanan. **66** Ang tanan nga nakabati kag dya nga

mga butang nagbinag-binag kag namangkot sa andang kaugalingun, "Mangin ano ayhan ang bata nga dya kon magbahul?" Tungud hay makita gid nga ang gahum kang Ginoo rugyan kana.

Ang Panagna ni Zacarias

- 67 Si Zacarias nga tatay ni Juan gin-gamhan kang Balaan nga Ispirito kag nagpanagna:
- 68 "Dayawun natun ang Ginoong Dios
kang Israel!
- 69 Nag-abot tana kag
ginhilway ang anang katawhan.
- 70 Pareho kag anang ginsaad paagi sa anang
mga balaan nga propeta kauna,
- 71 nga hilwayun na kita sa atun mga kaaway,
kag sa gahum kang tanan nga nagadumut
kanatun.
- 72 Nagkuon tana nga kaluy-an na ang atun mga
kaulangan
kag tumanun na ang anang balaan nga
kasugtanan.
- 73 Nagsumpa tana sa atun ulang nga si Abraham,
- 74 nga hilwayun na kita sa atun mga kaaway,
agud to nga makapangalagad kita kana
nga wara ti ginakahadlukan,
- 75 kag mangin balaan kita kag
matarung sa anang panuruk
samtag nagakabuhi kita.

- 76 "Kag ikaw tana, anak, pagatawgun ikaw
nga propeta kang Dios nga Labing Mataas.
Tungud hay magaabot ikaw una sa Ginoo
sa paghanda kang anang mga aragyan.
- 77 Magapamaan ikaw sa anang mga katawhan
nga maluwas sanda
paagi sa pagpatawad kang Dios kang
andang mga kasal-anan,
- 78 tungud kang pagkamaluloy-on kag
pagkamahigugmaun kang atun Dios.
Ang pagluwas nga ana pagahimoon pareho
kang nagabutlak nga adlaw nga nagasirak
kanatun halin sa langit,
- 79 agud nga magtugro kang kasanag sa mga
tawo nga rugyan sa madulum nga haron
kang kamatayun tungud kang sala.
Magatuytoy man dya kanatun agud to nga
makaagum kita kang kalinungan."
- 80 Kar-on, ang bata nga si Juan nagbahul
kag naghamtung sa anang ispiritohanun nga
pagkabuhi. Nagtiner tana sa kamingawan hasta
sa adlaw nga magpahayag tana sa mga katawhan
kang Israel.

2

Ang Pagkatawo ni Jesus (Mateo 1:18-25)

- ¹ Katong mga panag-on nga si Agusto amo
ang emperador, nagpapanaog tana kang mando
nga ang tanan nga mga pumuloyo nga nasakpan
kang Roma magparehistro. ² Amo dya ang una
nga pagpangrehistro, kag ginhimo dya kang si

Quirinio amo ang gobernador kang Siria. ³ Gani ang tanan nga mga tawo nag-aragto sa andang kaugalingun nga banwa sa pagparehistro.

⁴ Si Jose, halin sa Nazaret nga banwa kang Galilea, nagtukad sa Judea, rugto sa sangka banwa nga ginatawag Betlehem nga sa diin natawo si Haring David, tungud hay si Jose nga dya linahi man ni David. ⁵ Nag-agto tana rugto agud magparehistro imaw ni Maria nga natangdu run nga pagakaslun kana. Sa amo to nga tion, nagabusong si Maria. ⁶ Kag kang rugto sanda sa Betlehem, nag-abot ang tion nga si Maria magabata run. ⁷ Nagbata tana kang anang panganay nga laki. Ginbarahosan na dya ka lampin kag ginbutang sa pasungan, tungud hay wara run ti lugar para kananda sa balay nga darayonan.

Ang mga Anghel Nagpakita sa mga Manugbantay kang Karnero

⁸ Sa amo man to nga lugar may mga manugbantay kang karnero sa kapatagan nga nagapamulaw bantay kang andang mga panung. ⁹ Dayon may sangka anghel kang Ginoo nga nagpakita kananda, kag ang makasirilaw nga kasidlak kang Ginoo nagsanag sa andang palibot, kag hinadlukan gid sanda ka mayad. ¹⁰ Pero naghambal kananda ang anghel, "Indi kamo magkahadluk! May mayad ako nga balita nga isugid kaninyo nga amo ang magatugro kung tuman nga kalipay sa tanan nga mga katawhan. ¹¹ Sa amo gid dya nga adlaw rugto sa Betlehem

nga banwa ni David natawo ang inyo Manluwas, tana ang Cristo nga Ginoo. ¹² Amo dya ang paratandaan ninyo: makita ninyo ang sangka bata nga nabarahosan ka lampin nga nabutang sa pasungan.”

¹³ Sa hinali, nag-imaw kana ang duro pa gid karaku nga mga anghel nga naghalin sa langit. Nagadayaw sanda sa Dios, nga nagakuon,

¹⁴ “Padunggan ang Dios rugto sa kahitaasan! Kag rugya sa lupa ang kalinung maaguman kang mga tawo nga anang nahamut-an!”

¹⁵ Pagkahalin kang mga anghel kananda nga nagbalik sa langit, ang mga manugbantay tana kang karnero nagkinun-anay, “Dali maagto kita sa Betlehem kag sulngun ang hitabo nga dya nga ginpamaan kanatun kang Ginoo!”

¹⁶ Gani nagdali-dali sanda nga maghalin, kag nakita nanda si Maria kag si Jose kag ang lapsag nga nabutang sa pasungan. ¹⁷ Kang makita nanda ang lapsag, ginsugid nanda ang ginkuon kananda kang anghel nahanungud sa lapsag.

¹⁸ Ang tanan nga nakabati kang mga ginpanugid kang mga manugbantay kang karnero natingala gid. ¹⁹ Pero ang mga butang nga dya gintipigan ni Maria sa anang tagipusoon kag ana gid ginapaino-ino. ²⁰ Nagbalik sa andang mga panung ang mga manugbantay kang karnero nga nagapadungug kag nagadayaw sa Dios tungud sa tanan nga butang nga anda nabatian kag nakita nga suno gid sa ginsugid kananda kang anghel.

Ang Bata Gin pangararanan nga Jesus

²¹ Kang ikawalo run nga adlaw ginsirkom ang bata kag gin pangararan nga Jesus. Amo dya ang ngaran nga ginkuon kang anghel nga ipangaran kana kang wara pa tana ginpanamkun.

Ang Pagdara kay Jesus sa Templo

²² Kang mag-abot ang adlaw nga himoon run nanday Jose kag Maria ang turumanun nga nabutang sa Kasugoan ni Moises tuhoy sa seremonya kag pagpakinlo, gindara nanda ang bata sa Jerusalem para nga ipaatubang sa Ginoo, ²³ hay amo dya ang nasulat sa Kasugoan kag Ginoo, "Ang kada panganay nga laki mangin ana kag Ginoo." ²⁴ Nagtugro man sanda kag andang haralad nga sangka paris nga salampati ukon darwa ka palabugsayan nga pating, tungud hay amo ria ang ginakuon sa Kasugoan kag Ginoo.

²⁵ May sangka tawo rugto kato nga nagauli sa Jerusalem nga ginahingaranan kay Simeon. Matarung dya nga tawo kag diosnon, kag naga-hulat tana kag tion nga ang nasyon nga Israel hilwayun kag Dios. Ginagamhan tana kag Balaan nga Ispirito, ²⁶ kag ginpahayag kana kag Balaan nga Ispirito nga indi tana mapatay hasta nga makita na ang Mesias nga ginsaad kag Ginoo. ²⁷ Gintuytoyán tana kag Balaan nga Ispirito nga mag-agto sa Templo. Kag kag gindara kag mga ginikanan ang bata nga si Jesus sa Templo para himoon kana ang ginakuon sa Kasugoan, ²⁸ ginbuul ni Simeon ang bata kag kungkungan kag nagdayaw tana sa Dios, kag nagkuon:

- 29 "Kar-on, Ginoo, natuman mo run ang imo ginsaad.
 Ako nga imo surugoon papahuwayun mo run ka malinung.
- 30 Tungud hay nakita ko run mismo ang Manlu-luwas
³¹ nga imo gintigana nga makita kang tanan nga katawhan.
- 32 Tana kadya sulo nga magatugro kang kasangan sa mga panghuna-huna kang mga bukun ti Judio,
 kag magadara kang kadungganan sa imo katawhan nga mga Israelenhun."
- ³³ Natingala gid ang tatay kag nanay kang bata tungud sa mga ginpanghambal nga dya ni Simeon nahanungud sa bata. ³⁴ Ginbindisyonal sanda ni Simeon kag nagkuon tana kay Maria nga nanay kang bata, "Ang bata nga dya gintangdu kang Dios agud paagi kana raku nga mga Israelenhun ang magaparayu sa Dios, pero raku man ang magaparapit sa Dios. Paratandaan tana halin sa Dios nga pagapakalainun kang mga katawhan, ³⁵ agud maman-an ang ginalikman kang mga tawo sa andang mga panghuna-huna. Kag ikaw, Maria, tungud sa bata nga dya, magakalisud ikaw nga daw ginapilas kang matarum nga espada ang imo tagipusoon."
- ³⁶ Kar-on may sangka bayi nga propeta rugto nga ang anang ngaran si Ana. Bata tana ni Fanuel nga naghalin sa tribo ni Aser. Si Ana nga dya mal-am run gid katama. Pito lang ka tuig ang pag-imaway nanda ka anang bana ³⁷ kag nabalo tana. Kar-on, nagapang-edadun run tana

kang kawaloan kag apat ka tuig. Wara gid tana paghalin-halin sa Templo, ang obra na lang amo nga adlaw kag gabii nagasimba tana sa Dios, nagapuasa kag nagapangamuyo. ³⁸ Kag sa amo man to nga oras nagparapit tana kanday Maria kag nagpasalamat sa Dios kag naghambal tana nahanungud sa bata sa tanan nga nagahulat kang tion nga hilwayun kang Dios ang Jerusalem.

Ang Pagbalik sa Nazaret

³⁹ Kang matuman run nanday Jose kag Maria ang tanan nga ginapahimo kang Kasugoan kang Ginoo, nagbalik sanda sa Galilea, rugto sa Nazaret nga amo ang banwa nga anda natawhan. ⁴⁰ Nagbahul ang bata kag nangin mapagrus, tama gid ka maaram kag ginabugayan gid tana kang Dios.

Ang Bata nga si Jesus Nagpabilin sa Templo

⁴¹ Kada tuig ang ginikanan ni Jesus nagaagto sa Jerusalem para sa Pista kag Paglampaus. ⁴² Kang nagapang-edadun run si Jesus kag napulo'g darwa, nag-agto sanda rugto hay amo dya ang andang kinabatasan. ⁴³ Pagkatapos kung Pista, nag-uli sanda, pero ang bata tana nga si Jesus nagpabilin sa Jerusalem. Wara dya maman-i kung anang mga ginikanan. ⁴⁴ Abi nanda kon nagaimaw man tana sa andang mga kaibahan, gani nagpadayon lang sanda ka panaw sa bilog nga adlaw. Kang matalupangdan nanda wara tana gali nagaimaw sa andang mga kaibahan, dayon nanda sagap kana sa andang mga himata kag mga kakilala. ⁴⁵ Kag kung wara nanda tana makita nagbalik sanda sa

Jerusalem nga sige man angud ang anda nga sagap kana. ⁴⁶ Ikatlo run nga adlaw kag makita nanda tana sa Templo nga nagapungko imaw sa mga manunudlo kang Kasugoan nga nagapamati kananda kag nagapamangkot man. ⁴⁷ Ang tanan nga nakabati kana daw indi makapati sa ana nga kaaramun sa pagsabat. ⁴⁸ Kang makita tana kang anang ginikanan, natingala gid sanda, kag ang anang nanay nagkuon kana, “Anak, andut haw nga ginhimo mo dya kanamun? Nagakabalaka kag naayawan gid kami ni Tatay mo ka sagap kanimo!”

⁴⁹ Nagsabat si Jesus kananda, “Andut haw nga ginsagap ninyo ako? Wara bala kamo kamaan nga kinahanglan rugya ako sa balay kag akun Amay?”

⁵⁰ Ugaring wara nanda mahangpi ang gusto hambalun kang ginkuon ni Jesus.

⁵¹ Nag-imaw si Jesus kananda nga nag-uli sa Nazaret, kag matinumanun tana kananda. Ang tanan nga mga butang nga dya gintipigan ni Maria sa anang tagipusoon. ⁵² Kag naghanggal pa gid si Jesus sa lawas kag sa kinaaram. Padayon tana nga ginakahamut-an kang Dios kag kung mga tawo.

3

Ang Pagpangwali ni Juan nga Manugbawtiso (Mateo 3:1-12; Marcos 1:1-8; Juan 1:19-28)

¹ Sa ikanapulo kag lima ka tuig nga pagdumara ni Tiberius bilang emperador, si Ponsio Pilato amo ang gobernador kag Judea, si Herodes

tana amo ang nagadumara kang Galilea, kag ang anang bugto nga si Felipe amo ang nagadumara sa mga nasakpan kang Iturea kag Traconite, kag si Lisanias amo ang nagadumara kang Abilinia.

² Ang pinakamataas tana nga mga pari amo sanday Anas kag Caifas. Sa amo man dya nga tion, rugto sa nalogwin nga lugar, si Juan nga bata ni Zacarias nakabaton kang mensahe halin sa Dios. ³ Gani naglibot si Juan sa tanan nga lugar nga nasakpan kang Suba kag Jordan. Nagapangwali tana nga nagakuon, “Maghirinulsul kamo kag magbiriya sa inyo mga sala kag magpabawtiso agud patawarun kamo sa inyo mga sala!” ⁴ Amo dya ang katumanan kag ginsulat anay ni Propeta Isaias nga,

“May sangka tawo nga nagahambil sa matunog
nga limug rugto sa kamingawan.

‘Iaman ninyo ang dalan kag Ginoo;
tadlunga ninyo ang anang mga pagaaugyan.

⁵ Tampukan ang kada lugar nga manaba,
kag tapanun ang kada bakulod kag kabukid-an,

tadlungun ang mga tiko-tiko nga dalan,
kag panamiun ang mga batsihun nga aragyan.

⁶ Kag makita kang tanan nga mga katawhan ang pagluwas nga pagahimoon kang Dios.’ ”

⁷ Ginkun-an ni Juan ang tama ka duro nga mga tawo nga nag-aragto kana sa pagpabawtiso, “Mga sawa kamo! Sin-o ang nagpamaan kaninyo nga makapalagyo kamo sa silot kag Dios nga magaabit? ⁸ Kon matuod nga naghinulsul kamo

sa inyo mga sala, maghimo kamo kang mga butang nga makapamatuod nga naghinulsul kamo, kag indi kamo magkuon sa inyo kaugalingun nga mga linahi kamo ni Abraham. Tungud hay sugidan ko kamo, sarang himoon kang Dios ang mga bato nga dya nga mangin linahi ni Abraham.

⁹ Bisan gani kadya ang wasay nahanda run nga itapas sa kahoy; ang kada kahoy nga wara nagpamunga kang mayad pagatapsun kag itablug sa kalayo.”

¹⁰ Nagpamangkot ang mga tawo kana, “Ti, ano bay ang amun himoon?”

¹¹ Nagsabat tana, “Kon sin-o kaninyo ang may darwa ka panid nga bayo, kinahanglan itugro na ang isara sa tawo nga wara ti ginasuksok, kag kon sin-o man ang may pagkaun, paambitun na man ang iba.”

¹² May mga manugsukot man kang buwis nga nag-agto kay Juan para magpabawtiso. Nagpamangkot sanda kana, “Maestro, ano ang amun himoon?”

¹³ Nagsabat si Juan kananda, “Indi kamo mag-sukot kang sobra sa inyo surokton.” ¹⁴ May mga suldado man nga nagpamangkot kana, “Ti, kami tamun bay, ano tana ang amun himoon?”

Nagsabat si Juan kananda, “Indi kamo magbuul kang kwarta kang iba paagi sa pirit ukon magbutang-butang kang sala sa bisan kay sin-o. Magkuntinto lang kamo sa ginasweldo kaninyo.”

¹⁵ Ang mga tawo nakabatyag kag makaharawat-hawat nga paglaum. Ginhaum-haum nanda nga si Juan amo run ang Cristo nga anda ginapaabot. ¹⁶ Ginkun-an sanda tanan

ni Juan, "Ginabawtisohan ko kamo sa tubig, pero may magaabot nga labaw pa gid kanakun, nga bisan pa gani ang paghubad kang higot kang anang sandalyas bukun ako ti takus. Pagabawtisohan na kamo kang Balaan nga Ispirito kag kalayo. ¹⁷ Pagabulagun na ang mga tawo nga mayad sa mga malain, pareho kang nagatahup tana kang lamigas nga ginapain na ang timgas sa upa. Ang timgas pagatipunon na sa kamarin, kag ang upa tana itablug na sa kalayo nga wara ti katapusan ang ana nga pagdaba-daba."

¹⁸ Sa nagkalain-lain nga paagi gintudloan ni Juan ang mga tawo kag ginwali na man kananda ang Mayad nga Balita. ¹⁹ Pero ginsabdung ni Juan si Herodes nga gobernador tungud kang anang relasyon kay Herodias nga ana bayaw, kag tungud man sa iba pa nga mga malain nga ana ginahimo. ²⁰ Kag naghimo pa gid si Herodes ka mas malain nga butang nga amo ang pagpapriso kay Juan.

*Ang Pagbawtiso kay Jesus
(Mateo 3:13-17; Marcos 1:9-11)*

²¹ Pagkatapos nga mabawtisohan ang tanan nga mga tawo, si Jesus ginbawtisohan man. Sam-tang nagapangamuyo tana, nagbukas ang langit, ²² kag nagkunsad kag nagtungtong kana ang Balaan nga Ispirito sa dagway kang pating. Kag may limug nga naghalin sa langit nga nagakuon, "Ikaw ang akun hinigugma nga Anak; nahamuut gid ako kanimo."

*Ang Lista kang mga Kamal-aman ni Jesus
(Mateo 1:1-17)*

²³ Nagapang-edadun si Jesus kang mga katloan ka tuig kag mag-umpisa tana kang anang buruhatun. Ang pagkamaan kang mga tawo bata tana ni Jose nga bata ni Eli. ²⁴ Si Eli bata ni Matat, si Matat bata ni Levi, si Levi bata ni Melqui, si Melqui bata ni Janai, si Janai bata ni Jose, ²⁵ si Jose bata ni Matatias, si Matatias bata ni Amos, si Amos bata ni Nahum, si Nahum bata ni Esli, si Esli bata ni Nagai, ²⁶ si Nagai bata ni Maat, si Maat bata ni Matatias, si Matatias bata ni Semei, si Semei bata ni Jose, si Jose bata ni Joda, ²⁷ si Joda bata ni Joanan, si Joanan bata ni Resa, si Resa bata ni Zorobabel, si Zorobabel bata ni Salatiel, si Salatiel bata ni Neri, ²⁸ si Neri bata ni Melqui, si Melqui bata ni Adi, si Adi bata ni Cosam, si Cosam bata ni Elmadam, si Elmadam bata ni Er, ²⁹ si Er bata ni Josue, si Josue bata ni Eliezer, si Eliezer bata ni Jorim, si Jorim bata ni Matat, si Matat bata ni Levi, ³⁰ si Levi bata ni Simeon, Simeon bata ni Juda, si Juda bata ni Jose, si Jose bata ni Jonam, si Jonam bata ni Eliaquim, ³¹ si Eliaquim bata ni Melea, si Melea bata ni Mena, si Mena bata ni Matata, si Matata bata ni Natan, si Natan bata ni David, ³² si David bata ni Jesse, si Jesse bata ni Obed, si Obed bata ni Boaz, si Boaz bata ni Salmon, si Salmon bata ni Naason, ³³ si Naason bata ni Aminadab, si Aminadab bata ni Admin, si Admin bata ni Arni, si Arni bata ni Ezron, si Ezron bata ni Fares, si Fares bata ni Juda, ³⁴ si Juda bata ni Jacob, si Jacob bata ni Isaac, si Isaac bata ni Abraham, si Abraham bata

ni Tera, si Tera bata ni Nahor,³⁵ si Nahor bata ni Serug, si Serug bata ni Reu, si Reu bata ni Peleg, si Peleg bata ni Eber, si Eber bata ni Sela,³⁶ si Sela bata ni Cainan, si Cainan bata ni Arfaxad, si Arfaxad bata ni Sem, si Sem bata ni Noe, si Noe bata ni Lamec,³⁷ si Lamec bata ni Metusela, si Metusela bata ni Enoc, si Enoc bata ni Jared, si Jared bata ni Mahalaleel, si Mahalaleel bata ni Cainan,³⁸ si Cainan bata ni Enos, si Enos bata ni Set, si Set bata ni Adam, kag si Adam bata kang Dios.

4

Ang Pagsulay kay Jesus (Mateo 4:1-11; Marcos 1:12-13)

¹ Naghalin si Jesus sa Jordan nga nagamhan kang Balaan nga Ispirito, kag gindara tana kang Ispirito sa kamingawan² nga sa diin ginsulay tana kang Yawa sa sulud kang kap-atan ka adlaw. Wara gid tana magkaun sa sulud kang amo to nga mga tinion, gani pagkatapos kato, gin-gutum tana.

³ Dayon nagkuon kana ang Yawa, “Kon ikaw ang Anak kang Dios, abi mandoi dyang bato agud mangin tinapay.”

⁴ Nagsabat si Jesus, “Nasulat sa kasulatan, ‘Ang tawo indi lamang sa pagkaun mabuhi.’ ”

⁵ Dayon gindara tana kang Yawa sa mataas nga lugar kag sa sangka pisuk ginpakita kang Yawa kana ang tanan nga mga ginharian sa kalibutan.

⁶ Kag nagkuon ang Yawa kana, “Itugro ko kanimo ang tanan nga gahum sa pagdumara kananda kag ang manggad nanda kadya, tungud hay ang

tanan nga dya natugyan run kanakun kag sarang ko matao sa bisan kay sin-o nga akun gusto itawan. ⁷ Gani, ang tanan nga dya mangin imo kon magsimba ikaw kanakun.”

⁸ Pero nagsabat si Jesus, “Nasulat sa Kasulatan, ‘Simbahun mo ang Ginoo nga imo Dios kag tana gid lang ang imo alagadun.’”

⁹ Dayon gindara pa gid si Jesus kang Yawa sa Jerusalem kag ginpatindug sa pinakamataas nga bahin kang Templo. Nagkuon ang Yawa kana, “Kon ikaw ang Anak kang Dios, abi paglumpat halin rugya ka dya. ¹⁰ Tungud hay nasulat sa Kasulatan nga, ‘Sugoon kang Dios ang anang mga anghel nga bantayan ikaw.’ ¹¹ Kag, ‘Pegasapnayun nanda ikaw sa andang mga alima agud indi makasagaid ang imo mga kahig sa mga bato.’”

¹² Pero nagsabat si Jesus kana, “Nasulat sa Kasulatan, ‘Indi mo pagsulayun ang Ginoo nga imo Dios.’”

¹³ Kang matapos sulayun kang Yawa si Jesus, ana anay dya nga ginbayaan.

Nag-umpisa si Jesus kang Anang Buruhaton sa Galilea

(Mateo 4:12-17; Marcos 1:14-15)

¹⁴ Pagkatapos kato, nagbalik si Jesus sa Galilea nga nagamhan kang Balaan nga Ispirito. Kag ang balita nahanungud kana naglapnag sa bilog nga lugar. ¹⁵ Nagpanudlo tana sa mga Sinagoga, kag gindayaw tana kang tanan.

Ang mga taga-Nazaret wara Magbaton Kana
(Mateo 13:53-58; Marcos 6:1-6)

¹⁶ Dayon nag-agto si Jesus sa Nazaret nga sa diin rugto tana nagbahul. Pareho kang ana naandan, nag-agto tana sa Sinagoga sa Adlaw nga Inugpahuway. Nagtindug tana sa pagbasa kang Kasulatan, ¹⁷ kag gindawu kana ang libro ni Propeta Isaias. Ginbilad na dya kag nakita na ang babin nga sa diin amo dya ang nasulat:

¹⁸ “Ang Ispirito kang Ginoo rugya kanakun,
tungud nga ako ang anang ginpili nga mag-wali
kang mga mayad nga balita sa mga imol.

Ginsugo na ako nga ibantala sa mga bihag ang anda nga kahilwayan,
kag sa mga bulag nga sanda makakita run.
Ginsugo man ako nga luwasun ang mga tawo nga ginapigus.

¹⁹ Kag ginsugo man ako nga ibantala nga amo run dya ang tion nga pagaluwasun
kang Ginoo ang ana katawhan.”

²⁰ Pagkatapos nga mabasa ni Jesus ang kasulatan, ginbaruron na dya kag gin-uli sa manugbulig, kag nagpungko tana. Ang tanan nga mga tawo sa sinagoga nagtururuk kana, ²¹ kag nagkuon tana kananda, “Dya nga babin kang Kasulatan nga inyo nabatian natuman gid kadya nga adlaw.”

²² Nanamian gid sanda kana kag natingala sanda sa mga manami nga ana ginapanghambal. Nagkuon sanda, “Indi bala nga bata ria ni Jose?”

²³ Naghambal si Jesus kananda, “Naman-an ko nga sambitun gid ninyo kanakun ang hurubatun nga nagkuon, ‘Doktor, abi, bulnga anay ang imong kaugalingun.’ Kag ayhan makuon man

kamo kanakun nga, ‘Abi himoa man rugya sa imo kaugalingun nga banwa ang amun nabantian nga imo mga gin panghimo rugto sa Capernaum.’” ²⁴ Nagkuon pa gid si Jesus, “Sugidan ko kamo, ang propeta wara ginabaton sa ana mismo kaugalingun nga banwa. ²⁵ Pamati kamo, matuod ria nga kang tion pa anay ni Propeta Elias tatlo kag tunga ka tuig nga wara gid maguran. Tuman gid nga kagutum ang nag-abot sa bilog nga lugar, kag raku nga mga bayi nga balo sa Israel ang nagakinahanglan kang bulig, ²⁶ pero wara ginsugo kang Dios si Elias nga magbulig sa bisan kay sin-o kananda, kundi nga ginsugo tana sa sangka balo nga bayi nga nagauli sa Zarepta nga sakup kang tiritoryo kang Sidon. ²⁷ Amo man ria ang natabo sa tion anay ni Propeta Eliseo. Raku ang mga aruon kato sa Israel, pero wara gid ti bisan isara kananda nga gin-ayad magluwas lang kay Naaman nga taga-Siria.”

²⁸ Kar-on, nag-ugut gid ang mga tawo sa Sinagoga pagkabati nanda kadya. ²⁹ Nagtirindug sanda kag gin pagwa si Jesus sa banwa. Gindara nanda tana sa ibabaw kang bakulod nga sa diin nahamtang ang andang banwa, agud nga itiklod nanda tana sa pil-as. ³⁰ Pero nag-agì lang si Jesus sa tunga nanda kag magpanaw.

*Ang Tawo nga Ginsudlan kang Demonyo
(Marcos 1:21-28)*

³¹ Nag-agto si Jesus sa banwa kang Capernaum nga sakup kang Galilea, kag rugto nagpanudlo tana sa mga tawo sa Adlaw nga Inugpahuway.

³² Natingala sanda tanan sa anang mga pagpanudlo tungud hay may awtoridad tana kon maghambal. ³³ Rugto sa sinagoga may tawo nga ginsudlan kang demonyo. Nagasinggitan tana nga nagakuon, ³⁴ “Jesus nga taga-Nazaret, ano ang labut mo kanamun? Nag-agto bala ikaw rugya sa pagpapas kanamun? Kilala ko ikaw, ikaw ang Balaan nga ginpadara kang Dios!”

³⁵ Ginsabdung ni Jesus ang demonyo, “Paghipus dyan, kag magwa sa tawo nga ria!” Dayon ginlampus kang demonyo ang tawo sa atubang kang mga katawhan kag nagwa tana nga wara man maiwan ang tawo.

³⁶ Natingala gid ang mga tawo kag nagkinun-anay sanda, “Ano tana nga mga tinaga dya man? May awtoridad kag gahum tana sa pagmando sa mga demonyo nga magwa kag nagatuman sanda kana!” ³⁷ Kag ang balita nahanungud kay Jesus naglapnag sa bisan diin nga lugar sa palibot.

Nagpang-ayad si Jesus kang Duro nga mga Masakitun

(Mateo 8:14-17; Marcos 1:29-34)

³⁸ Pagkatapos kato, naghelin si Jesus sa sinagoga kag nag-agto sa balay ni Simon. Nataboan nga ang ugangan nga bayi ni Simon nagamasakit kag taas ang anang hilnat. Gani ginpangabay nanda si Jesus nga aydun tana. ³⁹ Nagparapit kag nagtindug si Jesus sa kilid kag ginmandoan ang hilnat nga maghelin. Nadura ang hilnat kag bayi kag lagi-lagi nagbangon tana kag ginsirbihan na sanda.

40 Pagkasirum, ang tanan nga mga may amigo nga nagamasakit kang mga nagkalain-lain nga mga balatian gindara nanda kay Jesus. Gintandug ni Jesus kang anang alima ang kada isara kananda kag gin-ayad sanda tanan. **41** Nagguрова man ang mga demonyo sa duro nga mga tawo nga nagasinggitan, “Ikaw ang Anak kang Dios!”

Ginpangsabdung sanda ni Jesus kag wara na gintugotan nga maghambal, tungud hay naman-an nanda nga tana amo ang Cristo.

Nagpangwali si Jesus sa mga Sinagoga

42 Pagkaaga, nagwa si Jesus sa banwa kag nag-agto sa sangka mamingaw nga lugar. Ginsagap tana kag mga tawo kag kang makita nanda tana, ginpangabay nanda tana nga indi anay magpanaw. **43** Pero nagsabat tana kananda, “Kinahanglan iwali ko man sa iba nga banwa ang Mayad nga Balita nahanungud sa paghari kang Dios tungud nga amo ria ang tinutuyo kang Dios kanakun.”

44 Gani nagpangwali si Jesus sa mga sinagoga sa bilog nga Judea.

5

Ang Pagpili ni Jesus kag Anang Nauna nga mga Disipulo

(*Mateo 4:18-22; Marcos 1:16-20*)

1 Sangka adlaw nagaturutindug si Jesus sa binit kang linaw kang Genesaret. Ang mga tawo tana nagadinus-uganay sa pagparapit kana agud magpamati kag pulong kang Dios nga

ana ginawali. ² May nakita tana nga darwa ka mga baruto sa binit kang linaw nga ang mga manggingisda na kadya nakapanaog run kag nagahugas kang andang mga pukot. ³ Nagsakay si Jesus sa isara sa dya nga mga baruto nga ana ni Simon, kag gin pangabay na si Simon nga itulod na dya parayu-rayu gawa sa binit ka baybay. Dayon nagpungko tana sa baruto kag nagpanudlo sa mga tawo.

⁴ Pagkatapos na ka hambal sa mga tawo, nagkuon tana kay Simon, “Abi, ipalawud mo pa gid ang baruto kag iladlad ninyo ang inyo mga pukot agud makabuul kamo kung isda.”

⁵ Nagsabat si Simon, “Ay abaw, Agalun, bilog nga gabii gid kami nga nagpamukot pero wara gid kami ti nabuul. Pero hay amo ria ang kuon nimo, ti sige eh, iladlad ko ang mga pukot.”

⁶ Kag ginladlad nanda ang mga pukot kag duro gid karaku nga isda ang anda nga nabuul nga daw sa masi-si run gid ang andang mga pukot.

⁷ Gani nagsinyas sanda sa anda mga kaibahan sa pihak nga baruto nga mag-agto kag buligan sanda. Nag-agto sanda kag ginbuta nanda ka isda ang darwa ka baruto hasta nga daw sa malunod run dya. ⁸ Kang makita ni Simon Pedro ang natabo nga dya, nagluhod tana sa atubang ni Jesus kag nagkuon, “Ginoo, parayu kanakun tungud hay makasasala ako nga tawo!”

⁹ Daw indi makapati si Simon kag ang tanan na nga mga kaibahan sa karakuun kang isda nga anda nabuul, ¹⁰ kag amo man ang mga anang imaw nga sanday Santiago kag Juan nga mga kabataan ni Zebedeo. Pagkatapos karia,

nagkuon si Jesus kay Simon, "Indi ikaw magkahadluk. Umpisa kadya magapangdara run ikaw kang mga tawo nga magsunod kanakun."

¹¹ Ginpatakas nanda ang mga baruto sa baybayun kag ginbayaan nanda ang tanan kag nagsunod sanda kay Jesus.

*Gin-ayad ni Jesus ang Tawo nga Aruon
(Mateo 8:1-4; Marcos 1:40-45)*

¹² Sangka bes, kang rugto si Jesus sa sangka banwa, may tawo nga naputos gid ang anang lawas ka aru. Kang makita na si Jesus, naghapa tana sa atubang ni Jesus kag nagpakitluoy, "Ginnoo, kon gustohon mo, sarang mo ako mapaaayad kag himoon nga limpyo suno sa kasugoan."

¹³ Dayon gindawhat kag gintandug ni Jesus ang masakitun kag nagkuon, "Huud, gusto ko. Sige, maayad run ikaw!" Kag lagi-lagi nag-ayad ang tawo nga aruon. ¹⁴ Gibilinan tana ni Jesus, "Indi mo dya pag-ipanugid-sugid bisan kay sin-o, kundi ang himoon mo, agto ikaw sa pari kag magpasulung kana. Dayon maghalad ikaw kang haralad suno sa ginasugo ni Moises bilang pamatuod sa tanan nga naayad run ikaw."

¹⁵ Pero ang balita nahanungud kay Jesus mas pa gid nga naglapnag, gani pinanung nga mga tawo ang nag-arabot sa pagpamati kana, kag agud magpaayad sa andang mga balatian.

¹⁶ Pero si Jesus nagaagto sa mga naligwin nga lugar sa pagpangamuyo.

*Gin-ayad ni Jesus ang Tawo nga Paralitiko
(Mateo 9:1-8; Marcos 2:1-12)*

¹⁷ Sangka adlaw nga nagapanudlo si Jesus, may mga Fariseo kag mga manunudlo kang Kasugoan nga nagapurungko rugto nga nagharalin pa sa mga kabanwahanan kang Galilea kag Judea kag sa Jerusalem. Ang gahum kang Ginoo sa pagpang-ayad kang mga masakitun rugyan kay Jesus. ¹⁸ Burubuhay may nag-arabot nga mga tawo nga nagayayong kang sangka paralitiko sa anang baratangan. Ginatinguhaan raad nanda nga pasudlun dya sa balay kag dar-un sa atubang ni Jesus. ¹⁹ Ugaring sa kadurohon kang mga tawo wara gid sanda ti maagyan pasulud. Ang ginhimo nanda, ginyayongan nanda ang paralitiko pasaka sa atup. Dayon gin-ukaban nanda ang atup nga tisa kag gintunton nanda ang masakitun sa ana baratangan sa tunga kang mga tawo sa atubang mismo ni Jesus. ²⁰ Kang makita ni Jesus ang andang pagtoo, ginkun-an na ang tawo nga masakitun, “Amigo, ang imong mga sala ginpatawad run!”

²¹ Ang mga manunudlo kang Kasugoan kag ang mga Fariseo nag-umpisa ka muno sa andang kaugalingun nga nagakuon, “Sin-o bala ang tawo nga dya nga nagapasipala sa Dios? Dios lang kabay kag wara run ti bisan sin-o pa ang makapatawad kang sala?”

²² Nasat-uman ni Jesus kon ano ang anda nga ginapinsar, gani nagkuon tana kananda, “Andut haw nga nagapaminsar kamo kag amo ria? ²³ Sa diin bala ang mas mahapus? Ang magkuon ako nga, ‘Ginpatawad run ang imo mga sala,’ ukon magkuon ako nga, ‘Bangon dyan kag magpanaw?’ ²⁴ Kar-on pamatud-an ko

kaninyo nga ang Anak kang Tawo may gahum rugya sa lupa sa pagpatawad kang sala.” Dayon ginkun-an na ang paralitiko, “Ginakun-an ko ikaw, bangon dyan, dar-a ang imong baratangan kag mag-uli sa inyo balay!”

²⁵ Lagi-lagi nagbangon ang tawo nga nakita gid kang tanan. Gindara na ang anang baratangan kag nag-uli nga nagadayaw sa Dios. ²⁶ Natingala gid sanda tanan, kag gindayaw nanda ang Dios, nga nagabatyag kahadluk nga nagakuon, “Daw ano nga katingalahan nga butang ang atun nakita sa kadya nga adlaw!”

*Ang Pagpili ni Jesus kay Levi
(Mateo 9:9-13; Marcos 2:13-17)*

²⁷ Pagkatapos ka dya, nagwa si Jesus kag nakita na ang sangka manugsukot kang buwis nga ang anang ngaran ka dya si Levi, nga naga-pungko sa lugar kahadluk kag ginabaydan kag buwis. Ginkun-an tana ni Jesus, “Sunod ikaw kanakun.” ²⁸ Nagtindug si Levi kag ginbayaan na ang tanan kag nagsunod kay Jesus.

²⁹ Nagpatabad si Levi sa anang balay para kay Jesus, kag raku nga mga manugsukot kah buwis kag iba pa gid nga mga tawo ang nag-imaw kananda sa pagkaun sa lamesa. ³⁰ Kar-on, ang mga Fariseo kag ang mga manunudlo kah Kasugoan nga mga kaimaw man nanda, nagkurumodon sa mga disipulo ni Jesus, “Andut haw nga nagapakig-imaw kamo kaun kag inum sa mga manugsukot kah buwis kag sa iba pa nga mga tawo nga makasasala?”

31 Ginsabat sanda ni Jesus, “Ang tawo nga mayad ti lawas wara nagakinahanglan kang doktor kundi ang tawo lamang nga nagamasakit. **32** Wara ako mag-abot agud itawgun ang mga matarung nga tawo, kundi ang mga makasasala nga maghirinulsul sanda.”

*Ang Pamangkot nahanungud sa Pagpuasa
(Mateo 9:14-17; Marcos 2:18-22)*

33 May mga tawo nga nagkuon kay Jesus, “Ang mga disipulo ni Juan nga Manugbawtiso masami nagapuasa kag nagapangamuyo, kag amo man ang ana kung mga Fariseo. Pero ang imo tana nagakaun kag nagainum.”

34 Nagsabat si Jesus kananda, “Mahimo mo ayhan nga indi pagpakan-un ang mga bisita sa kasal samtang kaimaw pa nanda ang nobyo? Indi gid. **35** Pero magaabit ang adlaw nga ibulun kananda ang nobyo, kag sa amo nga tion indi mahimo nga indi sanda magpuasa.”

36 Nagsugid si Jesus kananda kung paanggid. Kuon na, “Wara ti nagagisi halin sa ana bag-o nga bayo agud nga ilunub sa daan nga bayo. Tungud hay kon himoon na dya, gin-gisi na run ang bag-o nga bayo kag labut pa, ang ginlunub nga to nga naghalin sa bag-o nga bayo indi man mag-angay sa daan nga bayo. **37** Kag wara man ti nagabutang kung bag-o nga bino sa daan nga surudlan nga panit. Tungud hay kon himoon na dya mabusdik ang surudlan kag mauyang ang bino, kag ang surudlan indi run mapuslan. **38** Sa baylo, ang bag-o nga bino kinahanglan isulud sa bag-o man nga surudlan nga panit. **39** Kag

wara man ti nagaignum kang daan nga bino ang mangita kang bag-o nga bino, tungud hay kuon na, ‘Mas manamit tana ang daan nga bino.’ ”

6

*Ang Pamangkot nahanungud sa Adlaw nga Inugpahuway
(Mateo 12:1-8; Marcos 2:23-28)*

¹ Sangka Adlaw nga Inugpahuway, samtang si Jesus kag ang anang mga disipulo nagaagi sa taramnan kang trigo, ang anang mga disipulo nagpangutul kang bunga na ka dya kag gin-piripis sa andang mga alima kag magkinaun.

² Pero ang iba tana sa mga Fariseo nagkuon, “Andut haw nga ginahimo ninyo ang ginadumilian kang atun Kasugoan nga himoon sa Adlaw nga Inugpahuway?”

³ Ginsabat sanda ni Jesus, “Wara bala ninyo mabasahi ang ginhimo anay ni David kang tana kag ang anang mga kaibahan gin-gutum?

⁴ Nagsulud tana sa balay kang Dios. Dayon gin-buul na kag ginkaun ang tinapay nga ginhalad sa Dios kag ginpanugroan na man ang anang mga kaibahan, wara ti sapayan nga ang Kasugoan na-gadumili sa pagkaun ka dya, magluwas lamang sa mga pari.”

⁵ Nagkuon si Jesus kananda, “Ang Anak kang Tawo amo ang may gahum sa Adlaw nga Inugpahuway.”

*Ang Tawo nga Kimay
(Mateo 12:9-14; Marcos 3:1-6)*

6 Sangka Adlaw ruman nga Inugpahuway, nag-agto si Jesus sa sinagoga kag nagpanudlo. May sangka tawo rugto nga kimay ang tuo na nga alima. **7** Kar-on, may mga manunudlo kang Kasugoan kag mga Fariseo nga nagabantay ka maid-id kon bala mang-ayad si Jesus sa Adlaw nga Inugpahuway agud to nga may rason sanda sa pag-akusar kana. **8** Pero naman-an ni Jesus ang andang ginapinsar. Gani nagkuon tana sa tawo nga kimay, “Tindug ikaw dyan kag mag-agto rugya sa unahan.” Nagtindug ang tawo kag nag-agto sa unahan. **9** Dayon nagkuon si Jesus kananda, “May ipamangkot ako kaninyo: ano ang ginatugot kang atun Kasugoan nga himoon sa Adlaw nga Inugpahuway? Ang magbulig bala ukon ang maghalit? Ang magluwas bala kang kabuhi ukon magpatay?” **10** Dayon ginturuk na sanda tanan sa anang palibot kag nagkuon tana sa tawo nga kimay, “Untaya ang imong alima.” Gin-untay man kang tawo ang anang alima kag nag-ayad dya.

11 Tungud kadya naugut gid sanda ka mayad kag nagsapol kon ano ang andang himoon kay Jesus.

Nagpili si Jesus kang Napulo'g Darwa ka mga Apostoles

(Mateo 10:1-4; Marcos 3:13-19)

12 Sa amo to nga tinion nagtukad si Jesus sa bakulod agud magpangamuyo, kag bilog gid nga gabii ang ana nga pagpangamuyo sa Dios.

13 Pagkaaga, ginpanawag na ang anang mga disipulo kag halin kananda nagpili tana kang

napulo'g darwa kag gintawag na sanda nga mga apostoles. ¹⁴ Sanda kadya amo sanday Simon (nga ana man ginhingaranan Pedro) kag ang bugto ni Pedro nga si Andres; si Santiago kag si Juan, si Felipe kag si Bartolome, ¹⁵ si Mateo kag si Tomas, si Santiago nga bata ni Alfeo kag si Simon (nga mapinalanggaun sa anang nasyon), ¹⁶ si Judas nga bata ni Santiago, kag si Judas Iscariote nga amo ang nangin traidor.

*Nagpanudlo si Jesus kag Nagpang-ayad
(Mateo 4:23-25)*

¹⁷ Nagdulhog si Jesus imaw kang ana nga mga apostoles, kag nagtindug tana sa may patag. Tama ka duro ang anang mga disipulo rugto kag duro man ang tawo nga nagharalin pa sa bilog nga Judea, kag sa Jerusalem, kag sa syudad kang Tiro kag Sidon nga nahamtang marapit sa baybay. Nag-agto sanda rugto para nga magpamati kay Jesus kag para ayadun sa andang mga masakit. ¹⁸ Gin-ayad na man ang mga tawo nga ginatublag kang mga malaot nga ispirito. ¹⁹ Ang tanan nga tawo rugto nagatinguha nga makatandug kay Jesus tungud nga may gahum nga nagagwa kana kag nagapaayad kananda tanan.

*Kalipay kag Kasubu
(Mateo 5:1-12)*

²⁰ Dayon ginturuk ni Jesus ang ana nga mga disipulo kag nagkuon tana kananda,
“Bulahan kamo nga mga imol,
tungud hay kamo ang pagagamhan kang Dios.

21 Bulahan kamo nga ginagutum sa tulad,
tungud nga pagabusgon kamo.

Bulahan kamo nga nagaparanangisun sa tulad,
tungud nga magakadlaw kamo sa kalipay.

22 “Bulahan kamo kon kaugtan kamo kag
mga tawo kag sikwayun, kag yagutaun, kag
pakalainun tungud kang inyo pagsunod sa Anak
kang Tawo. **23** Sa tion nga himoon nanda
dya kaninyo, magkalipay kamo kag magsinadya,
tungud hay bahul ang padya nga ginaaman
kaninyo rugto sa langit. Amo man gani karia
ang ginhimo kamo kag anda mga kaulangan sa mga
propeta katong una.

24 Pero makaluluoy kamo nga mga manggaranun
sa tulad,
tungud nga naaguman run ninyo ang mahu-
las nga pagpangabuhi.

25 Makaluluoy kamo nga mga busog sa tulad,
tungud nga pagagutumun kamo.

Makaluluoy kamo nga nagakinadlaw sa tulad,
tungud nga magakasubu kamo kag maga-
paranangisun.

26 “Makaluluoy lang kamo, kon dayawun kamo
kang tanan nga mga tawo tungud nga amo man
ria ang ginhimo kamo kag mga kaulangan nanda sa
mga nagpakuno-kuno nga mga propeta.”

*Ang Pagpalangga sa Kaaway
(Mateo 5:38-48; 7:12)*

27 Nagkuon pa gid si Jesus, “Kamo nga naga-
paramati kanakun, amo dyaay ang akun ikuon
kaninyo: palanggaa ninyo ang inyo mga ka-
away kag maghimo kamo kag mayad sa mga

tawo nga nagadumut kaninyo. ²⁸ Pangayoa ninyo sa Dios nga kaluy-an ang mga tawo nga nagapasipala kaninyo, kag ipangamuyoi ninyo ang mga tawo nga nagapigus kaninyo. ²⁹ Kon tampaun ikaw sa sampihak nimo nga bagiing, itaya mo man ang sampihak. Kon ang imo kunup bul-un kanimo, itugro mo man pati ang imong bayo. ³⁰ Tugroi ang bisan sin-o nga nagapangayo kanimo, kag indi run pagbawia ang bisan ano nga imo pagkabutang nga ginbuul kanimo. ³¹ Himoa ninyo sa inyo isigka-tawo ang gusto ninyo nga himoon man nanda kaninyo.”

³² “Kon ang inyo ginapalangga amo lamang ang mga tawo nga nagapalangga man kaninyo, ano pa nga balus ang paabuton ninyo? Tungud hay bisan gani ang mga tawo nga makasasala nagpalangga man sa mga nagapalangga kananda! ³³ Kag kon nagahimo kamo kang mayad sa mga tawo nga nagahimo man kang mayad kaninyo, ano pa nga balus ang paabuton ninyo? Tungud hay bisan gani ang mga tawo nga makasasala nagahimo man kadya! ³⁴ Kag kon nagapahuram lang kamo sa mga tawo nga makasarang man magbayad, ano pa nga balus ang paabuton ninyo? Bisan gani ang mga makasasala nagapahuram man sa pareho nanda nga makasasala nga nagapaabot nga baydan kang amo man nga bili. ³⁵ Pero kamo tana, palanggaa ninyo ang inyo mga kaaway kag maghimo kamo kang mayad kananda. Magpahuram kamo kag indi magpaabot kung bayad. Kon amo dya ang inyo himoon, bahul nga padya ang inyo mabaton kag nagapakita nga kamo mga anak kung Dios nga

Labing Mataas, tungud hay tana mayad sa tanan nga tawo - sa mga di-mapinasalamatun kag sa mga malaot. ³⁶ Mangin maluloy-on kamo pareho kang inyo Amay nga maluloy-on.”

*Nahanungud sa Paghusgar sa Iba
(Mateo 7:1-5)*

³⁷ “Indi ninyo paghusganan ang inyo isigka-tawo, agud to nga indi man kamo paghusganan kang Dios. Indi kamo magkuon nga ang sangka tawo dapat nga silotan agud to nga ang Dios indi man magkuon nga kamo sirilotan. Patawara ninyo ang mga nakasala kaninyo agud to nga patawarun man kamo kang Dios. ³⁸ Magpanugro kamo sa iba agud to nga ang Dios magatugro man kaninyo. Ang inyo nga mabaton indi lang nga ginsukub ka mayad, kundi gin-uyug kag gindasuk kag nagaarawas pa sa surukban antes ibu-bo sa inyo nga surudlan. Tungud hay kon ano ang pagtugro ninyo sa iba amo man ang pagtugro kung Dio kaninyo.”

³⁹ Naghambal kananda si Jesus kung dya nga paraanggidan: “Ang sangka tawo nga bulag indi makadapit kung pareho na nga bulag. Tungud hay kon himoon na dya pareho sanda nga mahulog sa kalog. ⁴⁰ Wara ti estudyante nga labaw pa sa anang maestro. Pero kon ang estudyante makatapos run kung ana nga pagtuon, mangin pareho run man tana kung ana maestro.

⁴¹ “Ginamulalungan mo gid haw ang gamay nga puling sa mata kung imo isigka-tawo, pero wara tana nimo ginasapak ang troso nga rugyan sa imo mata? ⁴² Paano ikaw makakuon sa imong

isigka-tawo nga, ‘Amigo, bul-un ko ang imo nga puling,’ kon indi gani nimo makita ang troso nga rugyan sa imong mata? Mga hipokrito! Bul-anay ang troso nga rugyan sa imo mata, agud to nga makakita ikaw ka mayad kag mabuul mo ang puling sa mata kang imo isigka-tawo.

*Ang Kahoy kag ang Anang Bunga
(Mateo 7:16-20; 12:33-35)*

⁴³ “Ang mayad nga kahoy wara nagapamunga kang sayud nga bunga, kag ang sayud nga kahoy wara man nagapamunga kang mayad nga bunga.

⁴⁴ Ang kada kahoy makilala mo paagi sa anang bunga. Wara kamo nagapamu-po kang higera sa talongon kag wara man kamo nagapamu-po ka bunga kag ubas sa sapinit. ⁴⁵ Amo man ria sa tawo. Ang tawo nga mayad nagahimo kang mayad nga mga butang tungud hay mayad man nga mga butang ang rugyan sa ana nga tagipusoon. Samtang ang malaot tana nga tawo malaot nga mga butang ang ana ginahimo, tungud hay malaot man nga mga butang ang rugyan sa ana nga tagipusoon. Tungud hay kon ano ang rugyan sa tagipusoon kang tawo amo man ang nagagwa sa anang ba-ba.”

Ang Darwa ka Tawo nga Nagpatindug kang Balay

(Mateo 7:24-27)

⁴⁶ “Andut nga ginatawag ninyo ako nga ‘Ginoo’ pero wara man kamo pagtuman kang akun ginakuon kaninyo? ⁴⁷ Ipakita ko kaninyo kon ano nga klase ka tawo ang sin-o man nga nagaparapit kanakun kag nagapamatì sa akun

mga pulong kag ana dya ginatuman. ⁴⁸ Pareho tana kang tawo nga nagkutkot kang madalum kag nagpatindug kang anang balay sa pundasyon nga bato. Nag-abot ang baha, kag nag-arawas ang suba, kag ginlalas ang amo nga balay, pero wara gid dya matay-ug tungud hay mapag-un gid ang pagpatindug ka dya. ⁴⁹ Pero ang tawo tana nga nagapamati kang akun mga pulong, pero wara na dya pagtumana, pareho lang tana kang tawo nga nagpatindug kang balay sa lupa nga wara na butangi kang pundasyon. Dayon ginlalas dya kag baha kag lagi-lagi narumpag kag sobra gid ang pagkawasdak na ka dya!"

7

*Gin-ayad ni Jesus ang Surugoon kang Kapitan nga Romanhun
(Mateo 8:5-13)*

¹ Pagkatapos nga mahambal ni Jesus ang tanan nga dya sa mga tawo, nag-agto tana sa Caper-naum. ² May sangka kapitan kang suldado nga Romanhun rugto nga ang anang nahamut-an nga surugoon nagamasakit kag tagumatayun run. ³ Kang mabatian kang kapitan ang nahanungud kay Jesus, nagpasugo tana sa mga kamal-aman kang mga Judio nga pangabayun si Jesus nga mag-agto anay sa anang balay agud nga aydun ang ana surugoon. ⁴ Nagpanaw ang mga ginsugo kang kapitan, kag pag-abot nanda kay Jesus, nagpaketluoy gid sanda kana, "Ang tawo nga dya nagakabagay gid nga buligan mo, ⁵ tungud hay

palangga na ang atun nasyon, kag tana mismo ang nagpatindug kang sinagoga para kanatun.”

⁶ Dayon nagtawas si Jesus kananda. Kang nagahinamput run tana sa balay, nagsugo ang kapitan kang anang mga amigo agud sug-alawun tana kag kun-an, “Ginoo, indi run pagpabudlayi ang imong kaugalingun, tungud hay indi ako takus nga magbaton kanimo sa akun balay.

⁷ Amo gani nga wara run ako magpakigkita kanimo tungud hay indi ako takus. Pero maghambal lang ikaw kag maayad ang akun surugoon. ⁸ Naman-an ko ria hay ako man sa idalum kang awtoridad kang mga opisyal, kag may mga suldado man sa idalum kang akun awtoridad. Kon maghambal ako sa isara, ‘Panaw to!’ mapanaw man tana. Kon magkuon ako sa isara, ‘Agto rugya!’ maagto man tana rugya. Sa akun surugoon tana, kon magkuon ako nga, ‘Himoa dya!’ ginahimo na man.”

⁹ Natingala si Jesus kag mabatian na dya. Nagbalikid tana sa duro nga mga tawo nga nagasurunod kana kag nagkuon, “Sugidan ko kamo: wara pa gid ako makakita kang tawo nga amo dya kabahul ang anang pagtoo; wara gid bisan rugya sa Israel!”

¹⁰ Kang pagbalik kang mga ginsugo kang kapitan sa balay, nakita nanda nga mayad run ang surugoon.

*Ginbanhaw ni Jesus ang Bata kang sangka
Balo nga Bayi*

¹¹ Pagkatapos ka dya, nag-agto si Jesus sa banwa nga ginatawag Nain. Nag-imaw man

kana ang anang mga disipulo kag ang duro nga mga tawo. ¹² Kang nagahinamput run tana sa pwertahan kang banwa, nataboan nga nagapagwa man ang mga tawo sa amo nga banwa nga nagakumpanyar sa patay. Ang patay nga dya bugtong nga bata nga laki kang sangka balo nga bayi. ¹³ Kang makita ni Jesus ang nanay kang napatay, naluoy gid tana kag ginkun-an na dya, "Indi ikaw magpanangis." ¹⁴ Dayon nagparapit si Jesus kag gintungtong na ang anang alima sa lungon kag ang mga tawo nga nagayayong ka dya nagpundo. Nagkuon si Jesus sa patay, "Nonoy, ginakun-an ko ikaw, bangon dyan!" ¹⁵ Ang patay nagbangon kag nagpungko kag dayon nagumpisa ka hambal. Gintugyan tana ni Jesus sa anang nanay.

¹⁶ Gindakup kang kahadluk ang tanan nga mga tawo rugto, kag gindayaw nanda ang Dios, "Sangka gamhanan nga propeta ang nagpakita kadya kanatun!" Kag nagkuon pa gid sanda, "Ang Dios nag-abot sa pagbulig sa anang mga katawhan!"

¹⁷ Ang balita nga dya nahanungud kay Jesus naglapnag sa bilog nga Judea kag sa tanan nga mga lugar sa palibot.

*Ang mga Ginsugo ni Juan nga Manugbawtiso
(Mateo 11:2-19)*

¹⁸ Ang tanan nga mga butang nahanungud kay Jesus ginpanugid kay Juan nga Manugbawtiso kag anang mga disipulo. Gani, ginpatawag na ang darwa sa anang mga sumuronod ¹⁹ kag ginsugo nga mag-agto sa Ginoo agud pamangkoton

tana kon bala tana amo run ang ginakuon ni Juan nga maabot, ukon mapaabot pa gid sanda kang iba.

20 Kang pag-abot nanda kay Jesus, nagkuon sanda, "Ginsugo kami ni Juan nga Manugbawtiso agud mamangkot kanimo kon bala ikaw amo run ang amun ginapaabot, ukon mapaabot pa kami kang iba."

21 Nataboan man nga kang amo gid to nga tion duro nga mga tawo ang gin-ayad ni Jesus sa andang mga masakit kag balatian. Ang mga malaot nga ispirito ginapagwa na sa mga tawo nga nasudlan ka dya, kag duro nga mga bulag ang ana nga gin pang-ayad kag makakita run.

22 Nagsabat si Jesus sa mga ginsugo ni Juan, "Balik kamo kay Juan kag isugid ninyo kana ang inyong mga nakita kag nabatian, nga ang mga bulag makakita run, ang mga piang makapanaw run, ang mga aruon ayad run, ang mga bungul makabati run, ang mga patay nabuhi liwan, kag ang Mayad nga Balita ginawali run sa mga imol.

23 Kag bulahan gid ang tawo nga wara pagduha-duha kanakun!"

24 Pagkalumbos kang mga ginsugo ni Juan, naghambal si Jesus sa mga tawo nahanungud kay Juan. Kuon na, "Kato anay kang mag-agto kamo sa kamingawan, ano ang ginapaabot ninyo nga makita? Kugon bala nga ginahapay-hapay lang kang hangin? **25** Ano bay ang gin-agto ninyo rugto nga gusto ninyo makita? Tawo bala nga nagasuksok kang marahalun nga bayo? Ang nagasuksok kang amo ria kag nagapatuyang sa pagpangabuhi, sa mga palasyo lang tana ninyo

ria makita! ²⁶ Kar-on, ano gid ang gin-agto ninyo rugto para sulngun? Propeta bala? Huud, propeta matuod, kag sobra pa gani sa propeta ang inyo nakita. ²⁷ Tungud nga si Juan nga dya amo run ang ginatumud sa Kasulatan nga kuon kang Dios, ‘Magapadara ako kang akun manugbalita nga magauna kanimo agud nga mag-aman kang imong dalan.’” ²⁸ Sugidan ko kamo, “Wara pa gid ti natawo sa kalibutan nga makalabaw pa kay Juan. Pero ang pinakakubus sa ginharian kang Dios mas labaw pa kana.”

²⁹ Nabatian dya kang tanan nga mga tawo kag kag mga manugsukot kang buwis, kag sanda ka dya amo ang nagpati nga matarung ang Dios sa anang ginahimo, tungud hay nagpabawtiso sanda kay Juan. ³⁰ Pero ang mga Fariseo tana kag ang mga manunudlo kang Kasugoan ginsikway nanda ang tinutuyo kang Dios kananda tungud hay wara sanda magpabawtiso kay Juan.

³¹ “Sa ano ko ayhan mapaaanggid ang mga tawo sa kadya nga panag-on? Daw ano sanda ayhan? ³² Daw pareho sanda kang mga bata nga nagapurungko sa tindahan kag nagasinggitanay, ‘Gintukaran namun kamo kag masadya nga sonata, pero wara man kamo magsaot; ginkantahan namun kamo kag masubu nga kanta, pero wara man kamo magpanangis!’ ³³ Tungud hay kag mag-abot si Juan nga Manugbawtiso, nagapuasa tana kag wara nagainum kag bino, kag nagkuon kamo, ‘Ginagamhan tana kag demonyo.’ ³⁴ Kar-on, nag-abot ang Anak kag Tawo nga nagakaun tana kag nagainum, kag nagkuon kamo, ‘Turuka bala ninyo ang tawo

nga dya! Parakaun kag parainum! Amigohay pa sanda kang mga manugsukot kang buwis kag kang mga makasasala!' ³⁵ Ang kaaram kag Dios ginapamatud-an kang tanan nga nagabaton ka dya."

Si Jesus sa Balay kag Fariseo nga si Simon

³⁶ Kar-on, may sangka Fariseo nga nag-agda kay Jesus nga magkaun imaw kana. Gani nag-agto si Jesus sa balay kag Fariseo kag nagpungko para magkaun. ³⁷ Sa amo nga banwa, may sangka bayi nga mahigku ang anang pagkabuhi. Kang mabalitaan na nga si Jesus nagakaun sa balay kag Fariseo, nag-agto tana rugto nga nagadara kag agwa nga nasulud sa surudlan nga alabastro. ³⁸ Nagtindug tana sa may likod, sa kahig nayon ni Jesus, nga nagahiribiu. Ginabasa na kag anang luha ang mga kahig ni Jesus, kag ginatrapohan na dya kag anang buhok, ginaharukan na kag bu-boan kag agwa. ³⁹ Kang makita dya kag Fariseo nga nag-agda kay Jesus, nagsuno tana sa anang kaugalingun, "Kon propeta gid man ang tawo nga dya, maman-an na kon ano nga klase ka bayi ang nagahikap kana, nga dya nga klase ka bayi mahigku ang anang pagkabuhi."

⁴⁰ Nagkuon si Jesus kay Simon, "Simon, may ikuon ako kanimo."

Nagsabat si Simon, "Sige, Maestro, ikuon kanakun."

⁴¹ Nagkuon si Jesus, "May darwa ka tawo nga nag-utang kag kwarta sa manugpautang. Ang isara nag-utang kag 500 ka kwarta nga pilak,

kag ang isara tana 50. ⁴² Kang indi run gid sanda makabayad, ginkun-an sanda kang manugpau-tang nga indi run lang nanda pagbaydan ang utang nanda nga darwa. Kar-on, sin-o sa darwa nga dya ang labi nga magapalangga kana?”

⁴³ Nagsabat si Simon, “Sa banta ko, ang tawo nga mas bahul ang anang utang nga gin-patawad.”

Nagkuon ni Jesus, “Igsakto ang sabat mo, Simon.” ⁴⁴ Dayon nagbalikid si Jesus sa bayi kag nagkuon kay Simon, “Nakita mo ang bayi nga dya? Pagsulud ko kaina sa imong balay, wara ikaw magtugro kanakun kang tubig nga ipanghugas sa akun mga kahig, pero ang bayi tana nga dya, ginhugasan na kang anang mga luha ang akun mga kahig, kag gintrapohan na kang anang buhok. ⁴⁵ Wara mo ako haruki sa pag-abi-abi kanakun, pero ana tana, umpisa nga magsulud ako wara ti untat ang anang pagharuk sa akun mga kahig. ⁴⁶ Wara mo ginhisoan kang lana ang akun ulo sa pag-amuma kanakun, pero ang bayi tana nga dya, agwa pa gani ang anang ginbu-bo sa akun kahig. ⁴⁷ Gani sugidan ko ikaw, Simon, nga ang anang hanggud nga paghigugma nga ginpakita nagapatimaan nga ang duro na nga mga sala ginpatawad run. Tungud hay ang tawo nga gamay lang ang anang sala kag ginpatawad, gamay man nga gugma ang anang ipakita.”

⁴⁸ Dayon nagkuon si Jesus sa bayi, “Gin-patawad run ang imong mga sala.”

⁴⁹ Ang iba nga imaw nanda nga nagakaraun nagmuno sa andang kaugalingun, “Sin-o gid bala

ang tawo nga dya, nga bisan ang mga sala ginapatawad na?”

⁵⁰ Pero nagkuon si Jesus sa bayi, “Ang imong pagtoo ang nagluwas kanimo. Panaw run nga may kalinung.”

8

Ang mga Bayi nga Nag-irimaw kay Jesus

¹ Wara magbuhay, naglibot si Jesus sa mga kabanwahanan kag kabaryohanhan nga nagawali kang Mayad nga Balita nahanungud sa Paghari kang Dios. Ang napulo'g darwa ka mga disipulo nagtawas man kana ² kag may iba man nga mga kababainhan nga ginhilway ni Jesus sa mga malaot nga ispirito kag gin-ayad sa andang mga balatian: si Maria nga kilala man nga Maria Magdalena, nga nasudlan anay ka pito ka mga demonyo, pero ginpagwa sanda ni Jesus; ³ si Juana nga asawa ni Cusa nga amo ang mayordomo sa palasyo ni Herodes; si Susana, kag ang iba pa gid nga mga kababainhan. Sanda ka dya amo ang nagtatap kay Jesus kag sa anang mga disipulo halin sa andang kaugalingun nga mga pagkabutang.

Ang Paraanggidan nahanungud sa Manugsabog

(Mateo 13:1-9; Marcos 4:1-9)

⁴ Padayon nga nagatiriripon ang mga tawo kay Jesus nga nagharalin pa sa nagkalain-lain nga mga kabanwahanan. Kang duro run ang mga tawo nga nagtiriripon, nag-istorya si Jesus kananda kang paanggid nga dya:

⁵ “May mangunguma nga nagsab-og kang binhi sa ana uma. Kar-on, kang nagasab-og run tana kang binhi, ang iba kadya nagtupa sa may aragyan. Ginlapakan dya kang mga tawo kag gintuka kang mga pispis. ⁶ Ang iba nga binhi nagtupa sa batohon nga lupa. Nagtubo man dya pero nauga lang man tungud nga mara ang lupa. ⁷ Kag ang iba tana nga binhi nagtupa sa ginatuboan kang sapinit, kag nagtubo man dungan sa sapinit, pero ginlumus dya kang sapinit kag napatay. ⁸ Pero may iba man nga mga binhi nga nagtupa sa manami nga lupa. Nagtubo dya kag nagpang-uhay kang pilo.”

Pagkatapos, nagkuon si Jesus, “Kamo nga nagaparamati, intiendiha ninyo ka mayad ang inyo nabatian!”

*Ang Katuyoan kang Paraanggidan
(Mateo 13:10-17; Marcos 4:10-12)*

⁹ Dayon namangkot kay Jesus ang anang mga disipulo kon ano ang kahulogan kang dya nga paraanggidan. ¹⁰ Kag nagsabat si Jesus, “Kamo ang ginapaman-an kang mga kamatuoran na-hanungud sa paghari kang Dios. Pero ang iba tana kinahanglan nga sugidan paagi sa mga paraanggidan, agud to nga bisan magturuk sanda, indi man angud sanda makakita, kag bisan magpamati sanda, indi man angud sanda makahangup.”

*Ginpaathag ni Jesus ang Paraanggidan
(Mateo 13:18-23; Marcos 4:13-20)*

¹¹ “Amo dyaay nga kahulogan kang paraanggidan: ang binhi amo ang pulong kang Dios.

¹² Ang aragyan nga gintup-an kang binhi amo ang mga tawo nga nakabati kang pulong kang Dios, pero nag-abot ang Yawa kag gin-agaw ang pulong nga dya sa andang mga tagipusoon agud to nga indi sanda magtuo kag maluwas.

¹³ Ang batohon nga lupa nga gintup-an kang binhi amo ang mga tawo nga nakabati man kang pulong kang Dios kag ginbaton nanda dya nga may kalipay. Pero wara dya manggamot sa andang tagipusoon. Agi lang ang andang pagpati, tungud hay pag-abot kang mga pagsulay dayon lang man nanda talikod. ¹⁴ Ang lupa nga may sapinit nga gintup-an kang binhi amo ang mga tawo nga nakabati. Ang pulong nga anda nabatian gindaug kang mga problema, kag kang andang handum sa pagmanggad, kag kang mga kalipayan rugya sa kalibutan, gani wara maluto ang andang bunga. ¹⁵ Ang nami tana nga lupa nga gintup-an kang binhi amo ang mga tawo nga nakabati kang pulong kang Dios kag ginbaton nanda dya kang hugut sa andang tagipusoon kag gintuman. Gani sa andang kaukud namunga dya sa andang kabuhi.”

*Ang Sulo nga Gintakluban
(Marcos 4:21-25)*

¹⁶ “Wara ti nagasindi kang sulo kag takluban dya ukon ibutang sa idalum kang katre, kundi ginatungtong dya sa anang burutangan agud masanagan ang mga tawo nga magasulud sa balay. ¹⁷ Wara ti ginatago nga indi mamanan, kag wara ti likum nga indi maluntad kag mabuyagyag.

18 “Gani, mag-amlig kamo sa inyong pagpamati, tungud hay ang tawo nga may ana run nga ginaangkun pagatugroan pa gid kang duro. Pero ang tawo tana nga wara ti may ginaangkun, pagabul-un pa gani kana ang ginakabig na nga ana.”

*Ang Nanay kag mga Libayun ni Jesus
(Mateo 12:46-50; Marcos 3:31-35)*

19 Kar-on, nag-agto kay Jesus ang anang nanay kag mga libayun nga laki, pero wara sanda makaparapit kana tungud sa kadurohon kang mga tawo. **20** May nagkuon kay Jesus, “Ang imong Nanay kag ang imong mga bugto rugto naga-gatindug sa gwa kag gusto nanda magsalongkita kanimo.”

21 Pero nagkuon si Jesus kananda, “Ang akun nanay kag mga kabugtoan amo ang mga naga-pamati sa pulong kang Dios kag nagatuman ka dya.”

*Ginpapuut ni Jesus ang Bagyo
(Mateo 8:23-27; Marcos 4:35-41)*

22 Sangka adlaw nagsakay si Jesus sa baruto imaw kang anang mga disipulo. Nagkuon tana kananda, “Dali, matabok kita rugto sa pihak kang linaw.” Gani nagpanakayun sanda.

23 Samtang nagapanakayun sanda, naturogan si Jesus. Burubuhay, nagbaskug ang hangin sa linaw kag amat-amat nga nabuta ka tubig ang baruto kag tam-an run gid ka makataragam ang anda nga kahimtangan. **24** Dayon ginparapitan nanda si Jesus kag ginpukaw, “Maestro, Maestro! Malunod run kita!”

Nagbugtaw si Jesus kag nagtindug. Ginmandoan na ang hangin kag ang daragkul nga mga balud nga magpuut. Nagpuut ang bagyo kag naglinung ang tanan. ²⁵ Dayon nagkuon si Jesus kananda, “Diin run ang inyong pagtoo?”

Natingala gid sanda kag nahadluk, kag nagkinun-anay, “Ano tana nga klase ka tawo dya man! Ginamandoaan na ang hangin kag mga balud kag nagapati sanda kana!”

Gin-ayad ni Jesus ang Tawo nga Ginsudlan kang Demonyo

(Mateo 8:28-34; Marcos 5:1-20)

²⁶ Kar-on, nagdungka sanda sa lugar kung mga Gerasanhun, nga nahamtang sa tabok kung Galilea. ²⁷ Pagtakas ni Jesus, ginsug-alaw tana kung sangka tawo nga nagauli sa amo ria nga banwa. Ang tawo nga dya ginsudlan kung mga demonyo, gani buhay run nga wara tana naga-suksok kung bayo kag wara run nagauli sa balay kundi sa mga lungib nga rulubngan. ²⁸ Kang makita na si Jesus, nagsiyagit tana kag naghapa sa atubang ni Jesus kag nagsinggit, “Jesus nga Anak kung Dios nga Labing Mataas! Ano gid bala ang tuyo mo kanakun? Nagapakitluoy ako kanimo nga indi ako pagsakita!” ²⁹ Ginkuon na dya tungud nga ginmandoan run ni Jesus ang demonyo nga magwa sa tawo. Pira run ka beses halin pa kung una nga ginagamhan tana ka dya, bisan bantayan tana ka dya ka mayad kag gapuson kung kadena ang anang alima kag kahig, mabugto na man angud ang kadena, kag ginaguyod tana kung demonyo sa kamingawan.

³⁰ Ginpamangkot tana ni Jesus, "Sin-o ngaran mo?"

Nagsabat ang tawo, "Ang akun ngaran linibo," tungud hay duro matuod nga mga demonyo ang nagsurulud kana. ³¹ Ang mga demonyo nagpakitluoy kay Jesus nga indi lang sanda pagmandoan nga mag-agto sa kadadalman.

³² Kar-on, rugto sa may marapit nga bakulod, may panung kang mga baboy ang nagapang-iniaun. Ang mga demonyo nagpakitluoy kay Jesus nga pasudlun lang sanda sa lawas kang mga baboy nga to, kag gintugotan sanda ni Jesus, ³³ gani ang mga demonyo nagwa sa tawo kag nagsurulud sa mga baboy. Ang bilog nga panung kang mga baboy nagdinalagan sa pil-as kag nagkarahulog sa linaw kag nagkaralumus.

³⁴ Kang makita kang mga manugsagod kang mga baboy ang natabo nga dya, nagdinalagan sanda kag ginsugid nanda dya sa mga tawo sa banwa kag sa mga kaumahan. ³⁵ Naggurowa ang mga tawo agud turukun kon ano ang natabo kag nag-agto sanda kay Jesus kag nasapwan nanda ang tawo nga ginsudlan anay kang demonyo nga nagapungko sa may kahig nayon ni Jesus. Nagasukok run tana kang bayo kag mayad run ang anang paminsarun. Kag hinadlukan gid sanda tanan. ³⁶ Ang mga nakakita kadya nga hitabo amo man ang nagpanugid sa mga tawo kon paano naayad ang tawo nga nasudlan anay kang demonyo. ³⁷ Dayon, ang tanan nga mga tawo sa bilog nga lugar kag Gergesa nagpangabay kay Jesus nga maghalin tana rugto, tungud hay nahadluk gid sanda ka mayad. Gani

nagsakay si Jesus sa baruto kag maghalin. ³⁸ Kar-on, ang tawo tana nga ginsudlan anay kang mga demonyo, nagpakitluoy kay Jesus, "Patawsa ako kanimo."

Pero wara tana ginpatawas ni Jesus kundi nga ginpanaw tana kag ginkun-an, ³⁹ "Uli to sa inyo balay kag ipanugid kon ano ang ginhimo kang Dios kanimo."

Gani naglibot ang tawo sa bilog nga banwa nga nagapanugid kon ano ang ginhimo ni Jesus kana.

Ang Bata nga bayi ni Jairo kag ang Bayi nga Nagtandug kang Bayo ni Jesus

(Mateo 9:18-26; Marcos 5:21-43)

⁴⁰ Pagbalik ni Jesus sa pihak nga bahin kang linaw, gin-abi-abi tana kang duro nga mga tawo, tungud hay tanan sanda nagahurulat kana.

⁴¹ Burubuhay may sangka tawo nga nag-abot nga ginahingaranan kay Jairo. Tana ka dya sangka opisyal sa sinagoga rugto. Nagluhod tana sa atubang ni Jesus nga nagpakitluoy nga raad maagto si Jesus sa anang balay ⁴² tungud nga tagumatayun ang anang bugtong nga bata nga bayi. Nagapang-edadun dya kang napulo'g darwa ka tuig.

Kang nagapanaw run si Jesus paagto sa balay ni Jairo, nagadinus-uganay ang mga tawo sa anang palibot. ⁴³ May sangka bayi rugto nga sa sulud kang napulo'g darwa ka tuig wara gid pagpuut ang anang pagdugo. Naubos lang ang anang mga pagkabutang sa pagpabulong, pero wara gid ti nakaayad kana. ⁴⁴ Nagparapit tana sa may likod nayon ni Jesus kag gintandug na ang

sidsid kang bayo ni Jesus, kag lagi-lagi nagpuut ang anang pagdugo. ⁴⁵ Dayon namangkot si Jesus, "Sin-o ang nagtandug kanakun?" Tanan nga tawo rugto nagsabat nga wara tanda mag-tandug. Dayon nagkuon si Pedro, "Maestro, duro nga mga tawo ang nagapalibot kag nagadinagus kanimo."

⁴⁶ Pero nagkuon si Jesus, "Pero may dyan gid nga nagtandug kanakun tungud hay nabatyagan ko nga may gahum nga naggwa kanakun!"

⁴⁷ Kar-on, naman-an kang bayi nga indi tana makalikaw sa anang ginhimo, gani nagparapit tana nga nagakurudug kag nagluhod sa atubang ni Jesus. Kag rugto sa tunga kang tanan gin-sugidan na si Jesus kon andut gintandug na dya kag kon paano tana nag-ayad lagi. ⁴⁸ Nagkuon si Jesus kana, "Inday, ang imo pagtoo amo ang nag-ayad kanimo. Kar-on, panaw run nga may kalinung."

⁴⁹ Samtang nagahambil pa si Jesus, may tawo nga nag-abot halin sa balay kang opisyal nga si Jairo, kag ginkun-an na si Jairo nga indi na run lang pagdistorbohon ang Maestro hay patay run ang anang bata.

⁵⁰ Pero nabatian dya ni Jesus kag nagkuon tana kay Jairo, "Indi ikaw magkahadluk; magtuo lang ikaw, kag ang imo bata maayad."

⁵¹ Pag-abot ni Jesus sa balay ni Jairo, wara tana ti iba nga gintugotan nga magsulud imaw kana magluwas lang kanday Pedro, Juan kag Santiago kag ang mga ginikanan kag bata.

⁵² Tanan nga tawo rugto nagaparanangisun kag nagaparanambitun tungud sa bata. Nagkuon si

Jesus kananda, “Indi kamo maghirinibi. Bukun ti patay ang bata; nagakaturog lang.”

⁵³ Ginkadlawan lang nanda si Jesus, tungud hay naman-an gid nanda nga patay run ang bata. ⁵⁴ Ginkaptan na ang bata sa alima kag gintawag, “Inday, magbangon kaw!” ⁵⁵ Nagbalik ang ginhawa kang bata kag lagi-lagi nagbangon dya. Dayon ginsugo sanda ni Jesus nga tugroan ang bata kag pagkaun. ⁵⁶ Natingala gid ang mga ginikanan kang bata. Pero ginbilinan sanda ni Jesus nga indi gid nanda pag-ipanugid bisan kay sin-o ang natabo nga dya.

9

Ginsugo ni Jesus ang Napulo'g Darwa ka mga Disipulo

(Mateo 10:5-15; Marcos 6:7-13)

¹ Gintipon ni Jesus ang napulo'g darwa ka mga disipulo kag gintugroan kang gahum kag awtoridad sa pagpanabog kang tanan nga mga demonyo kag sa pag-ayad kang mga balatian.

² Ginsugo na sanda nga magpanaw para mag-pangwali kang nahanungud sa paghari kang Dios kag magpang-ayad kang mga masakitun.

³ Ginkun-an na sanda, “Indi kamo magbalon kag bisan ano sa inyo nga pagpanaw: bisan baston, ukon puyo-puyo, ukon pagkaun, ukon kwarta, kag bisan gani irislan nga bayo. ⁴ Kon sa diin nga balay kamo batonon, sa amo man nga balay kamo magtiner hasta sa tion nga maghalin kamo sa amo nga banwa. ⁵ Kon may mga tawo nga indi magbaton kaninyo, tataka ninyo ang

yab-ok sa inyong mga kahig sa inyong paghalin, bilang patimaan nga wara run kamo ti sarabtun kananda.”

⁶ Nagpanaw ang mga disipulo kag naglibot sa tanan nga mga kabaryohanang nagawali kang Mayad nga Balita kag nagapang-ayad kang mga nagamarasakit sa tanan nga mga lugar.

*Naglibug ang Ulo ni Herodes
(Mateo 14:1-12; Marcos 6:14-29)*

⁷ Si Herodes nga amo ang manugdumara kang Galilea, nakabati kang tanan nga nagakaratabo nga dya. Naglibug gid ang anang ulo tungud hay may iba nga nagakuon nga kuno nabuhi liwan si Juan nga Manugbawtiso! ⁸ May iba man tana nga nagakuon nga si Elias kuno nagpakita, kag may iba pa gid tana nga nagakuon nga nabuhi liwan ang isara sa mga propeta katong una. ⁹ Nagkuon si Herodes, “Ginpautdan ko run kang ulo si Juan, pero sin-o tana dya nga tawo nga raku ang akun nabatian nahanungud kana?” Kag ginatinghuaan na gid nga makita si Jesus.

*Ginpakaun ni Jesus ang Lima ka libo nga mga Tawo
(Mateo 14:13-21; Marcos 6:30-44; Juan 6:1-14)*

¹⁰ Pagkabalik kang mga apostoles nga ginsugo ni Jesus, ginsugid nanda kana ang tanan nanda nga mga hinimoan. Gindara sanda ni Jesus kag nag-agto sanda sa banwa nga ginatawag Betsaida nga sandahanun lang. ¹¹ Pagkamaan kang raku nga mga tawo, nagsurunod sanda kana. Ginbaton sanda ni Jesus kag naghambal tana kananda nahanungud sa paghari kang Dios.

Ginpang-ayad na man ang mga nagakinahanglan nga ayadun.

¹² Kang maghinunod run ang adlaw, ang napulo'g darwa ka mga apostoles nagparapit kay Jesus kag nagkuon, "Papanawa run ang mga tawo agud makaagto sanda sa mga kabaryohanang kag sa mga kaumahan rugya sa palibot kag makakita sanda kang pagkaun kag lugar nga anda mahinggaan, tungud hay rugya kita sa kamingawan."

¹³ Pero nagkuon si Jesus kananda, "Kamo mismo ang magtugro kananda kang andang makauna!"

Nagsabat sanda, "Ang atun pagkaun lima lang ka bilog nga tinapay kag darwa ka bilog nga isda. Indi dya makahusto, magluwas lang kon magpanaw kami kag magbakal kang pagkaun para sa tanan nga mga tawo nga dya!" ¹⁴ (Mga lima ka libo ka mga laki ang rugto kato.)

Nagkuon si Jesus sa anang mga disipulo, "Abi, papungkhoa ninyo ang mga tawo sa grupo nga mga tagkalim-an."

¹⁵ Ginsunod man nanda ang sugo ni Jesus kag ginpapungko sanda tanan. ¹⁶ Ginbuul ni Jesus ang lima ka bilog nga tinapay kag ang darwa ka isda, kag nagtangra sa langit kag ginpasalamatang na dya sa Dios. Pagkatapos, ginpamihak-pihak na dya kag ginpanugro sa mga disipulo agud ipanagtag nanda sa mga tawo.

¹⁷ Nakakaun sanda tanan kag nagkarabusog. Kang paniponon run kang mga disipulo ang nabilin nga ginpamihak-pihak, napulo'g darwa pa ka alat ang nabuta.

Ang Pagpabutyag ni Pedro nahanungud kay Jesus

(*Mateo 16:13-19; Marcos 8:27-29*)

18 Sangka tion nga nagaisarahanun si Jesus nga nagapangamuyo, ang ana nga mga disipulo rugyan man. Ginpamangkot na sanda, “Kon para sa mga tawo, sin-o kuno ako?”

19 Nagsabat sanda, “May nagakuon nga ikaw kuno si Juan nga Manugbawtiso, ang iba na-gakuon nga ikaw kuno si Elias. Ang iba na-gakuon man nga ikaw kuno isara sa mga propeta kato anay nga nabuhi liwan.”

20 Namangkot si Jesus kananda, “Kon para tana kaninyo, sin-o ako?”

Nagsabat si Pedro, “Ikaw ang Cristo nga gin-padara kang Dios!”

Naghambal si Jesus nahanungud sa Anang Pag-antos

(*Mateo 16:20-28; Marcos 8:30—9:1*)

21 Pero ginpaandaman gid sanda ka mayad ni Jesus nga indi gid nanda pag-ipanugid bisan kay sin-o ang nahanungud kana. **22** Kag nagkuon pa gid si Jesus kananda, “Ang Anak kang Tawo kinahanglan nga mag-agum kang duro nga mga pag-antos, kag sikwayun kang mga kamal-aman kag kag mga pangulo kang kaparian kag kag mga manunudlo kang Kasugoan. Pagapatyun tana pero sa ikatlo nga adlaw pagabanhawun.”

23 Dayon nagkuon tana kananda tanan, “Ang bisan sin-o nga malyag magsunod kanakun, kinahanglan nga indi na run pagpasulabihun ang anang kaugalingun kag magpas-an tana

kang anang kros adlaw-adlaw, kag magsunod kanakun. ²⁴ Ang bisan sin-o nga nagatipig kang anang kabuhi maduraan ka dya, kag ang bisan sin-o tana nga handa maduraan kang kabuhi tungud kanakun, amo tana ang makaangkun ka dya. ²⁵ Tungud hay ano gid bala ang mabuul kang sangka tawo kon maangkun na ang bilog nga kalibutan pero maduraan tana kang kabuhi? ²⁶ Gani ang bisan sin-o man nga magkahuya kanakun kag kag akun mga pulong, ikahuya man tana kag Anak kag Tawo sa anang pagbalik nga may himaya, dara man ang himaya kag Dios nga Amay kag kag balaan nga mga anghel. ²⁷ Sugidan ko kamo: may iba rugya kaninyo nga indi mapatay hasta nga makita na ang paghari kag Dios.”

*Ang Pagbaylo kag Dagway ni Jesus
(Mateo 17:1-8; Marcos 9:2-8)*

²⁸ Mga walo ka adlaw matapos ginhambal ni Jesus ang mga butang nga dya, gindara na sanday Pedro, Juan kag Santiago, kag nagtukad sanda sa bakulod agud magpangamuyo. ²⁹ Samtang nagapangamuyo tana, nagbaylo ang dagway kag anang pungyahan kag ang anang bayo nagbanaag sa kaputi. ³⁰ Hinali lang may darwa ka tawo nga nagapakig-istorya kana. Dya amo sanday Moises kag Elias ³¹ nga nagpakita sa andang langitnun nga himaya. Nagpakighambal sanda kay Jesus nahanungud sa anang kamatayun nga magahanabo sa Jerusalem. ³² Si Pedro tana kag ang anang mga kaibahan nahamuukan gid ka turog. Kang makabugtaw

sanda nakita nanda ang himaya ni Jesus kag ang darwa ka tawo nga kaimaw na nga nagatindug.

³³ Kang nagaparayu run ang darwa ka tawo kay Jesus, nagkuon si Pedro kay Jesus, "Ginoo, mayad gid hay rugya kita. Mapatindug kami kang tatlo ka karakamalig. Ang isara para kanimo, ang isara para kay Moises kag ang isara pa gid tana para kay Elias." (Ginkuon dya ni Pedro hay wara tana kamaan kon ano ang anang ihambal.)

³⁴ Samtang nagahambal pa si Pedro, may panganod nga nag-abot kag ginlikupan sonda ka dya. Ginhadlukan gid sonda samtang ginalikupan sonda kang panganod. ³⁵ May limug halin sa panganod nga naghambal, "Amo dya ang akun Anak nga akun ginpili; pamatii ninyo tana!"

³⁶ Pagpuut kang limug, nakita nanda nga nagaisarahanun run lang si Jesus. Pero ang tanan nga dya ginhipsan lang kang mga disipulo, kag kato nga tinion wara gid nanda ginpanugid bisan kay sin-o ang andang nakita.

Gin-ayad ni Jesus ang Bata nga Ginsudlan kang Malaot nga Ispirito

(Mateo 17:14-18; Marcos 9:14-27)

³⁷ Kang masunod nga adlaw, nagdulhog sonda halin sa bukid kag raku nga mga tawo ang nag-alaw-alaw kay Jesus. ³⁸ Halin sa karak-an, may tawo nga nagsinggit nga nagakuon, "Maestro! Nagapakitluoy ako kanimo, sulnga anay ang akun bata nga laki, bugtong ko gid lang dya nga bata! ³⁹ May ispirito nga sagad ka tublag kana, kon dakpun gani tana ka dya, gulpi lang tana magsiyagit, kag nagakurudug tana hasta

nga magburora ang anang ba-ba. Ginasagi na ka sakit ang akun bata kag haros indi na pagbuyan! ⁴⁰ Nagpakitluoy run ako sa imong mga disipulo nga pagaw-un nanda dya, pero indi sanda makasarang!”

⁴¹ Nagsabat si Jesus, “Kamo nga mga tawo sa kadya nga panag-on, mga wara kamo ti pagtoo kag balingag! Hasta san-o pa ayhan ako magapakig-imaw kaninyo kag magaagwanta kaninyo? Dar-a rugya ang imong bata.”

⁴² Bisan pa gani nga nagaparapit ang bata kay Jesus ginalampus dya kang demonyo sa lupa kag ginapakudug. Ginmandoan ni Jesus ang malaot nga ispirito nga magwa sa bata, kag gin-ayad na ang bata kag ginbalik sa anang tatay. ⁴³ Ang tanan nga mga tawo rugto daw indi makapati sa andang nakita nga pagkagamhanan kang Dios.

Naghambal Liwan si Jesus nahanungud sa Anang Kamatayun

(Mateo 17:22-23; Marcos 9:30-32)

Kar-on, samtang ang mga tawo nattingala pa gihapon sa tanan nga mga hinimoan ni Jesus, nagkuon tana sa anang mga disipulo, ⁴⁴ “Indi gid ninyo paglipati ang akun igasugid kaninyo: ang Anak kang Tawo pagatugyan sa gahum kag mga tawo.” ⁴⁵ Ugaring wara nanda dya mahangpi, tungud hay ginlikum kananda ang kahulogan agud nga indi nanda dya mahangpan. Nahadluk man sanda nga magpamangkot kana nahanungud sa butang nga dya.

Sin-o gid ang Labaw sa tanan (Mateo 18:1-5; Marcos 9:33-37)

⁴⁶ Sangka bes, nagbinaisay ang mga disipulo kon sin-o gid kananda ang labaw sa tanan. ⁴⁷ Pero naman-an ni Jesus kon ano ang andang ginapinsar, gani nagbuul tana kang sangka bata kag ginpatindug na dya sa anang kilid. ⁴⁸ Dayon nagkuon tana kananda, “Ang sin-o man nga magabaton sa bata nga dya tungud kanakun nagabaton man kanakun, kag ang nagabaton kanakun nagabaton man sa nagpadara kanakun; tungud hay kon sin-o kaninyo ang pinakakubus sa tanan, tana amo ang labaw sa tanan.”

*Ang wara Nagakontra kaninyo amo Ang Kadampig ninyo
(Marcos 9:38-40)*

⁴⁹ Naghambal si Juan, “Ginoo, may nakita kami nga tawo nga nagapanabog kang mga demonyo kag ginagamit na ang imong ngaran. Pero gintapna namun tana tungud hay bukun tana ti kaimaw natun.”

⁵⁰ Nagsabat si Jesus kana, “Indi tana pagtappaña, tungud hay ang tawo nga wara nagakontra kaninyo, nagadampig kaninyo.”

Wara Ginbaton si Jesus sa sangka Baryo sa Samaria

⁵¹ Kang nagahinamput run ang mga inadlaw nga pagadar-un si Jesus sa langit, nagpamatud tana nga magpanaw paagto sa Jerusalem.

⁵² Gani nagsugo tana kang mga tawo nga magna kana. Nagpanaw sanda ka dya kag nag-agto sa sangka baryo kang Samaria agud nga iaman ang tanan nga kinahanglanun sa anang pag-abot.

⁵³ Pero ang mga tawo rugto indi magbaton kana

tungud hay naman-an nanda nga sa Jerusalem tana maagto. ⁵⁴ Kang naman-an dya kang mga disipulo nga sanday Santiago kag Juan, nagkuon sanda kay Jesus, “Ginoo, gusto mo bala nga mangayo kami kang kalayo sa langit agud to nga papasun sanda?”*

⁵⁵ Pero ginbalikid sanda ni Jesus kag ginsabdung.[†] ⁵⁶ Kag nagpanaw run lang sanda paagto sa iba nga baryo.

*Ang mga mangin Disipulo ni Jesus
(Mateo 8:19-22)*

⁵⁷ Samtang nagapanaw sanda, may sangka tawo nga nagkuon kay Jesus, “Masunod ako kanimo bisan diin ikaw mag-agto!”

⁵⁸ Nagkuon si Jesus kana, “Ang mga singgarong may mga buho nga ginaistarang kag ang mga pispis may mga pugad, pero ang Anak kag Tawo wara gid ti balay nga ana mapahuwayan.”

⁵⁹ Nagkuon pa gid tana sa isara, “Sunod ikaw kanakun!”

Ugaring ang tawo nga dya nagsabat, “Ginoo, tugoti anay ako nga mag-uli sa balay sa paglubung kang akun tatay.”

⁶⁰ Nagsabat si Jesus kana, “Pabay-i ang mga patay nga maglubung kang andang mga patay.

---

* ^{9:54} 9:54 sa iba nga mga kasulatan gindugang ang, pareho kang ginhimo ni Elias   † ^{9:55} 9:55 sa iba nga mga sinulat gindugang nanda ang “Wara kamo kamaan kon ano nga sahi kang ispirito ang rugyan kaninyo, tungud hay ang Anak kag Tawo nag-abot rugya indi para nga maglaglag kang mga tawo kundi nga magluwas kananda”

Pero ikaw timo, panaw kag ibantala ang nah-nungud sa paghari kang Dios!"

61 May isara pa gid nga nagkuon kay Jesus, "Ginoo, masunod ako kanimo, pero tugoti anay ako nga mag-uli kag maglisensya sa akun pani-malay."

62 Ginsabat tana ni Jesus, "Ang tawo nga nagaarado kag sagi lang man ka balikid indi takus sa pagpasakup sa paghari kang Dios."

10

Nagsugo si Jesus kag Kapitoan kag Darwa

1 Pagkatapos ka dya, ang Ginoo nagpili pa gid kang kapitoan kag darwa* ka mga tawo kag ginsugo na sanda sa tag darwa-darwa nga magna kana sa kada banwa kag lugar nga ana pag-aagtonan. **2** Nagkuon tana kananda, "Duro ang aranyun, pero gamay lang ang manug-ani. Gani magpangamuyo kamo sa tag-iya kag aranyun nga magpadara tana kag mga manug-ani sa pag-ani kag anang aranyun." **3** Panaw kamo. Ginapaagto ko kamo pareho kag mga karnero sa tunga kag mga lobo nga mapintas. **4** Indi kamo magdara kag puyo-puyo, ukon libon, ukon sandalyas. Indi man kamo magpundo sa dalan sa pagtamyaw sa bisan kay sin-o. **5** Kon magsulud gani kamo sa sangka balay, magkuon anay kamo kananda nga, "Kabay nga magluntad ang kalinung sa panimalay nga dya." **6** Kon ang nagaistar sa panimalay nga ria maluyagun sa kalinung, maaguman nanda ang kalinung.

---

* **10:1** 10:1 sa iba nga mga kasulatan, kapitoan

Pero kon bukun, mabalik lang man kaninyo ang inyo ginkuon. ⁷ Pabilin kamo sa balay nga inyo ginatineran. Kan-a ninyo kag imna ang bisan ano nga itugro kaninyo tungud hay ang nagapangabudlay nagakadapat lang nga pag-suholan. Indi kamo magsaylo-saylo kang balay nga inyo ginadayonan. ⁸ Kon mag-agto gani kamo sa sangka banwa kag batonon kamo rugto, kan-a ninyo ang bisan ano nga ginhimus para kaninyo, ⁹ kag ayada ninyo ang mga masakitun sa amo nga banwa, kag hambalun ninyo ang mga tawo rugto nga, “Ang Dios marapit run lang maghari kaninyo!” ¹⁰ Pero kon mag-agto kamo sangka banwa kag indi kamo pagbatonon, magwa kamo sa mga karsada kag amo dya ang ikuon ninyo sa mga tawo, ¹¹ “Bisan ang yab-ok kag inyo nga banwa nga nagtapik sa amun nga mga kahig tatakul pa namun, bilang paandam kaninyo. Pero tandaan ninyo dya, ang Dios marapit run lang maghari.” ¹² Nagkuon pa gid si Jesus, “Sugidan ko kamo, ‘Sa adlaw nga ang Dios maghukum, mas sobra pa nga silot ang maaguman kang mga tawo sa amo ria nga banwa sangsa mga taga-Sodoma!’ ”

*Ang mga Banwa nga Wara Magbaton kay Jesus
(Mateo 11:20-24)*

¹³ “Makaluluoy gid kamo nga mga taga-Corazin! Makaluluoy man kamo nga mga taga-Betsaida! Tungud hay kon ang mga milagro nga ginpanghimo rugyan kaninyo, ginhimo rugto sa syudad kang Tiro kag Sidon, buhay run daad sanda nagbayo kang sako kag nagbutang kang

abo sa andang mga ulo, patimaan kang andang paghinulsul. ¹⁴ Sa adlaw kang paghukum, sobra pa nga silot ang maaguman ninyo sangsa mga taga-Tiro kag Sidon. ¹⁵ Kamo tana nga mga taga-Capernaum, nagapinsar bala kamo nga bayawun kamo sa langit? Pagatablug kamo sa impyerno.”

¹⁶ Nagkuon si Jesus sa anang mga disipulo, “Ang sin-o man nga nagapamati kaninyo nagapamati man kanakun. Ang nagasikway kaninyo, nagasikway man kanakun, kag ang sin-o man nga nagasikway kanakun, ginasikway na man ang nagpadara kanakun.”

Ang Pagbalik kag Kapitoan kag Darwa

¹⁷ Nagbalik ang kapitoan kag darwa nga mali-payun kag nagkuon sanda, “Ginoo, bisan ang mga demonyo nagapati kanamun kon mandoan namun sanda nga ginagamit ang imong ngaran!”

¹⁸ Nagsabat si Jesus, “Nakita ko si Satanas nga nahulog halin sa langit nga daw kilat. ¹⁹ Gintugroan ko kamo kag awtoridad nga bisan lapakun ninyo ang mga sawa kag mga iwi-iwi kag pyerdehun ninyo ang gahum kang kaaway, wara gid ti bisan ano nga makahalit kaninyo. ²⁰ Pero indi kamo magkalipay tungud hay nagapati kaninyo ang mga demonyo, kundi magkalipay kamo tungud hay ang inyong mga ngaran nasulat run rugto sa langit.”

Nalipay si Jesus

(Mateo 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Sa amo man to nga tion, ginlipay ka mayad si Jesus kag Balaan nga Ispirito, kag nagakuon tana, “Nagapasalamat ako kanimo Amay, nga

Ginoo kang langit kag lupa, tungud hay ang mga butang nga wara nimo ginpahayag sa mga tawo nga maaram kag may tinun-an, ginpahayag nimo sa mga tawo nga wara ti tinun-an. Huud, Amay, nagapasalamat ako tungud hay amo dya ang nahamut-an nimo nga matabo.

22 “Ang tanan nga mga butang gintugyan kanakun kang akun Amay. Wara ti nakakilala kon sin-o ang Anak kundi ang Amay. Kag wara man ti nakakilala kon sin-o ang Amay kundi ang Anak, kag ang mga tawo nga ginpili kang Anak nga ipahayag ang Amay.”

23 Dayon nag-atubang si Jesus sa mga disipulo kag nagkuon kananda nga sandahanun lang, “Bulahan kamo hay nakakita kamo kag mga butang nga inyo makita tulad. **24** Sugidan ko kamo: duro nga mga propeta kag mga hari kato anay ang naghandum nga makita ang mga butang nga inyo nakita, pero wara nanda makita, kag mabatian ang mga butang nga inyo nabatian, pero wara nanda mabatian.”

Ang Paraanggidan nahanungud sa Mayad nga Samaritanhun

25 May sangka manunudlo kang Kasugoan nga nagparapit kay Jesus para tirawan tana, nagpamangkot dya, “Maestro, ano ang akun himoon agud nga makaangkun ako kag kabuhi nga wara ti katapusan?”

26 Nagsabat si Jesus, “Ano haw ang ginakuon sa Kasulatan? Kag ano ang imo paghangup karia?”

²⁷ Nagsabat ang tawo, "Higugmaun mo ang Ginoo nga imo Dios sa bug-os mo nga tagipusoon, sa bug-os mo nga kalag, sa bug-os mo nga ikasarang, sa bug-os mo nga panghuhuna-huna. Kag palanggaun mo man ang imo isigka-tawo pareho kang pagpalangga mo kang imo kaugalingun."

²⁸ Nagkuon si Jesus, "Husto ang imo sabat. Kar-on, himoa dya kag makaangkun ikaw kang kabuhi."

²⁹ Pero gusto pa gid ipakita kang manunudlo kang Kasugoan nga husto tana, gani namangkot pa gid tana kay Jesus, "Ti, sin-o bay ang akun isigka-tawo?"

³⁰ Ginsabat tana ni Jesus, "May sangka tawo nga nagdulhog halin sa Jerusalem paagto sa Jerico. Ginbanggaan tana kag mga takawan, gin-ubahan nanda tana kag ginbakol kag ginbayaan nga tagumatayun run. ³¹ Nataboan nga may sangka pari nga nagdulhog sa amo man ria nga dalan. Pagkakita na kag tawo nga nagahamyangan sa dalan, ginlubsan na lang dya kag rugto tana sa binit ka karsada nag-agì.

³² Amo man ria ang ginhimo kag Levita. Pag-abot na sa amo ria nga lugar, nakita na man ang tawo sa dalan, pero ginlubsan na lang man dya kag sa binit tana ka karsada nag-agì. ³³ Pero may sangka Samaritanhun nga nagapanglakutun nga nakaagi sa amo ria nga dalan. Pagkakita na kag tawo, nangir-o gid tana. ³⁴ Ginparapitan na kag ginbutangan kag lana kag bino ang pilas kag tawo kag ginbugkusan. Dayon ginpasakay na sa anang kaugalingun nga sapat kag gindara sa

sangka balay-darayonan, kag rugto na gintatap ang tawo nga dya. ³⁵ Pagkasunod nga adlaw, gintaw-an na kang darwa ka kwarta nga pilak ang manugdumara kang balay-darayonan kag ginkun-an, ‘Atipanun mo tana kag kon pira ang imo magasto kana ulian ko ikaw sa akun pagbalik rugya!’ ”

³⁶ Dayon namangkot si Jesus sa manunudlo kang Kasugoan, “Kar-on, sa banta mo, sin-o bala sa tatlo ka tawo nga dya ang nagpakita nga tana isigka-tawo kang tawo nga ginbanggaan kang mga takawan?”

³⁷ Nagsabat ang manunudlo kang Kasugoan, “Ang tawo nga nagpakita kang kaluoy kana!”

Nagkuon si Jesus kana, “Panaw kag himoa man ang anang ginhimo.”

Nagbisita si Jesus kanday Marta kag Maria

³⁸ Samtang nagpadayon si Jesus kag ang anang mga disipulo sa pagpanaw, nakadangat sanda sa sangka baryo, kag rugto gin-abi-abi tana sa balay kang bayi nga ginahingaranan kay Marta. ³⁹ Si Marta nga dya may libayun nga ginahingaranan kay Maria. Nagpungko tana ka dya sa kahig nayon kang Ginoo kag nagpamati sa anang mga ginapanudlo. ⁴⁰ Si Marta tana nagpalibug gid kang tanan na nga mga hirimsun. Gani nagparapit tana kay Jesus kag nagkuon, “Ginoo, mayad bala ayhan dya kanimo nga ginpabay-an lang ako kag akun libayun nga ako lang isara ang mag-obra kag tanan? Abi, kun-i man tana nga buligan na ako!”

⁴¹ Nagsabat ang Ginoo kana, “Marta, nagapalibug gid ikaw kag nagasinaku sa duro nga mga butang, ⁴² nga ang matuod isara lang man ang kinahanglan gid. Ang napilian ni Maria amo ang mas mayad kag wara gid ti bisan sin-o nga makabuul karia kana.”

11

Nagtudlo si Jesus nahanungud sa Pangamuyo (Mateo 6:9-13; 7:7-11)

¹ Sangka tion, nagapangamuyo si Jesus sa sangka lugar. Pagkatapos na pangamuyo, ang isara sa ana mga disipulo nagkuon kana, “Ginoo, tudlo man kami magpangamuyo, pareho nga ginatudloan ni Juan ang anang mga disipulo.”
² Nagkuon si Jesus kananda, “Kon magpangamuyo gani kamo, amo dyaay ang inyo ikuon:
 ‘Amay, kabay nga pakabalaanun ang imo ngaran,

kabay nga mag-abot run ang tion kang imo paghari;

³ Tugroi kami kang amun pagkaun sa kada adlaw;

⁴ patawara kami kang amun mga sala tungud hay ginapatawad man namun ang tanan nga mga nakasala kanamun.

Kag indi nimo pag-itugot nga sulayun kami.’ ”

⁵ Dayon nagkuon si Jesus sa anang mga disipulo, “Halimbawa, may amigo ikaw, kag sa tungang gabii nag-agto ikaw sa ana balay kag nagkuon, ‘Abi amigo, pahurama anay ako dyan kang tatlo ka panid nga tinapay, ⁶ tungud hay may amigo ako nga nagapanglakutun nga

nakahapit sa balay kag wara gid ako ti mapakaun kana!' ⁷ Ang amigo mo tana magasabat rugto sa sulud, 'Indi run ako pagtubлага! Natrangkah-an run ang pwertahan kag kami kang akun mga kabataan nagabaratang run. Indi run ako makabangon kag magtugro kanimo ka bisan ano!' ⁸ Sugidan ko kamo, kon indi man tana magbangon sa pagtugro kanimo kang bisan ano sa rason nga amigohay kamo, magabangon run lang gid tana kag tugroan ikaw kag tanan mo nga kinahanglan tungud nga wara ikaw magmayha ka sagad pangayo kana. ⁹ Gani ginakun-an ko kamo, magpangayo kamo kag mabaton ninyo ang inyo ginapangayo; magpangita kamo kag makita ninyo ang inyo ginapangita; magpanuktok kamo kag pagabuksan kaninyo ang gawang. ¹⁰ Tungud hay ang kada isara nga nagapangayo magabaton, ang nagapangita makakita, kag ang nagapanuktok pagabuksan kana ang gawang. ¹¹ Kamo nga mga tatay, kon mangayo kung isda ang inyo bata, tugroan bala ninyo tana kung sawa? ¹² Ukon, kon mangayo tana kung itlog, tugroan bala ninyo tana ka iwi-iwi? ¹³ Kon kamo gani nga mga malaot kamaan magtugro kung mayad nga mga butang sa inyo mga kabataan, sobra pa gid ang inyo Amay sa langit, itugro na ang Balaan nga Ispirito sa mga nagapangayo ka dya kana."

*Si Jesus kag si Beelzebul
(Mateo 12:22-30; Marcos 3:20-27)*

¹⁴ Sangka bes, ginatabog ni Jesus ang demonyo nga nagpaapa sa sangka tawo. Pagkagwa na ka

dya, ang tawo nga to makahambal run. Kag ang mga tawo rugto daw indi makapati sa anda nga nakita. ¹⁵ Pero ang iba tana nga mga tawo nagkuon, "Nagatabog tana ka dya kang mga demonyo paagi sa gahum ni Beelzebul nga amo ang pangulo kang mga demonyo."

¹⁶ Ang iba tana nga mga tawo rugto gusto nanda itirawan si Jesus, gani ginkun-an nanda tana nga maghimo kang milagro sa pagpamatuod nga tana ginpadara kang Dios. ¹⁷ Pero naman-an ni Jesus ang anda mga ginapinsar gani nagkuon tana kananda, "Kon ang sangka ginharian magbinahin-bahin kag mag-irinaway, dya nga ginharian indi magbuhay kag mapukan. Kag kon ang sangka panimalay magbinahin-bahin man, magaburublag man sanda ka dya. ¹⁸ Gani kon ang mga sinakpan ni Satanas magbihanin-bahin, indi magbuhay kag mapukan ang anang ginharian. Nagakuon kamo nga nagapanabog ako kang mga demonyo paagi sa gahum ni Beelzebul. ¹⁹ Kon nagapanabog ako kang mga demonyo paagi sa anang gahum, sin-o tana ang nagtugro kang gahum sa inyo mga sumuronod nga magpanabog kang mga demonyo? Sanda gid tana mismo ang magapamatuod nga sayup kamo! ²⁰ Pero kon paagi sa gahum kang Dios nagapanabog ako kang mga demonyo, dya nagapamatuod nga ang paghari kang Dios nag-abot run kaninyo."

²¹ "Kon ang mapurus nga tawo kumpleto ang anang armas sa pagbantay kang anang balay, marayu sa katalagman ang anang pagkabutang. ²² Pero kon salakayun tana kag pyerdehun kang

tawo nga mas mapurus sangsa kana, pagabulun kana ang anang armas nga ginasarigan kag ipanagtang ang mga pagkabutang nga gin-agaw kana.”

²³ “Ang wara nagadampig kanakun kontra kanakun, kag ang wara nagabulig kanakun sa pagpanipon, nagaparapta lang.”

*Ang Pagbalik kang Malaot nga Ispirito
(Mateo 12:43-45)*

²⁴ “Kon ang malaot nga ispirito maggwa sa tawo, nagalagaw-lagaw dya sa mara nga lugar sa pagpangita kang ana mapahuwayan. Kar-on, kon wara tana ti makita, makuon tana sa ana kaugalingun, ‘Mabalik run lang ako sa balay nga akun ginaistar anay.’ ²⁵ Sa ana nga pagbalik makita na dya nga limpyo kag hipid. ²⁶ Gani, mapanaw tana kag magdara pa gid kang pito ka mga ispirito nga mas malaot pa sangsa kana. Magasulud sanda kag magaistar rugto. Gani ang kahimtangan kang tawo nga dya mas sobra pa gid sangsa kauna.”

Ang Matuod nga Kalipay

²⁷ Samtang nagahambil pa si Jesus, may sangka bayi sa tunga kang karak-an nga naghambal sa matunog nga limug, nga nagakuon, “Daw ano ka bulahan ang bayi nga nagbata kag nagbatiti kanimo!”

²⁸ Pero nagsabat si Jesus, “Huud, pero bulahan pa gid ang nagapamati kang pulong kang Dios kag nagatuman kadya!”

*Nagapangayo ang mga Tawo kang Milagro
(Mateo 12:38-42)*

²⁹ Kang nagaduro run ang mga tawo, nagkuon si Jesus, "Ang mga tawo sa kadya nga panag-on tama gid ka malaot. Nagapangayo sanda nga pakitaan kang milagro, pero wara ti igapakita kananda magluwas lang sa makatiringala nga natabo kay Jonas kauna. ³⁰ Tungud nga ang natabo kauna kay Jonas nangin paratandaan sa mga taga-Ninive, sa amo man ang Anak kang Tawo mangin paratandaan sa mga tawo sa kadya nga mga panag-on. ³¹ Sa adlaw kang paghukum, ang reyna kang Seba magatindug sa pag-akusar sa mga tawo sa kadya nga panag-on. Tungud hay tana gani nga naghalin pa sa marayu nga lugar, nag-agto sa pagpamati sa ginapanudlo kang maaram nga si Solomon. Kadya tana, kaimaw run gid ninyo ang labaw pa sangsa kay Solomon. ³² Sa adlaw kang paghukum, ang mga taga-Ninive magatindug sa pag-akusar kaninyo, tungud hay kato anay kang mabatian nanda ang mga gin pangwali ni Jonas, naghinulsul sanda sa anda mga kasal-anan. Kadya tana, kaimaw run gid ninyo ang labaw pa sangsa kay Jonas."

*Ang Sulo kang Lawas
(Mateo 5:15; 6:22-23)*

³³ "Wara ti may nagasindi kang sulo kag dayon tagoon ukon takluban lang man dya. Kundi nga ginabutang na dya sa turungtongan agud to nga ang mga nagasulud sa balay masanagan. ³⁴ Ang imong mata amo ang sulo kang imong lawas. Gani kon masanag ang imong panuruk masanagan man ang bug-os nimo nga lawas. Pero kon dulum ang imong panuruk, madulman

man ang imong bug-os nga lawas. ³⁵ Gani siguroha ninyo nga ang kasanag nga rugyan kaninyo bukun ti kadulum. ³⁶ Gani nga kon ang bug-os nimo nga lawas napuno kang kasanag kag wara gid ti kadulum, masanagan gid dya kang bug-os, daw pareho lang nga ginaiwagan ikaw kang kasanag kung sulo.”

*Ginpakamalaot ni Jesus ang mga Fariseo kag ang mga Manunudlo kang Kasugoan
(Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40)*

³⁷ Pagkatapos hambal ni Jesus, may sangka Fariseo nga nag-agda kana nga magkaun sa anang balay. Nagtawas man si Jesus para magkaun rugto. ³⁸ Natingala ang Fariseo kung makita na nga wara nanghugas si Jesus kung anang alima antes magkaun. ³⁹ Dayon nagkuon ang Ginoo kana, “Kamo tinyo nga mga Fariseo, ginahugasan ninyo ang sagwa kung inyo tasa kag likod kung pinggan pero ang sa sulud ninyo buta kung pagpamintaha kung kalainan. ⁴⁰ Mga buang kamo! Ang Dios kabay nga amo ang naghimo kung lawas amo man ang naghimo kung panghuna-huna? ⁴¹ Pero magtugro kamo sa mga imol halin sa inyo baratyagun, kag ang tanan nga mga butang mangin limpyo para kaninyo.”

⁴² “Makaluluoy gid kamo nga mga Fariseo! Ginatugro ninyo ang inyong ikanapulo nga bahin kung mga laswa, pareho kung herbabuena kag ruda kag iba pa gid nga mga laswa, pero wara ninyo ginatawan kung kabilyanan ang pagkabig sa mga tawo nga wara ti ginapasulabi kag ang

paghigugma sa Dios. Daad ginahimo ninyo dya nga wara man ninyo ginapatumbungaan ang iba nga mga bagay.

⁴³ “Makaluluoy kami nga mga Fariseo! Gusto gid ninyo nga magpungko sa mga importante nga purongkoan sa sinagoga kag gusto man ninyo nga tahudon kami sa mga tindahan. ⁴⁴ Makaluluoy gid kami! Pareho kami kang mga rulubngan nga wara ti tanda nga ginalapaklapakan lang kang mga tawo, tungud nga wara sanda kamaan.”

⁴⁵ Kar-on, ang isara sa mga manunudlo kang Kasugoan rugto nagkuon kana, “Maestro sa ginapanghambal nimo nga ria, ginainsultohan mo man kami!”

⁴⁶ Nagsabat si Jesus, “Makaluluoy man kami nga mga manunudlo kang Kasugoan! Ginatugroan ninyo ang mga tawo kang mga mabudlay nga turumanun kag ipapas-an kananda, pero kami mismo wara nagabulig bisan gamay lang para nga masarangan dya idar-un kang mga tawo. ⁴⁷ Makaluluoy gid kami, tungud hay ginapahimoan ninyo kang rulubngan ang mga propeta nga ginipamatay kang inyo mga kaulangan!

⁴⁸ Sa ginhimo ninyo nga ria, nagipamatuo lang nga nagpasugot kami sa mga hinimoan kang inyo mga kaulangan; sonda ang nagipamatay kang mga propeta, kag kami tana amo ang nagpahimo kang andang mga rulubngan.

⁴⁹ Tungud karia, ang Dios sa anang kaaram nagkuon, ‘Magapadara ako kananda kang mga propeta kag mga apostoles, nga ang iba pagapatyun nanda kag ang iba pagahingaboton

nanda!' ⁵⁰ Gani, ang mga tawo sa kadya nga panag-on amo ang magapanabat sa kamatayun kang tanan nga mga propeta nga ginipamatay katong una, halin pa kang pagtuga kang kalibutan ⁵¹ umpisa sa kamatayun ni Abel hasta sa kay Zacarias nga ginipatay sa tunga kang altar kag kung Templo. Ginakuon ko kaninyo, nga ang mga tawo sa kadya nga panag-on amo ang magapanabat sa tanan nga dya.

⁵² "Makaluluoy kamo nga mga manunudlo kang Kasugoan! Ginabalabagan ninyo ang mga tawo sa paghangup kang kamatuoran. Indi run nga daan kamo magsunod sa kamatuoran, ginabalabagan pa ninyo ang iba nga gusto magsunod."

⁵³ Pagkahalin ni Jesus rugto kato, ang manunudlo kang Kasugoan kag ang mga Fariseo nag-umpisa ka ugut kang sobra gid kana, kag ginapamangkot nanda tana kung duro nga mga butang, ⁵⁴ sa tuyos nga dakpun tana sa anang mga ginapanghambal.

12

Paandam Batok sa Pagkahipokrito (Mateo 10:26-27)

¹ Kar-on, samtang nagadinus-uganay ang linibo nga mga tawo hasta nga nagalina-pakay run sanda, nagkuon anay si Jesus sa anang mga disipulo, "Mag-andam kamo sa tapay kung mga Fariseo, nga amo ang pagkahipokrito. ² Tungud hay wara ti tinago nga indi mapahayag, kag wara ti sekreto nga indi maman-an sa urihi. ³ Gani, kon ano ang ginhambal ninyo sa dulum,

mabatian sa adlawun, kag kon ano ang ginahani-hani ninyo sa sarado nga hulut igapahayag sa mga katawhan.”

*Sin-o ang Dapat Kahadlukan
(Mateo 10:28-31)*

⁴ “Sugidan ko kamo, mga amigo, indi kamo magkahadluk sa mga nagapatay kang lawas, pero pagkatapos karia wara run sanda ti sarang mahimo. ⁵ Ipamaan ko kaninyo kon sin-o ang inyo dapat kahadlukan: kahadluki ninyo ang Dios, nga sa tapos mapatay na ang lawas, may gahum pa tana sa pagtagbung kang kalag sa impyerno. Ginakun-an ko kamo, kahadluki ninyo tana.

⁶ “Indi bala nga ang lima ka bilog nga pispis nga maya mabakal sa darwa ka pesetas? Pero bisan amo pa karia, bisan isara kananda wara gid ginapabay-an kang Dios. ⁷ Bisan ang inyo buhok naman-an na kon pira ka bilog. Gani indi kamo magkahadluk. Mas marahalun pa kamo sangsa duro nga mga maya?”

*Ang Pagpakilala kag ang Panginwara kay Cristo
(Mateo 10:32-33; 12:32; 10:19-20)*

⁸ “Sugidan ko kamo, ang sin-o man nga na-gasugid nga tana nagatoo kanakun sa atubang kang mga katawhan, pagkilalahun man tana kang Anak kang Tawo sa atubang kang mga anghel kang Dios. ⁹ Pero ang sin-o man nga nagapanginwara kanakun sa atubang kang mga katawhan, ipanginwara man tana sa atubang kang mga anghel kang Dios.

10 “Ang bisan sin-o nga maghambal kang malain kontra sa Anak kang Tawo, sarang pa mapatawad. Pero ang sin-o man nga magpasipala sa Balaan nga Ispirito indi run gid mapatawad.

11 “Kon dar-un nanda gani kamo sa mga sinagoga, ukon sa mga manugdumara kag sa mga may awtoridad, indi kamo magpalibug kon paano ukon ano ang inyo isabat, ukon ano ang inyo ihambal, **12** tungud hay ang Balaan nga Ispirito amo ang magatudlo kaninyo sa amo gid to nga tion kon ano ang inyo dapat ihambal.”

Ang Paraanggidan Nahanungud sa Manggaranun nga Buang-buang

13 Halin sa karak-an may sangka tawo nga nagkuon kay Jesus, “Maestro, hambali ang akun bugto nga laki nga ihurayan na man ako kung amun paranubliun!”

14 Nagsabat si Jesus, “Amigo, sin-o ang nagkuon nga ako ang mapatunga kaninyo nga darwa ukon maghuray kang inyo pagkabutang?”

15 Kag nagkuon si Jesus kananda tanan, “Magandam kamo nga indi kamo magdinalok sa bisan ano nga butang sa kalibutan. Tungud hay ang kabuhi kung tawo wara nasandig sa kadurohon kung manggad nga ana naangkun.”

16 Dayon nagsugid si Jesus kung dya nga paraanggidan: “May sangka manggaranun nga ang anang lupa nagpatubas kang bugana. **17** Kag nagkuon tana sa anang kaugalingun, ‘Ano ang himoon ko hay wara run ako ti mabutangan kung akun patubas?’ **18** Dayon nagkuon tana, ‘A, amo gali dya ang akun himoon: igub-un ko

ang akun mga kamarin, kag dayon mapatindug ako kang mas daragkul pa gid kag rugto ko ipa-mutang ang tanan nakun nga mga patubas kag iba pa nakun nga mga pagkabutang! ¹⁹ Dayon makuon ako sa akun kaugalingun, duro run nga mga butang ang imong natipon para sa mga tinuig nga magaabit. Kar-on, mapatawhay run lang ikaw kag magpagusto kaun, inum, kag magpangalipay!' ²⁰ Pero nagkuon ang Dios kana, 'Buang-buang! Kadya gid nga gabii bawian ikaw kag kabuhi! Kag sin-o kar-on ang mapulos kag mga butang nga imo gintigana para sa imo kaugalingun?' " ²¹ Gintapos ni Jesus ang paraanggidan nga nagakuon, "Amo dya ang matabo sa tawo nga nagatipon kag manggad para sa anang kaugalingun, pero imol man sa panuruk kag Dios."

*Ang Pagsarig sa Dios
(Mateo 6:25-34)*

²² Dayon nagkuon si Jesus sa anang mga disipulo, "Gani, nagakuon ako kaninyo, indi kamo magsagad palibug sa inyo pagpangabuhi, kon ano ang inyo kan-un, ukon ano ang inyo isuksok para sa inyo lawas. ²³ Tungud hay ang kabuhi mas importante pa sangsa pagkaun, kag ang lawas mas importante pa sangsa panap-tun. ²⁴ Turuka lang bala ninyo ang mga uwak, wara sanda nagatanum ukon nagaani, wara man sanda ti kamalig ukon mga kamarin pero ginapakaun sanda kag Dios. Indi bala nga mas importante pa kamo sangsa mga pispis? ²⁵ Wara gid ti bisan sin-o kaninyo nga makadugang kag

anang kabuhi paagi sa anang pagpalibug. ²⁶ Indi gani ninyo masarangan himoon ang mga gamay nga mga butang nga ria, andut nga ginapalibigan pa tana ninyo ang iba nga mga butang? ²⁷ Turuka bala ninyo kon paano nagatubo ang mga bulak sa latagun. Wara sanda nagaobra ukon nagahimo kang andang bayo. Pero sugidan ko kamo nga bisan pa si Solomon, sa anang pagkatam-an ka manggaranun, wara gid makabayo kang pareho kang katahum kang bisan isara sa mga bulak nga dya. ²⁸ Kon ginapatahum kang Dios ang mga hilamon nga rugyan sa latagun nga buhi kadya, kag sa masunod nga adlaw idap-ong lang man sa darapogan, kamo pa ayhan ang indi na pagpabayoan? Mga gamay kamo ti pagtoo!

²⁹ “Gani, indi kamo magsagad palibug kon ano ang inyo ikan-un kag kon ano ang inyo imnun. ³⁰ Tungud hay amo gid lang dya ang ginapalibigan kang mga tawo nga wara makakilala sa Dios. Pero kamo tinyo, naman-an gid kang inyo Amay nga kinahanglan ninyo ang dya nga mga butang. ³¹ Ang himoon ninyo, magpasakup kamo sa pagginahum kang Dios, kag ang tanan nga mga butang nga dya itugro na kaninyo.”

*Ang Manggad sa Langit
(Mateo 6:19-21)*

³² “Indi kamo magkahadluk bisan pira lang kamo ka bilog. Tungud hay nahamuut ang inyo Amay nga maghari kamo imaw kana. ³³ Ang himoon ninyo, ibaligya ninyo ang inyo mga pagkabutang kag ang bayad na ka dya ipanugro

ninyo sa mga imol. Maghimo kamo kang puyo-puyo nga wara nagakadaan, kag suptun ninyo ang inyo manggad rugto sa langit nga sa diin indi mabuhinan tungud hay wara ti takawan nga makaparapit ukon tanak nga makarangga ka dya.³⁴ Tungud hay kon sa diin ang inyo manggad rugto man ang inyo panghuna-huna.”

Ang Nagabantay nga mga Surugoon

³⁵ “Maghanda kamo kag sindihan ninyo ang inyo mga sulo,³⁶ pareho kago mga tawo nga nagahulat sa andang agalun nga mag-uli halin sa tabad kago kasal, agud to nga handa lagi sanda sa pagbukas kago pwertahan kon mag-abot run tana kago manuktok.³⁷ Bulahan ang mga surugoon nga maabotan kago andang agalun nga nakabugtaw kago handa. Sugidan ko kamo, magaan ang agalun nga dya kago magasirbe kananda kago pagkaun sa lamesa.³⁸ Bulahan ang mga surugoon nga maabotan kago anda agalun nga handa sanda bisan mag-uli pa tana kago tunga gabii ukon kasanagun.³⁹ Tandai ninyo dyaay: kon naman-an kago tagbalay, kon ano oras maabot ang takawan, magabantay gid tana agud to nga indi makasulud ang takawan sa anang balay.⁴⁰ Kamo man kinahanglan nga maghanda, tungud hay ang Anak kago Tawo magaabot sa oras nga wara ninyo ginapaabot.”

Ang Masarigan ukon ang Indi Masarigan nga Surugoon

(Mateo 24:45-51)

⁴¹ Naghambal si Pedro, “Ginoo, para lang bala kanamun ang dya nga paraanggidian, ukon para

man sa tanan?” ⁴² Nagsabat ang Gino, “Sin-o bala ang masarigan kag maaram nga surugoon? Indi bala tana ang ginatugyanan kang anang agalun sa pagdumara kang anang panimalay kag sa pagpanagtag kang pagkaun sa iba nga mga surugoon sa nagakaigo nga tion? ⁴³ Bulahan ang surugoon nga ria kon pag-abot kang anang agalun masapwan tana nga nagahimo kang hirikoton nga gintugyan kana. ⁴⁴ Sugidan ko kamo, ipadumara kana kang anang agalun ang tanan na ka dya nga mga pagkabutang. ⁴⁵ Pero kon ang surugoon nga ria magkuon sa anang kaugalingun nga, ‘Buhay pa man magbalik ang akun agalun,’ kag pamintasan na ang iba nga mga surugoon nga laki kag bayi, kag magsagi run tana ka kaun, inum, kag palingin. ⁴⁶ Dayon, magaabit ang anang agalun sa adlaw nga wara na ginapaabit kag sa oras nga wara na mamanan. Ang himoon kang anang agalun, pagasilotan gid tana ka mayad kag idapun sa mga indi masarigan.

⁴⁷ “Ang surugoon tana nga nakamaan kon ano ang luyag kang anang agalun pero wara maghanda ukon maghimo ka dya, pagahanoton gid tana ka mayad. ⁴⁸ Pero ang surugoon tana nga wara nakamaan kang luyag kang anang agalun kag naghimo kang butang nga nagakadapat tana nga hanoton, magabaton kang pira lang ka hanot. Tungud hay ang tawo tana nga gintugyanan kang duro nga mga butang, duro man ang ginapaabit nga himoon na. Kag ang tawo tana nga mas duro pa gid ang gintugyan kana, mas duro man ang ginapaabit kana.”

*Si Jesus ang Kabangdanan kang Pagbinahin-bahin
(Mateo 10:34-36)*

⁴⁹ “Nag-agto ako rugya sa kalibutan sa pagdara kang kalayo, kag daad nagasadlab run dya! ⁵⁰ May arantonson ako nga pagaagumun, kag indi gid ako mapahamtang hasta nga wara pa dya matabo. ⁵¹ Indi kamo magpinsar nga nag-abot ako rugya sa kalibutan agud magdara kang kalinung. Sugidan ko kamo, bukun ti kalinung ang akun ginadara kundi pagbinahin-bahin. ⁵² Umpisa kadya ang panimalay nga may lima ka bilog nga katapo magabinahin-bahin: ang tatlo batok sa darwa, kag ang darwa batok sa tatlo. ⁵³ Ang tatay mangin kaaway kang anang bata nga laki, kag ang bata nga laki mangin kaaway kang anang tatay. Ang nanay mangin kaaway kang anang bata nga bayi, kag ang bata nga bayi mangin kaaway sa ana nanay. Ang ugangan nga bayi mangin kaaway kang anang umagad nga bayi, kag ang umagad nga bayi mangin kaaway kang anang ugangan nga bayi.”

*Ang Pagpanilag kang Tyempo
(Mateo 16:2-3)*

⁵⁴ Nagkuon si Jesus sa mga katawhan, “Kon makita gani ninyo ang damul nga gal-um sa kasalpan, makuon dayon kamo, ‘Magauran tulad’ kag nagauran man. ⁵⁵ Kon mabatyagan gani ninyo nga maghuyup ang hangin nga habagat, makuon kamo, ‘Magasingkal kadya ang init,’ kag amo gid man ang nagakatabo. ⁵⁶ Mga hipokrito! Kamaan kamo maglatu kang tyempo pinaagi sa

pagturuk kang langit kag lupa, pero andut haw nga indi kamo kamaan kang buut hambalan kang nagakaratabo sa kadya nga mga panagon?”

*Makighusay sa Inyo Kaaway
(Mateo 5:25-26)*

⁵⁷ “Andut bala nga indi kamo makamaan magdesisyon kon ano ang mayad? ⁵⁸ Kon may tawo nga mag-akusar kanimo sa hukmanan, himoa gid ang tanan nga magpakighusay kana sa wara pa kamo makaabot rugto. Tungud hay basi itugyan na ikaw sa huwis kag itugyan ikaw kang huwis sa gwardya kag isulud ikaw sa prisohan. ⁵⁹ Sugidan ko ikaw, indi gid ikaw makagwa sa prisohan hasta nga maubos mo ka bayad ang tanan nimo nga pina.”

13

Maghinulsul kang Inyo mga Sala

¹ Sa amo man to nga mga tinion, may mga tawo nga nag-aragto kay Jesus kag nagsugid kana nahanungud sa mga taga-Galilea nga ginpatay ni Pilato samtang nagahalad sanda kung mga sapat nga haralad sa Dios. ² Nagsabat si Jesus kananda, “Abi bala ninyo nga ang mga taga-Galilea nga dya mas makasasala sangsa iba nga mga taga-Galilea tungud hay amo to ang natabo kananda? ³ Sugidan ko kamo, bukun ti amo karia, kon indi kamo maghirinulsul kang inyo mga sala, tanan kamo magakaramatay man pareho kananda. ⁴ Pareho man anay ria kung

napulo'g walo ka mga tawo sa Siloe nga nagkaramatay katong matumbahan sanda kang tore. Abi ninyo natabo to kananda hay sobra gid sanda ka makasasala sangsa iba nga mga taga-Jerusalem? ⁵ Sugidan ko kamo, bukun ti amo karia, kon indi kamo maghirinulsul kang inyo mga sala magakaramatay man kamo pareho kananda.”

Ang Paraanggidan nahanungud sa Higera nga Wara Pagpamunga

⁶ Dayon nag-istorya si Jesus kananda kang dya nga paraanggidan: “May sangka tawo nga may tanum nga higera sa anang urubasan. Sangka bes, gin-agtonan na kag ginbisitahan dya nga higera kon may bunga, pero wara gid tana ti nakita. ⁷ Gani nagkuon tana sa hardinero, ‘Sulng-a bala, ikatlo run nakun ka tuig dya nga balik-balik rugya nga nagasulung kon may bunga ang dya nga higera, pero wara gid ako ti nakita. Pukana run lang gani dya! Kanugon lang ang lupa nga ginasagad na ka usar!’ ⁸ Pero nagsabat ang hardinero, ‘Agalun, pabay-i lang anay kadya nga tuig, hay kutkoton ko ang anang palibot kag ibutangan kang abuno. ⁹ Kon mamunga gani dya sa sunod nga tuig, ti kundi nga mayad. Pero kon indi gani mamunga, amo run to ang pagpuwan ta!’ ”

Gin-ayad ni Jesus ang Buktot nga Bayi sa Adlaw nga Inugpahuway

¹⁰ Sangka Adlaw nga Inugpahuway, naga-panudlo si Jesus sa sinagoga. ¹¹ May sangka bayi rugto nga buhay run nga ginagamhan kang malaot nga ispirito, nga amo ang nagpabalatian

kana sa sulud kang napulo'g walo ka tuig. Buktot tana kag indi na gid matadlung ang anang lawas. ¹² Kang makita tana ni Jesus, gintawag na dya nga magparapit kana, kag ginkun-an, “Inday, hilway run ikaw sa imong balatian!” ¹³ Dayon gintungtong ni Jesus ang anang alima sa bayi kag lagi-lagi nagtadlung ang anang lawas, kag gindayaw na ang Dios.

¹⁴ Ang pangulo tana kang sinagoga nag-ugut tungud nga nagpang-ayad si Jesus sa Adlaw nga Inugpahuway. Gani naghambal tana sa mga tawo, “Sa sangka semana may anum ka adlaw nga makaobra kita; sa amo ria nga mga adlaw kamo mag-agto rugya sa pagpabulong, bukun ti sa Adlaw nga Inugpahuway!”

¹⁵ Pero ginsabat tana kang Ginoo, “Mga hipokrito kamo! Bisan sin-o kabay kaninyo ginabuy-an ninyo sa turil ang inyo mga baka ukon mga asno sa Adlaw nga Inugpahuway kag dar-un sanda sa irimnan? ¹⁶ May sangka bayi rugya nga kaliwat ni Abraham nga sa sulud run kang napulo'g walo ka tuig nga ginagapos ni Satanas. Indi bala nagakadapat lang nga hilwayun tana sa gahum ni Satanas bisan sa Adlaw nga Inugpahuway?” ¹⁷ Sa ginhambal nga dya ni Jesus, ang mga nagakontra kana nahuy-an gid, kag ang mga tawo tana nagkinalipay tungud sa tanan na nga mga makatiringala nga hinimoan.

*Ang Paraanggidan nahanungud sa Liso kang Mustasa
(Mateo 13:31-32; Marcos 4:30-32)*

¹⁸ Dayon nagpamangkot si Jesus, “Ano ang kaangay kang Ginharian kang Dios? Sa ano natun dya mapaanggid? ¹⁹ Daw pareho dya kang liso kang mustasa nga gin panggas kang tawo sa anang uma, kag nagtubo dya kag nagbahul hasta nga nangin kahoy, kag ang mga pispis namugad sa anang mga sanga.”

*Ang Paraanggidan nahanungud sa Tapay
(Mateo 13:33)*

²⁰ Nag-istorya ruman si Jesus, “Sa diin ko mapaanggid ang Ginharian kang Dios? ²¹ Pareho dya kang tapay nga ginsamo kang sangka bayi sa tatlo ka sukub* nga harina hasta nga ang bug-os nga ginmasa nga harina maghabok.”

*Ang Masipot nga Pwertahan
(Mateo 7:13-14, 21-23)*

²² Samtang nagapaagto si Jesus sa syudad kang Jerusalem, nagapanudlo tana sa mga kabaryohanang kabanwahanan nga anang maagyan. ²³ May sangka tawo nga nagpamangkot kana, “Ginoo, gamay lang ayhan nga mga tawo ang maluwas?”

Nagkuon si Jesus kananda, ²⁴ “Tinguhai gid ninyo nga makasulud sa masipot nga pwertahan. Tungud hay sugidan ko kamo, duro nga mga tawo ang magatinguha sa pagsulud pero indi sanda makasulud. ²⁵ Tungud hay sa tion nga ang tagbalay magtindug kag magpanirado kag pwertahan, kamo tinyo rugto lang sa gwa magapanuktok kag magakuon, ‘Sir, pasudla man

---

* **13:21** 13:21 tatlo ka sukub; nagatumbas dya kang haros 40 ka litro

kami!' Magasabat tana kaninyo, 'Wara takun kamaan kon taga-diin tinyo!' ²⁶ Kag magasabat man kamo, 'Irimaw anay kita kato nga nagakaun kag nagainum, kag nagpanudlo pa gani ikaw sa amun banwa.' ²⁷ Pero magasabat ruman tana kaninyo, 'Wara gid takun kamaan kon taga-diin tinyo. Haralin kamo rugya, kamo nga ang inyo ginahimo puro kalaotan!' ²⁸ Magaparanangisun kamo kag magabinagrut ang inyong mga unto, kon makita ninyo sanday Abraham, Isaac, Jacob, kag ang tanan nga mga propeta rugto sa ginharian kang Dios, kag kamo tinyo wara ginpasulud. ²⁹ May mga tawo man rugto nga magaharalin sa tanan nga bahin kang kalibutan, kag magapungko sanda sa pagkaun sa tabad rugto sa ginharian kang Dios. ³⁰ Dumduma ninyo dya, ang mga tawo nga kubus sa tulad mangin dungganun sa urihi, kag ang mga dungganun sa tulad mangin kubus sa urihi."

Ang Paghigugma ni Jesus sa Syudad kang Jerusalem
(Mateo 23:37-39)

³¹ Sa amo gid to nga tion, may mga Fariseo nga nagparapit kay Jesus kag nagkuon, "Kinahanglan nga maghalin gid ikaw rugya kag mag-agto sa iba nga lugar tungud hay gusto ikaw patyun ni Herodes."

³² Pero nagsabat si Jesus kananda, "Panaw kamo kag hambalan ninyo ang singgarong nga ria, 'Padayon ako nga magapanabog kang mga demonyo kag magapamulong kang mga masakitun hasta sa adlaw nga matapos ko ang akun

hirikoton. ³³ Pero kinahanglan gid nga padayonon ko ang akun nga pagpanaw hasta nga makadangat ako sa Jerusalem, tungud hay bukun ti angay nga ang sangka propeta mapatay sa iba nga lugar kundi nga sa Jerusalem gid.'

³⁴ "Kamo nga mga taga-Jerusalem ginapamatay ninyo ang mga propeta kag ginapangbato ninyo ang mga ginpadara kang Dios kaninyo. Makapira ka beses nga ginhandum ko nga tiponon kamo kag atipanun pareho kang munga nga nagatipon kang anang mga pisu sa idalum kang anang pakpak, pero indi kamo gusto! ³⁵ Gani kar-on, ginpatumbayaan run kang Dios ang inyo templo. Kag sugidan ko kamo, nga indi run gid ninyo ako makita liwan hasta nga mag-abot ang adlaw nga magakuon kamo, 'Pakamayadun ang nagaabot nga ginpadara kang Ginoo.' "

14

Gin-ayad ni Jesus ang sangka Masakitun

¹ Sangka Adlaw nga Inugpahuway, nag-agto si Jesus para magkaun sa balay kang sangka pangulo kang mga Fariseo. Kang rugto run tana, ginpanilagan gid tana ka mayad kang mga tawo. ² May sangka tawo rugto nga nagparapit kay Jesus nga nagaparamanug ang anang batiis kag mga butkun. ³ Nagkuon si Jesus sa mga manunudlo kang Kasugoan kag sa mga Fariseo, "Ginatugot bala kang atun Kasugoan nga magpang-ayad sa Adlaw nga Inugpahuway ukon wara?"

⁴ Pero naghipus lang sonda. Dayon ginkaptan ni Jesus ang tawo, gin-ayad na dya kag ginkun-an nga mag-uli. ⁵ Dayon nagkuon si Jesus kananda, “Abi, kon may rugyan kaninyo nga ang anang bata ukon baka nahulog sa bubon sa Adlaw nga Inugpahuway, indi ninyo ayhan dya pagbul-un lagi bisan Adlaw pa nga Inugpahuway?”

⁶ Pero wara angud sonda makasabat ka dya.

Ang Pagpaibus kag ang Pag-amuma

⁷ Kar-on, nasat-uman ni Jesus nga ginapili kang mga inagda ang mga purungkoan nga gintigana para sa dungganun lang nga mga tawo. Gani nag-istorya tana kananda kang paraanggidian nga dya: ⁸ “Pananglitan nga gin-agda ikaw sa sangka tabad kang kasal, indi pagpilia ang purungkoan nga gintigana para sa mga dungganun nga mga tawo. Tungud hay basi kon may gin-agda man sonda nga mas dungganun pa sangsa kanimo, ⁹ kag ang nag-agda nga to kaninyo nga darwa magaparapit kanimo kag magakuon, ‘Abi, itugro anay kana ang purungkoan nga dya.’ Ti, kundi nga mahuy-an ikaw kag mapiritan nga magpungko run lang sa pinakakubus nga purungkoan. ¹⁰ Gani nga kon agdahun ikaw, pilin mo ang purungkoan nga gin-aman sa labing kubus, agud to nga sa pag-abot kang nag-agda kanimo magakuon tana kanimo, ‘Amigo, rugto ikaw pungko imaw kang mga dungganun!’ Ti, kundi nga mapadungan pa ikaw sa atubang kang tanan nga mga gin-agda. ¹¹ Tungud nga ang

bisan sin-o nga nagapataas kang anang kaugalingun pagapakanabaun, kag ang nagapaubus tana kang anang kaugalingun pagabayawun.”

¹² Dayon nagkuon si Jesus sa tawo nga nag-agda kana, “Kon magpaigma gani ikaw, ukon magpayapon, indi mo pag-agdahun ang imo mga amigo, kabugtoan, mga himata ukon mga kaingud nga manggaranun. Tungud hay basi agdahun man nanda ikaw kag mabaslan ikaw sa imong ginhimo. ¹³ Pero kon magpatabad gid man ikaw, ang agdahun nimo amo ang mga imol, mga pingkaw, mga piang, kag ang mga bulag, ¹⁴ kag pakamayadun ikaw tungud hay indi sanda ka dya makabalus kanimo. Sa baylo, ang Dios amo ang magabalus kanimo sa tion nga banhawun ang mga matarung.”

Ang Paraanggidan nahanungud sa Bahul nga Tabad
(Mateo 22:1-10)

¹⁵ Ang isara sa mga tawo nga nagakaun sa lamesa imaw ni Jesus nakabati ka dya kag nagkuon, “Bulahan ang tawo nga makakaun sa tabad sa ginharian kang Dios!”

¹⁶ Pero nagkuon si Jesus kana, “May sangka tawo nga naghanda kang sangka bahul nga tabad, kag duro ang anang ginpang-agda. ¹⁷ Kang tagkaraun run, ginsugo na ang ana surugoon nga kun-an ang mga gin-agda nga mag-agto run tungud hay handa run ang tanan. ¹⁸ Pero ang kada isara kananda mansig pamaribad. Ang isara nagkuon sa surugoon, ‘Nakataba ako kung lupa. Kinahanglan agtonan ko anay kag

turukun dya, gani kon mahimo pasensyaha anay ako.' ¹⁹ Kag ang isara ruman tana nagkuon, 'Nakabakal ako kang napulo ka baka nga inug-arado, kag agtonan ko gani to kag itirawan. Kon mahimo pasensyaha anay ako.' ²⁰ Kag ang isara pa gid tana nagkuon, 'Bag-o lang ako makassal, gani indi ako makaagto.' ²¹ Nag-uli run lang ang surugoon kag ginsugid na sa anang amo ang tanan nga andang ginkuon. Nag-ugut ang amo kag nagkuon sa anang surugoon, 'Agto ikaw sa mga karsada, kag mga aragyan kang banwa kag dar-a rugya nga mga imol, mga pingkaw, mga bulag, kag ang mga piang.' ²² Pagkatapos nga mahimo dya kang surugoon, nagbalik tana sa anang amo, kag nagkuon, 'Agalun, natuman run ang imo sugo, pero duro pa gihapon ang lugar sa karan-an.' ²³ Kag nagkuon ang agalun sa surugoon, 'Agto pa gid ikaw sa mga karsada kag mga dalanun sa gwa kang banwa kag piritun mo ang mga tawo nga mag-agto rugya agud nga mabuta ang akun balay. ²⁴ Sugidan ko kamo, wara gid ti bisan isara sa mga ginpang-agda nga to ang makatiraw kang pagkaun sa tabad nga akun ginhanda!'"

*Ang Kabilyanan kang Pagsunod kay Jesus
(Mateo 10:37-38)*

²⁵ Kar-on, duro nga mga tawo ang nagtarawas kay Jesus, nagbalikid tana kag nagkuon kananda, ²⁶ "Ang sin-o man nga nagahigugma sa anang tatay kag nanay, sa anang asawa kag mga kabataan, sa anang bugto nga laki kag bugto nga bayi, kag bisan sa anang kaugalingun, labaw

pa sa anang paghigugma kanakun, indi takus nga mangin akun disipulo. ²⁷ Ang bisan sin-o nga indi magpas-an kang anang kaugalingun nga kros kag magsunod kanakun indi takus nga mangin akun sumuronod. ²⁸ Ang sin-o man kaninyo nga gusto magpatindug kang tore, indi bala nga nagapungko kamo anay kag nagabinag-binag kon bala makaigo ang inyo kwarta sa pag-patapos kadya? ²⁹ Tungud hay kon mapatindug ninyo ang pundasyon na ka dya pero indi ninyo mapatapos, ang tanan nga makakita ka dya magayaguta kaninyo, ³⁰ nga nagakuon, ‘Ano tana ang tawo nga dya man! Nag-umpisa ka patindug nga wara na man mapatapos!’ ³¹ Ukon pareho kang sangka hari nga may napulo ka libo ka mga suldado, magapungko anay tana sa pagbinag-binag kon makasarang tana sa pagpakibato sa sangka hari nga nagasurong kana nga may darwa ka napulo ka libo ka mga suldado. ³² Kon indi tana makasarang, samtang rayu pa ang anang kaaway nga hari, magasugo tana kang anang tinawo nga magapakighusay. ³³ Amo man ria kaninyo, ang bisan sin-o kaninyo nga indi magtalikod sa tanan na nga ginaangkun indi takus nga mangin akun sumuronod.”

*Ang Wara run ti Pulos nga Asin
(Mateo 5:13; Marcos 9:50)*

³⁴ “Ang asin manami, pero kon madura run gani ang anang kapait, indi run gid dya mapapait liwan. ³⁵ Indi run dya mapuslan bisan pa kang lupa ukon kang tinumpokan kang arabuno. Gani ginapilak run lang dya sa gwa. Kamo nga mga

nagaparamati, intiendiha ninyo ka mayad ang inyo ginapamatian.”

15

*Ang Nadura kag Nakita nga Karnero
(Mateo 18:12-14)*

¹ Kar-on, duro nga mga manugsukot kang buwis kag iba pa nga mga makasasala ang nag-aragto kay Jesus para mamati kana. ² Kang makita dya kang mga Fariseo kag mga manunudlo kang Kasugoan, nagkurumodon sanda nga nagakuon, “Dya nga tawo nagabaton kang mga makasasala kag nagakaun pa imaw kananda!” ³ Gani gin-istoryahan sanda ni Jesus kag paraanggidan nga dya:

⁴ “Abi, kon ang isara kaninyo may sangka gatos ka mga karnero, kag nadura ang isara ka dya kananda. Indi na ayhan pagbayaan ang kasyaman kag syam sa hararban kag sagapun ang isara nga nadura nga to hasta nga makita na? ⁵ Kag kon makita na run gani dya, masadyahan gid tana nga magapas-an ka dya. ⁶ Sa anang pag-uli, panawgun na ang anang mga amigo kag mga kaingud kag magakuon, ‘Magkalipay kamo imaw kanakun, tungud hay nakita ko run ang akun karnero nga nadura!’ ⁷ Sugidan ko kamo, amo man ria sa langit, sobra gid ang andang kalipay rugto tungud sa sangka makasasala nga naghinulsul sangsa kasyaman kag syam nga matarung kag indi run kinahanglan nga maghinulsul.”

Ang Nadura kag Nakita nga Sinsilyo

⁸ “Kag abi kon may sangka bayi nga may napulo ka sinsilyo kag nadura ang isara ka dya, indi tana ayhan magsindi kang sulo kag silhigan ang anang balay, kag sagapun gid ka mayad hasta nga makita na dya? ⁹ Kag kon makita na run gani dya, ipanawgun na ang anang mga amiga kag mga kaingud kag magakuon, ‘Magkalipay kamo imaw kanakun tungud hay nakita ko run ang akun sinsilyo nga nadura.’ ¹⁰ Sugidan ko kamo, magakinalipay ang mga anghel kang Dios tungud kung sangka makasasala nga nagahinulsul.”

Ang Bata nga Naglayas kag Nagbalik

¹¹ Nagpadayon pa gid si Jesus sa pag-istorya, “May sangka tawo nga may darwa ka bata nga laki. ¹² Ang libayun nagkuon sa anang tatay, ‘Tay, itao run kanakun ang akun huray sa paranubliun.’ Gani ginhuray kang tatay ang anang pagkabutang sa anang darwa ka bata. ¹³ Magpira ka adlaw, ginbaligya kang libayun ang anang huray kag magpanaw nga dara ang anang kwarta. Nag-agto tana sa marayu nga lugar kag rugto nagpatuyang tana kung anang kwarta sa wara ti pulos nga pagpangabuhi. ¹⁴ Nasaid na gid ka gastos ang tanan, kag nag-abot man ang sobra nga gutum sa amo nga lugar, kag wara run gid ti nabilin kana. ¹⁵ Gani ang anang ginhimo, nagpamugon tana sa sangka tumanduk kang amo nga lugar kag ginsugo tana sa uma sa pagdamog kang mga baboy. ¹⁶ Sa sobra na nga kagutum, gusto na run nga ikan-un ang ginadamog sa mga baboy, pero wara gid ti nagtugro kana kung bisan ano nga

makaun. ¹⁷ Kang makamarasmas tana kang anang kahimtangan, nagkuon tana sa anang kaugalingun, ‘Ang tanan nga nagapamugon kay tatay may makaun kag nagasorobra pa. Akun tana rugya daw mapatay run ako sa kagutum! ¹⁸ Mapanaw ako kag mag-uli kay tatay, kag amo dya ang akun ikuon kana, “Tay, nakasala ako sa Dios kag kanimo. ¹⁹ Indi run ako takus nga itawgun pa nga imong bata. Kabiga run lang ako nga isara sa imo mga mamumugon.”’ ²⁰ Dayon, nagtindug tana kag magpanaw pauli sa anang tatay. Samtang marayu pa tana, nalantawan run tana kang anang tatay, kag dinakup kang kangir-o ang tagipusoon kang anang tatay kag dayon na nga dalagan kag haksun ang anang bata kag harkan. ²¹ Nagkuon ang bata, ‘Tay, nakasala ako sa Dios kag kanimo. Indi run ako takus nga itawgun pa nga imo bata.’ ²² Pero gintawag kang tatay ang anang mga surugoon kag ginkunan, ‘Dalia ninyo, dar-a ninyo rugya ang bayo nga pinakanami sa tanan kag ipasukson kana. Pasuksokan man tana kang singsing kag sandalyas. ²³ Dayon panaw kamo kag bul-un ang pinatambuk nga tinday kang baka kag ihawun. Mapatabad kita kag magsinadya, ²⁴ tungud hay ang akun bata nga dya, laum ko patay run, gali hay buhi lang man. Nadura tana, pero tulad rugya run!’ Kag nag-umpisa sanda ka sinadya.

²⁵ “Kar-on, ang magurang tana nga bata rugto sa uma. Kang nagapauli run tana kag nagahinamput sa balay, may nabatian tana nga sonata kag sinaot. ²⁶ Gani gintawag na ang isara sa mga

surugoon kag ginpamangkot, ‘May ano rugyan haw?’ ²⁷ Nagsabat ang surugoon, ‘Ang imo libayun nag-uli kag ginpaihaw kang imong tatay ang pinatambuk nga tinday kang baka tungud hay nakauli ang imong libayun nga mayad man!’ ²⁸ Nag-ugut ang magurang nga bata kag indi run magsulud sa balay. Gani naggwa ang anang tatay kag gin-uloh-uholan tana. ²⁹ Pero nagsabat tana sa anang tatay, ‘Sulnga bala, sa sulud kang malawid nga mga tinuig nagpangalagad ako kanimo. Wara gid ako maglapas kang imo mga sugo. Pero wara gid ikaw ti gintugro kanakun bisan sangka tinday lang kang kanding agud nga magsinadya kami kang akun mga amigo! ³⁰ Pero kang pagbalik kang bata mo nga ria nga naguyang lang kang imong pagkabutang sa malain nga klase kang mga bayi, ginpaihawan mo pa tana kang pinatambuk nga tinday kang baka!’ ³¹ Nagsabat ang anang tatay, ‘Anak, ikaw tana kaimaw ko pirme rugya sa balay, kag ang tanan nga akun imo man. ³² Nagakabagay lang nga magpatabad kita kag magsinadya tungud hay ang libayun mo nga dya nga laum natun patay run, buhi man gali; nadura tana, pero kadya rugya tana run!’”

16

Ang Dayaun nga Manugdumara

¹ Nag-istorya si Jesus sa anang mga disipulo, “May sangka tawo nga manggaranun nga may surugoon nga amo ang nagadumara kang anang mga pagkabutang. May nakamuno sa

manggaranun nga dya nga ginausikan lang ka anang manugdumara ang anang mga pagkabutang. ² Gani ginpatawag na ang manugdumara nga dya kag ginkun-an, ‘Ano dya ang akun nabatian nahanungud kanimo? Abi, taw-i ako kang lista kang imo pagdumara kang akun mga pagkabutang, tungud hay umpisa ka dya bukun run ikaw ti akun manugdumara.’ ³ Nagkuon ang manugdumara sa anang kaugalingun, ‘Maiwan run lang ako kadya tungud hay pahalinun run ako kang akun amo sa akun katungdanan? Indi man ako kasarang magpangalog, kag mayha man ako magpakilimos. ⁴ Naman-an ko run gali kon ano ang akun himoon, agud to nga kon wara run ako ti obra may mga amigo man angud ako nga mabaton kanakun sa andang mga balay!’ ⁵ Gani ang ginhimo na, ginpatawag na ang tanan nga tawo nga may mga utang sa anang amo. Nagkuon tana sa naahauna, ‘Sang ano ang utang mo sa akun amo?’ ⁶ Nagsabat ang tawo, ‘Walo ka gatos ka galon nga lana kang olibo.’ Dayon nagkuon kana ang manugdumara, ‘Dyaay ang lista kang imong utang; pungkoi dya kag himoa nga apat ka gatos.’ ⁷ Dayon nagkuon man tana sa isara, ‘Ikaw tana, pira ang imong utang sa akun amo?’ Nagsabat ang tawo, ‘Sangka gatos ka sako nga trigo.’ Dayon, nagkuon kana ang manugdumara, ‘Dyaay ang lista kang imong utang, himoa run lang nga walo ka napulo.’ ⁸ Kag ang dayaun nga manugdumara nga dya gindayaw kang anang amo tungud sa anang kaabtik sa pagpahito. Sa dya nga kalibutan ang mga tawo nga wara nagatuo sa Dios mas abtik

pa magpahito sangsa mga tawo nga nagatuo sa Dios."

⁹ Nagpadayon pa gid si Jesus sa paghambal, "Gamita ninyo ang kalibutanun nga manggad sa pagpakig-amigo, agud to nga kon indi run dya magamit, pagabatonon kamo sa iristaran nga wara ti katapusan. ¹⁰ Ang bisan sin-o nga masarigan sa garagmay nga mga butang, masarigan man sa darakkul; kag ang bisan sin-o nga nagadaya sa garagmay nga mga butang, nagadaya man sa darakkul nga mga butang. ¹¹ Kon indi kamo masarigan sa pagkaput kang manggad rugya sa kalibutan, sin-o pa ang masarig sa pagpakaput kaninyo kang matuod-tuod nga manggad? ¹² Kag kon indi kamo masarigan sa mga butang nga ginpakaput lang kaninyo kang iba, sin-o pa ang magatugro kaninyo kang mga butang nga mangin inyo run gid!"

¹³ "Wara ti surugoon nga makaalagad sa darwa ka agalun, tungud hay ang matabo karia kaugtan na ang isara kag palanggaun na ang isara, ukon alagadun na kang husto ang isara kag ang isara tana tamayun na. Indi ninyo maalagad kang dungan ang Dios kag ang manggad."

*Ang Iba pa nga mga Pinanghambal ni Jesus
(Mateo 11:12-13; 5:31-32; Marcos 10:11-12)*

¹⁴ Kang mabatian ang tanan nga dya kang mga Fariseo nga tama ka makigkwarta, ginyaw-yaw nanda si Jesus. ¹⁵ Ginkun-an sanda ni Jesus, "Kamo gid ang nagapakita-kita sa mga tawo nga matarung gid kamo, pero naman-an kang Dios ang sulud kang inyong tagipusoon. Ang ano man

nga ginaali-ali kang mga tawo, ginakangil-adan kang Dios.”

¹⁶ “Ang Kasugoan ni Moises kag ang sinulat kang mga propeta ginabantala hasta sa tion ni Juan nga Manugbawtiso. Umpisa sa tion nga ria ang Mayad nga Balita nahanungud sa Paghari kang Dios amo run ang ginapanudlo kag ang kada isara nagapamirit nga magpasakup rugya ka dya. ¹⁷ Pero mahapus pa nga madura ang langit kag ang lupa sangsa mangin wara ti pulos ang bisan pinakagamay nga pintok kang Kasugoan.

¹⁸ “Ang sin-o man nga magabulag sa anang asawa kag magpangasawa liwan, nakasala kang pagpanginbayi, kag ang laki nga magpangasawa kang sangka bayi nga ginbulagan kang anang bana, nakasala man kang pagpanginbayi.”

Si Lazaro kag ang Manggaranun nga Tawo

¹⁹ “May sangka manggaranun nga nagasuksok kang marahalun nga panaptun kag nagapagusto ka kaun adlaw-adlaw. ²⁰ Sa pwertahan kang anang balay may ginabutang nga imol nga tawo nga ginahingaranan kay Lazaro, nga ang lawas na ka dya naputos kang katul. ²¹ Si Lazaro nga dya nagahandum nga makakaun kang mga uyang halin sa lamesa kang manggaranun. Luwas pa dyan karia, ginaparapitan tana kang mga ayam kag ginadilapan ang anang mga katul. ²² Napatay ang tawo nga imol kag gindara kang mga anghel sa ingud ni Abraham. Napatay man ang tawo nga manggaranun kag ginlubung. ²³ Rugto tana sa lugar kag mga patay

nga nagaantos kag kang pagtangra na nakita na sa marayu si Abraham, kag si Lazaro sa ingud na ka dya. ²⁴ Gani nagpanawag tana, ‘Amay nga Abraham, maluoy man ikaw kanakun kag sugoa si Lazaro nga itum-uy ang punta kang anang tudlo sa tubig kag ipaturoan ang akun dila tungud hay sobra gid ang akun pag-antos rugya sa kalayo nga dya!’ ²⁵ Pero nagsabat si Abraham, ‘Panumduma, anak, nga katong buhi pa ikaw naangkun mo run ang tanan nga mga mayad nga butang, kag ang kay Lazaro tana puros lang mga malain. Kadya tana, tana ang nagakalipay rugya kag ikaw timo nagaantos rugyan. ²⁶ Luwas pa dyan karia, sa ulut natun may kadadalman nga ang bisan sin-o rugya nga malyag mag-agto rugyan indi makatabok, ukon ang bisan sin-o rugyan nga gusto mag-agto rugya indi man makatabok.’ ²⁷ Nagsabat ang manggaranun nga tawo, ‘Kon amo karia, Amay, nagapangabay ako nga kon mahimo ipaagtonon mo si Lazaro rugto sa balay kang akun tatay, ²⁸ tungud hay may lima pa ako ka mga bugto nga laki rugto. Kun-on mo tana nga paandaman na sanda agud to nga indi man sanda makaagto rugya sa lugar nga puro lang pag-antos.’ ²⁹ Pero nagkuon si Abraham kana, ‘Rugto man kananda ang kasugoan ni Moises kag ang mga sinulat kang mga propeta. Pabay-i sanda nga magpamati rugyan karia.’ ³⁰ Nagkuon ang manggaranun, ‘Kulang pa to, Amay nga Abraham. Pero kon may sangka tawo nga napatay kag mabuhi liwan kag mag-agto rugto kananda magahinulsul gid sanda kang anda mga sala.’ ³¹ Pero nagkuon si Abraham

kana, ‘Indi gani sanda mamati sa ginakuon sa kasugoan ni Moises kag sa mga sinulat kang mga propeta, indi man sanda magpati bisan sa patay pa nga mabuhi liwan.’”

17

Ang Sala

(*Mateo 18:6-7, 21-22; Marcos 9:42*)

¹ Nagkuon si Jesus sa anang mga disipulo, “Indi gid malikawan nga magaabot ang mga butang nga mangin kabangdanan sa pagpakasala. Pero makaluluoy lang ang tawo nga amo ang mangin kabangdanan kang pagkasala kang anang isigka-tawo. ² Mas mayad pa nga ipamatohan ang anang liug kag garalingan nga bato kag itagbung tana sa tunga kag dagat sangsa tana ang mangin kabangdanan nga makasala ang isara sa mga kabataan nga dya. ³ Gani mag-andam kamo!

“Kon makasala ang imo isigka-tumuluo, sawaya tana. Kag kon maghinulsul tana, patawara tana. ⁴ Kon makapito tana ka beses nga makasala kanimo sa sulud kag sangka adlaw, kag makapito man tana ka beses nagaagto kanimo kag nagakuon, ‘Ginahinulsulan ko ang ginhimo ko nga sala,’ kinahanglan patawarun mo tana.”

Ang Pagtoo

⁵ Nagkuon ang mga apostoles sa Ginoo, “Dugangi pa gid ang amun pagtoo!”

⁶ Nagsabat ang Ginoo, “Kon may pagtoo kamo nga bisan pareho lang ka gamay sa liso kang mustasa, sarang kamo makakuon sa kahoy nga

sicamoro nga dya, ‘Gabuta kag itanum ang imo kaugalingun sa dagat!’ kag dya magatuman kaninyo.”

Ang Katungdanan kang Surugoon

⁷ “Pananglitan may surugoon ikaw nga na-gaarado ukon nagabantay kang mga karnero. Sa anang pag-uli halin sa uma, ginakun-an mo bala tana nga magdali kag magkaun run?

⁸ Wara, sa baylo, nagakuon ikaw kana, ‘Himusi ako ka akun yapon, dayon mag-ilis ikaw kag sirbihan ako rugya samtang nagakaun ako. Kag pagkatapos nga makakaun ako pwede run ikaw makakaun.’ ⁹ Ang surugoon wara ginapasalamatan sa paghimo kang ginasugo kana tungud hay amo dya ang anang katungdanan. ¹⁰ Amo man ria kaninyo. Sa tapos nga mahimo ninyo ang tanan nga ginsugo kaninyo, makuon kamo, ‘Mga surugoon lang man kami; ginhimo lang namun ang amun katungdanan.’ ”

Gin-ayad ni Jesus ang Napulo ka mga Aruon

¹¹ Samtang nagapaagto si Jesus sa Jerusalem, nag-agì tana sa may dulonan kang Samaria kag Galilea. ¹² Kang nagapasulud tana sa sangka baryo, ginsug-alaw tana kang napulo ka mga tawo nga aruon. Nagatirindug sanda rugto sa marayu ¹³ kag nagasiringgitan nga nagakuon, “Jesus! Agalun! Maluoy ikaw kanamun!”

¹⁴ Kang makita sanda ni Jesus nagkuon tana kananda, “Panaw kamo kag mag-agto sa mga pari kag magpaturuk kananda.”

Samtang nagapanaw sanda, nag-arayad sanda.
¹⁵ Ang isara kananda, kag matalupangdan na

nga nag-ayad run tana, nagbalik nga nagadayaw sa Dios sa mabaskug nga limug. ¹⁶ Nagluhod tana sa may kahig nayon ni Jesus kag nagpasalamat kana. Ang tawo nga dya Samaritanhun. ¹⁷ Namangkot si Jesus, “Napulo kabay kamo nga nag-arayad? Ang syam tana sa diin run? ¹⁸ Wara gid ti nagbaralik sa pagpasalamat sa Dios magluwas lang sa pangayaw nga dya?” ¹⁹ Kag nagkuon si Jesus sa tawo, “Tindug run kag magpanaw. Ang imong pagtoo amo ang nag-ayad kanimo.”

*Ang Paghari kang Dios
(Mateo 24:23-28, 37-41)*

²⁰ Sangka tion, may mga Fariseo nga namangkot kay Jesus kon san-o magaumpisa ang paghari kang Dios. Nagsabat si Jesus kananda, “Ang pag-umpisa kang paghari kang Dios indi maman-an paagi sa mga butang nga makita. ²¹ Wara man ti makakuon nga, ‘Sulnga, dyaay run!’ ukon, ‘Rugto run!’ tungud hay ang paghari kang Dios rugyan mismo kaninyo.”

²² Dayon nagkuon si Jesus sa mga disipulo, “Magaabot ang tion nga magahandum kamo nga raad sangka adlaw makita ninyo liwan ang Anak kang Tawo, pero indi dya matabo. ²³ May mga magakuon kaninyo, ‘Rugto tana run!’ ukon ‘Dyaay tana run!’ Indi kamo maggwa sa pagsunod kananda. ²⁴ Tungud hay ang pag-abot kang Anak kang Tawo, mangin pareho sa kirab kang kilat nga nagasanag sa kalangitan halin sa pihak paagto sa pihak. ²⁵ Pero kinahanglan anay nga mag-agum tana kang duro nga mga

pag-antos kag sikwayun kang mga tawo sa ka dya nga panag-on. ²⁶ Ang kahimtangan kang kalibutan sa pag-abot kang Anak kang Tawo, mangin pareho sa panag-on ni Noe. ²⁷ Ang mga katawhan kato nagapinagusto lang ka kaun, ka inum kag pangasawa kag pamana, hasta nga mag-abot ang adlaw nga nagsulud si Noe sa arka kag nag-abot ang anaw kag nagkaramatay ang tanan nga mga tawo. ²⁸ Amo man karia sa panag-on ni Lot. Ang mga tawo nagapinagusto lang ka kaun kag inum, nagabinaklanay kag nagabinaligyaanay, nagapananum kag nagapatindug kang mga balay. ²⁹ Pero katong adlaw nga maghalin si Lot sa Sodoma, ginpaурanay dya kag Dios kang kalayo kag asupre kag nagkarapapas ang tanan nga tawo rugto. ³⁰ Amo gid ria ang kahimtangan kang kalibutan sa adlaw nga ang Anak kang Tawo magpahayag.

³¹ “Sa amo to nga adlaw, ang tawo nga nataboan nga rugyan sa atup kag anang balay indi run magnaog kag magbuul kang anang mga pagkabutang sa sulud kang balay. Kag ang tawo tana nga rugto sa uma, indi run man mag-uli sa balay. ³² Panumduma ninyo ang natabo sa asawa ni Lot. ³³ Ang tawo nga nagatinguhang luwasun ang anang kabuhi maduraan tana ka dya, pero ang tawo tana nga maduraan kag kabuhi, amo ang makaangkun ka dya. ³⁴ Sugidan ko kamo, sa amo to nga gabii, kon may darwa ka tawo nga nagaturog sa sangka baratangan, ang isara pagabul-un, ang isara tana mabilin. ³⁵ Kon may darwa ka bayi nga nagagaling, ang isara

pagabul-un, kag ang isara tana mabilin. [³⁶ Kag kon may darwa man ka tawo nga nagaobra sa uma, ang isara pagabul-un kag ang isara tana mabilin.”]

³⁷ Dayon namangkot kana ang mga disipulo, “Sa diin bay, Gino?”

Nagsabat si Jesus, “Kon sa diin gani ang patay nga lawas, rugto man nagatiripon ang mga pispis nga buwitre.”

18

Ang Paraanggidan nahanungud sa Balo nga Bayi

¹ Gin-istoryahan ni Jesus ang anang mga disipulo kang paraanggidan para nga magpangamuyo sanda pirme kag indi magdura kang paglaum.

² Nagkuon tana, “Sa sangka banwa may sangka hukum nga wara nagakahadluk sa Dios ukon nagatahod sa anang isigka-tawo. ³ Kag sa amo man nga banwa may sangka balo nga bayi nga pirme nagabalik-balik sa amo nga hukum nga nagapangayo kang bulig nga nagakuon, ‘Buligi man ako sa akun pangontra.’ ⁴ Wara tana ginbuligan kang hukum sa sulud kang malawid nga tion, pero kang urihi run nagkuon tana sa anang kaugalingun, ‘Matuod nga wara ako nagakahadluk sa Dios ukon nagatahod sa akun isigka-tawo, ⁵ pero buligan ko run lang ang bayi nga dya tungud hay pirme na lang ako ginatublag. Basi mapukros run lang ang akun ginhawa sa sobra na ka balik-balik.’”

6 Kag nagkuon ang Ginoo, “Pamatii ninyo ang ginkuon kang malaot nga hukum nga to? **7** Indi ayhan pagbuligan kang Dios ang anang mga pinili nga adlaw kag gabii nagapangayo kang bulig kana? Pabuyan-buyanan na lang bala ang pagbulig kananda? **8** Sugidan ko kamo, pagabuligan na sanda lagi-lagi. Ugaring sa pagbalik kang Anak kang Tawo rugya sa kalibutan, may masapwan tana ayhan nga nagatuo kana?”

Ang Paraanggidan nahanungud sa Fariseo kag sa Manugsukot kang Buwis

9 Nag-istorya si Jesus kang paraanggidan nga dya sa mga tawo rugto nga nagasarig nga matarung sanda kag ang iba tana ginatamay nanda. **10** Kuon na, “May darwa ka laki nga nagagto sa Templo para magpangamuyo. Ang isara ka dya Fariseo, kag ang isara tana manugsukot kang buwis. **11** Kar-on, ang Fariseo nagtindug kag nagpangamuyo sa anang kaugalingun. ‘Dios ko, nagapasalamat ako kanimo nga bukun ako ti pareho kang iba nga tawo nga nagapamuul kang pagkabutang kang iba, bukun ti matarung, nagapakighilawas, ukon pareho kang manugsukot kang buwis nga ria. **12** Darwa ako ka beses nga nagapuasa sa sulud kang sangka semana, kag ginatao ko ang ikanapulo nga bahin kang tanan ko nga kinitaan.’ **13** Sa pihak tana nga bahin, ang manugsukot kang buwis rugto sa marayu nagatindug kag indi gani makatangra sa langit kundi nagasagad lang ka pamukpok kang anang dughan, nga nagakuon, ‘O Dios, maluoy ikaw kanakun, tungud hay ako makasasala.’

¹⁴ Sugidan ko kamo, ang manugsukot kang buwis nga dya kag bukun ti ang Fariseo nga to ang nag-uli nga ginpakamatarung kang Dios. Tungud hay ang tawo nga nagapakataas kang anang kaugalingun pagapakanabaun, pero ang tawo tana nga nagapaibus amo ang pagabayawun.”

Ginbindisyonan ni Jesus ang mga Magagmay nga Kabataan

(*Mateo 19:13-15; Marcos 10:13-16*)

¹⁵ Ginadara kang mga tawo kay Jesus ang andang mga lapsag agud to nga itungtongan na kang anang alima. Kang makita dya kang mga disipulo ni Jesus, ginsabdung nanda ang mga tawo. ¹⁶ Pero ginpanawag sanda ni Jesus nga mag-agto kana, kag nagkuon, “Pabay-i ninyo ang mga kabataan nga magparapit kanakun kag indi ninyo sanda pagpunggi, tungud hay ang mga tawo nga pareho kananda amo ang makapasakup sa paghari kang Dios. ¹⁷ Sugidan ko kamo, ang sin-o man nga indi magbaton sa paghari kang Dios pareho kag bata, indi makapasakup sa paghari na ka dya.”

Ang Manggaranun nga Tawo
(*Mateo 19:16-30; Marcos 10:17-31*)

¹⁸ May sangka manugdumara nga namangkot kay Jesus, “Mayad nga Maestro, ano ang dapat nakun himoon agud to nga makaangkun ako kag kabuhi nga wara ti katapusan?”

¹⁹ Nagsabat si Jesus, “Andut haw nga ginatawag mo ako nga mayad? Wara run ti iba nga mayad, kundi ang Dios gid lang. ²⁰ Naman-an mo ang kasugoan, ‘Indi ikaw magpakighilawas;

indi ikaw magpatay; indi kaw magpanakaw; indi ikaw magbutig sa imong pagtistigo; kag tahuda ang imo tatay kag nanay.' "

²¹ Nagsabat ang tawo, "Ang tanan nga ria natuman ko run halin pa kang bata ako."

²² Kang mabatian dya ni Jesus nagkuon tana sa tawo, "May sangka butang pa ikaw nga wara mahimo. Ibaligya ang tanan nimo nga mga pagkabutang kag ang kwarta ipanagttag sa mga imol, kag makaangkun ikaw kag manggad sa langit. Dayon magsunod ikaw kanakun."

²³ Pero kang mabatian dya kag tawo, nasubuan gid tana ka mayad, tungud hay tama gid tana ka manggaranun.

²⁴ Nakita ni Jesus nga nasubuan ang tawo, gani nagkuon tana, "Daw ano ka budlay sa manggaranun ang magpasakup sa paghari kang Dios! ²⁵ Mas mahapus pa sa kamelyo ang magagi sa buho kag dagum sangsa manggaranun nga magpasakup sa paghari kang Dios."

²⁶ Ang mga nakabati ka dya nagpamangkot, "Sin-o run lang bay ang maluwas?"

²⁷ Nagsabat si Jesus, "Ang mga butang nga indi mahimo kag tawo mahimo kag Dios."

²⁸ Nagkuon si Pedro kana, "Amun tana, ginbayaan namun ang tanan kag nagsunod kami kanimo."

²⁹ Nagkuon si Jesus kananda, "Sugidan ko kamo, ang bisan sin-o nga nagbiya kag anang panimalay, asawa, kabugtoan, ginikanan, ukon kabataan tungud gid lang sa pagpasakup sa paghari kag Dios, ³⁰ ang magabaton kag sobra pa gid sangsa anang mga ginbayaan sa kadya nga

panag-on, kag sa paraaboton makaangkun tana
kang kabuhi nga wara ti katapusan.”

Sa Ikatlo nga bes Naghambal si Jesus nahanungud sa Anang Kamatayun

(Mateo 20:17-19; Marcos 10:32-34)

³¹ Ginpain ni Jesus ang napulo'g darwa ka disipulo kag nagkuon tana kananda, “Pamati kamo! Maagto kita sa Jerusalem, kag rugto matuman ang tanan nga ginsulat kang mga propeta nahanungud sa Anak kang Tawo. ³² Igatugyan tana sa mga bukun ti Judio; yagutaun nanda tana, pakahuy-an, dupraan, ³³ hanoton kana kag patyun, pero sa ikatlo nga adlaw mabanhaw tana.”

³⁴ Pero sa mga gin panghambal na nga dya wara gid ti may nahangpan ang mga disipulo. Ginlikum kananda ang kahulogan kang mga pulong nga dya, kag wara sanda kamaan kon ano ang anang gin panghambal.

Gin-ayad ni Jesus ang Bulag nga Manugpakilimos

(Mateo 20:29-34; Marcos 10:46-52)

³⁵ Kang nagahinamput run si Jesus sa Jerico, may sangka bulag nga nagapungko sa binit kang dalan nga nagapakilimos. ³⁶ Kang mabatian na ang panung kang mga tawo nga nagaagi, namangkot tana kon ano ang nagakatabo.

³⁷ Ginkun-an nanda tana nga nagaagi si Jesus nga taga-Nazaret.

³⁸ Nagsinggit tana, “Jesus nga kaliwat ni David, maluoy ikaw kanakun!”

³⁹ Pero ginsaway tana kang mga tawo sa unahan kag ginkun-an nga maghipus. Pero gintudohan na pa gid gani ang pagsinggit, "Kaliwat ni David, maluoy ikaw kanakun!"

⁴⁰ Nagpundo si Jesus kag nagsugo nga idarun kana ang bulag. Kang makaparapit run ang bulag kay Jesus, ginpamangkot tana ni Jesus,

⁴¹ "Ano ang gusto mo nga himoon ko kanimo?"

Nagsabat ang bulag, "Ginoo, gusto ko nga makakita liwan."

⁴² Dayon nagkuon si Jesus kana, "Makakita ikaw run; ang imong pagtoo ang nag-ayad kanimo."

⁴³ Kag lagi-lagi makakita run ang bulag kag nagsunod tana kay Jesus nga nagadayaw sa Dios. Kang makita kang mga tawo ang natabo nga dya, gindayaw man nanda ang Dios.

19

Si Jesus kag si Zaqueo

¹ Nagsulud si Jesus sa banwa kung Jerico kag nagapanaw tana rugto. ² May sangka tawo rugto nga ginahingaranan kay Zaqueo. Pangulo tana ka dya kung mga manugsukot kung buwis, kag manggaranun tana. ³ Nagatinguhha raad tana nga magsulung kon sin-o gid si Jesus, pero indi tana makakita tungud sa kadurohon kung mga tawo kag labut pa putot tana. ⁴ Gani nagdalagan tana kag mag-una kag magsaka sa kahoy nga sicamoro agud to nga makita na si Jesus tungud hay rugto sa dalan nga to tana maagi. ⁵ Kang rugto run si Jesus sa amo nga lugar, nagtanggra tana kag naghambal kay Zaqueo, "Zaqueo,

panaog dyan lagi tungud hay kadya nga adlaw rugto ako madayon sa imo balay!"

⁶ Nagdali-dali man nga nagpanaog si Zaqueo kag malipayun gid tana nga ginbaton si Jesus.

⁷ Kang makita dya kang mga tawo, nagkuru-modon sanda, "Nagdayon tana sa balay kang tawo nga makasasala."

⁸ Nagtindug si Zaqueo kag nagkuon sa Ginoo, "Ginoo, ang katunga kang akun mga pagkabutang ipanugro ko sa mga imol, kag kon may gindayaan ako, baydan ko kang apat ka pilo."

⁹ Nagkuon si Jesus kay Zaqueo, "Kadya gid nga adlaw ginluwas kang Dios ang panimalay nga dya, tungud hay ang tawo nga dya kaliwat man ni Abraham. ¹⁰ Tungud hay ang Anak kang Tawo nag-abot agud pangitaun kag iluwasun ang mga nadura tungud kang sala."

Ang Paraanggidan nahanungud sa Kwarta nga Ginpatikang kag mga Surugoon

(Mateo 25:14-30)

¹¹ Samtang nagapamati ang mga tawo ka dya, nagpadayon si Jesus kag gin-istoryahan na sanda kag sangka paraanggidan. Ginhimo na dya tungud hay nagahinamput run sanda sa Jerusalem kag nagapinsar ang mga tawo nga madali run lang maghari ang Dios. ¹² Gani nagkuon tana kananda, "May sangka dungganun nga tawo nga nag-agto sa marayu nga lugar para himoon tana rugto nga hari, kag dayon karia mabalik man tana. ¹³ Sa wara pa tana makapanaw, gintawag na ang anang napulo ka surugoon kag gintugroan kag tag sangka

bulawan nga kwarta kag ginkun-an, ‘Patikanga ninyo dya hasta sa akun pagbalik.’ ¹⁴ Pero ang anang mga kasimanwa nagaugut kana, gani pagkahalin na, nagpasugo sanda kang mga tawo agud magkuon, ‘Indi kami gusto nga tana ang magahari kanamun.’

¹⁵ “Pero ang dungganun nga tawo nga dya ginhimo man angud nga hari, kag nagbalik tana sa ana nga banwa. Ginpatawag na ang anang mga surugoon nga ginpanugroan na kang kwarta agud to nga maman-an na kon pira ang anda nga nagingansya. ¹⁶ Ang una nga nag-abot nagkuon kana, ‘Agalun, nakaginansya takun kang napulo ka pilo sa kwarta nga imo gintugro kanakun.’ ¹⁷ Nagkuon ang anang agalun kana, ‘Nami gid, mayad gid ikaw nga surugoon! Tungud nga masarigan ikaw sa mga garagmay nga butang, ipadumarahun ko ikaw kang napulo ka mga banwa.’ ¹⁸ Ang ikarwa tana nga surugoon nag-abot man kag nagkuon, ‘Agalun, nakaginansya takun kang lima ka pilo sa kwarta nga imo gintugro kanakun.’ ¹⁹ Nagkuon ang agalun kana, ‘Ikaw tana, ipadumarahun ko kag lima ka mga banwa.’ ²⁰ Ang isara pa gid tana nga surugoon nag-abot man kag nagkuon, ‘Agalun, dyaay ang imo kwarta. Ginputos ko ria sa panyo kag gintago! ²¹ Nahadluk ako kanimo tungud hay istrikto ikaw nga tawo. Ginabuul nimo ang bukun ti imo kag ginaani nimo ang bukun ti imo pinanggasan!’ ²² Nagsabat ang agalun, ‘Malain gid ikaw nga surugoon! Husgaran ko ikaw suno sa imong ginhambal nga ria. Naman-an mo

gali nga istrikto ako nga tawo; ginabuul ko ang bukun ti akun, kag ginaani ko ang bukun ti akun sinab-ogan. ²³ Andut haw nga wara nimo ginbutang sa bangko ang akun kwarta agud to nga pagbalik ko mabuul ko ang akun kwarta nga may saka?' ²⁴ Dayon nagkuon ang agalun sa mga tawo nga nagatirindug rugto, 'Sige, bul-a ninyo kana ang kwarta kag itugro sa tawo nga nakaginansya kang napulo ka pilo!' ²⁵ Pero nagsabat sanda kana, 'Agalun, may ana run tana nga napulo ka bulawan nga kwarta!' ²⁶ Nagkuon ang agalun, 'Sugidan ko kamo, ang tawo nga may ana run nga ginaangkun pagatugroan pa gid. Pero ang tawo tana nga wara ti ginaangkun, pagabulun pa gani kana ang bisan gamay nga rugyan kana. ²⁷ Kon parte tana sa akun mga kaaway nga to nga indi gusto nga mangin hari nanda ako, dar-a ninyo sanda rugya kag pamatyun sa akun atubangan!' "

*Ang Pagsulud ni Jesus sa Jerusalem
(Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Juan 12:12-19)*

²⁸ Pagkatapos ni Jesus kuon ka dya, nag-una tana panaw paagto sa Jerusalem. ²⁹ Kang nagahinamput run tana sa may Betfage kag Betania, rugto sa may bukid nga ginatawag Bukid kang mga Olibo, nagsugo tana kung darwa sa anang mga disipulo nga mag-una kana, ³⁰ nagkuon tana kananda, "Agto kamo sa sunod nga baryo. Sa pagsulud ninyo rugto, may makita kamo nga sangka tinday kung asno nga nahigtan nga wara pa gid masakyi, hubadi ninyo kag dar-un rugya. ³¹ Kon may mamangkot gani kaninyo, 'Andut

nga ginahubadan ninyo ria?' kun-an ninyo nga, 'Kinahanglan dya kang Ginoo.'

³² Nagpanaw ang darwa ka ginsugo, kag kon ano ang ginkuon ni Jesus kananda amo gid ang andang nakita. ³³ Kang ginahubadan run nanda ang tiday kang asno, ginpamangkot sanda kang mga tag-iya, "Andut nga ginahubadan ninyo ria?"

³⁴ Nagsabat sanda, "Kinahanglan dya kang Ginoo." ³⁵ Kag gindara nanda dya kay Jesus. Ginhapinan nanda ang likod na ka dya kang andang mga kunup kag ginpasakay rugya si Jesus. ³⁶ Samtang nagasakay tana, ginpanghumlad kang mga tawo ang andang mga kunup sa dalan.

³⁷ Kar-on, kang nagahinamput run tana sa may kunsadan kang Bukid kang Mga Olibo, ang tanan nga anang mga sumuronod nagkinasadya kag nagadayaw sa Dios sa matunog nga limug, tungud kang tanan nga makatiringala nga butang nga andang nakita. ³⁸ Kuon nanda, "Pakamayadun ang hari nga nagaabot sa ngaran kang Ginoo! Paghidait sa langit kag himaya sa Dios!"

³⁹ Halin sa karak-an may mga Fariseo nga naghambal kay Jesus, "Maestro, sawaya ang imong mga sumuronod!"

⁴⁰ Nagsabat si Jesus, "Sugidan ko kamo, kon maghipus sanda, ang mga bato nga dya amo ang magasinggit."

Ginhibian ni Jesus ang Jerusalem

⁴¹ Kang marapit run gid si Jesus sa Jerusalem kag makita na ang syudad, ginhibian na dya,

⁴² nga nagakuon, "Kon naman-an mo lang raad tulad kadya kon ano ang paagi nga makaangkun ikaw kang kalinung! Pero kadya indi mo dya makita! ⁴³ Tungud hay magaabot ang adlaw nga palibotan ikaw kang kuta kang imong kaaway, kibunon nanda ikaw kag bisaan diin ikaw mag-agì indi gid ikaw makalusot. ⁴⁴ Papasun gid nanda ikaw kag ang tanan nimo nga katawhan nga rugyan sa sulud nimo, kag wara gid ti mabilin nga bato nga nagasampawanay, tungud hay wara mo gintalupangud ang tion nga luwasun ikaw kang Dios!"

Si Jesus Nagsulud sa Templo
(Mateo 21:12-17; Marcos 11:15-19; Juan 2:13-22)

⁴⁵ Pag-abot nanda sa Jerusalem, nagsulud si Jesus sa Templo kag ginpanabog ang mga manugbaligya rugto. ⁴⁶ Ginkun-an na sanda, "Ginakuon sa kasulatan, 'Ang akun balay mangin balay-parangamuyoan,' pero ginhimo ninyo dya nga paranagoan kang mga takawan!"

⁴⁷ Kada adlaw nagapanudlo si Jesus sa Templo. Ang mga pangulo kag mga kaparian, kag ang mga manunudlo kag Kasugoan, kag ang mga manugdumara kag mga katawhan nagatinguhang gid sa pagpatay kana. ⁴⁸ Pero wara gid sanda ti may makita nga kahigayonan sa pagpatay kana tungud hay ang mga tawo nanamian gid mamati kag anang mga pulong.

20

Ang Pamangkot nahanungud sa Awtoridad ni Jesus

(Mateo 21:23-27; Marcos 11:27-33)

¹ Sangka adlaw, samtang nagapanudlo si Jesus sa mga tawo rugto sa Templo kag nagawali kang Mayad nga Balita, nagparapit kana ang mga pangulo kag kaparian, kag ang mga manunudlo kag Kasugoan, kag ang mga kamalamaman. ² Nagkuon sanda kana, “Sugidi kami kon ano ang imong awtoridad sa paghimo kag mga butang nga dya, kag sin-o ang nagtugro kanimo kag awtoridad nga ria?”

³ Ginsabat sanda ni Jesus, “May pamangkot man ako kaninyo. Sugidi ninyo ako: ⁴ sa diin maghalin ang awtoridad ni Juan sa pagpangbawtiso? Sa Dios bala ukon sa tawo?”

⁵ Amo to kag nag-istoryahanay sanda nga nagakuon, “Kon magkuon kita nga sa Dios maghalin, makuon tana kanatun, ‘Ti, andut nga wara kamo magpati kana?’ ⁶ Pero kon magkuon man kita nga sa tawo maghalin, ibatwun kita kag tanan nga mga tawo tungud hay ginakilala nanda nga si Juan sangka propeta.” ⁷ Gani, nagsabat sanda, “Wara kami kamaan kon diin maghalin ang anang awtoridad.”

⁸ Nagkuon si Jesus kananda, “Indi ko man pag-isugid kaninyo kon ano ang akun awtoridad sa paghimo kag dya nga mga butang.”

Ang Paraanggidan nahanungud sa mga Agsador

(Mateo 21:33-46; Marcos 12:1-12)

⁹ Nag-istorya liwan si Jesus sa mga tawo kang dya nga paraanggidan, "May sangka tawo nga nagpananum kang ubas sa anang uma, kag ginpaagsa na dya, kag nagpanaw tana sa marayu nga lugar nga sa diin nagbuhay tana. ¹⁰ Kang pag-abot kang tag-arani kang ubas, ginpaagto na ang anang surugoon sa mga agsador para magbuul kang anang huray. Pero ginbakol kang mga agsador ang surugoon nga dya kag ginpabalik nga wara gid ti dara. ¹¹ Nagsugo ruman tana kang isara pa gid ka surugoon. Ginbakol man kang mga agsador ang surugoon nga dya kag ginpakahuy-an, kag ginpabalik nga wara man ti dara. ¹² Nagsugo pa gid tana kang ikatlo nga surugoon. Ginsakit nanda tana ka mayad kag gintabog. ¹³ Dayon, ang tag-iya nagkuon sa anang kaugalingun, 'Ano run lang bay ang akun himoon kadya? Mayad siguro ang akun pinalangga nga bata ang akun isuguon, basi tahudon nanda tana.' ¹⁴ Pero kang makita kang mga agsador ang bata, naghambalanay sanda, 'Dyaay run ang manunubli! Patyun natun tana para mabuul natun ang anang paranubliun!' ¹⁵ Gani gindara nanda tana sa gwa kang ubasan kag ginpatay.

"Ano kar-on ang himoon kang tag-iya kang ubasan sa mga agsador? ¹⁶ Agtonan na sanda kag ipamatyun, kag ang ubasan ipaagsa na run lang sa iba."

Pagkabati ka dya kang mga tawo nagkuon sanda, "Kabay pa nga indi dya matabo!"

¹⁷ Dayon ginturuk sanda ni Jesus kag gin-pamangkot, "Kar-on, ano ang kahulogan kang

ginakuon sa Kasulatan nga,
 ‘Ang bato nga wara maluyagi kang mga
 manughimo kang balay
 amo pa ang nangin pinakapamusod nga
 bato?’

¹⁸ Ang kada isara nga mahulog sa bato nga dya
 marupsak gid, kag ang mahulogan na ka dya
 makarapusa gid nga daw binukbok.”

*Ang Pamangkot nahanungud sa Pagbayad
 kang Buwis*

(Mateo 22:15-22; Marcos 12:13-17)

¹⁹ Ang mga manunudlo kang kasugoan kag
 ang mga pangulo kang kaparian nagtinguha
 gid nga idakpun si Jesus sa amo gid to nga
 tungud hay nasat-uman nanda nga sanda
 ang ginatumud ni Jesus sa paraanggidan nga
 dya, ugaring hay nahadluk sanda sa mga tawo.

²⁰ Gani naghulat sanda kang nagakaigo nga
 kahigayonan. Nagpadara sanda kang mga tawo
 nga magpanilag kana, nga magapakuno-kuno
 nga matuod-tuod ang andang tuyos. Nagalaum
 sanda nga madakpan si Jesus paagi sa anang
 ginapanghambal agud to nga may rason sanda
 nga itugyan tana sa gahum kag awtoridad kang
 gobernador. ²¹ Namangkot ang mga ginsugo
 nga dya kay Jesus, “Maestro, naman-an na-
 mun nga husto ang imong ginapanghambal kag
 ginapanudlo, kag wara ikaw ti pinilian, kag
 nagatudlo ikaw kang kamatuoran nahanungud
 sa kabubut-un kang Dios. ²² Ginatugot bala
 kang kasugoan ang magbayad kang buwis sa
 Emperador kang Roma, ukon wara?”

²³ Pero nasat-uman ni Jesus ang andang tuyo nga mangloko, gani nagkuon tana kananda,
²⁴ “Abi, pakitai ninyo ako kang sangka kwarta nga pilak. Kay sin-o itsura kag ngaran ang nakabutang rugya?”

Nagsabat sanda, “Ana kang emperador!”

²⁵ Nagkuon si Jesus kananda, “Kon amo, itugro ninyo sa emperador ang para sa emperador, kag itugro ninyo sa Dios ang para sa Dios!”

²⁶ Kag wara gid sanda makadakup kana sa atubang kang karak-an sa anang mga gin pang-hambal, naghipus run lang sanda nga natingala sa anang mga sabat.

*Ang Pamangkot nahanungud sa Pagkabanhaw
(Mateo 22:23-33; Marcos 12:18-27)*

²⁷ Kar-on, may mga Saduceo nga nagparapit kay Jesus. Sanda ka dya ang mga tawo nga wara nagapati nga may pagkabanhaw. Namangkot sanda kay Jesus ²⁸ nga nagakuon, “Maestro, nagsulat si Moises para kanatun sa kasugoan nga kon ang sangka laki nga may asawa mapatay nga wara ti kabataan, ang balo kinahanglan ipangasaw-un kang bugto nga laki agud to nga magpamata sanda para sa napatay. ²⁹ May pito ka mga magburugto nga laki. Ang magurang nagpangasawa kag napatay nga wara ti bata. ³⁰ Kar-on, ang balo gin pangasawa kang nagsunod nga bugto nga laki. Pero napatay man dya. ³¹ Amo man ang natabo sa ikatlo nga bugto nga laki, hasta nga sanda tanan nga pito nga magburugto nakapangasawa sa amo nga bayi kag nagkaramatay nga wara gid makapamata.

³² Kang urihi, napatay man ang bayi. ³³ Kar-on, sa adlaw nga ang mga patay banhawun, kay sin-o tana nga asawa, tungud hay sanda tanan nga pito nakapangasawa kana?”

³⁴ Ginsabat sanda ni Jesus, “Ang mga katawhan sa kadya nga panag-on nagaarasawahay. ³⁵ Pero ang mga katawhan tana nga ginakabig nga takus banhawun kag magkabuhi sa paraaboton nga panahon, wara run nagaarasawahay. ³⁶ Tungud hay kaangay run sanda kang mga anghel kag indi run sanda mapatay. Mga kabataan run sanda kang Dios tungud hay ginbanhaw run sanda. ³⁷ Ginpamatud-an ni Moises nga ang mga patay ginabanhaw. Sa bahin kang kasulatan nahanungud sa nagadaba-daba nga purongpong gintawag na ang Ginoo nga Dios ni Abraham, Dios ni Isaac, kag Dios ni Jacob. ³⁸ Kon sayudon, Dios tana kang mga buhi kag bukun ti kang mga patay. Tungud sa anang panuruk ang tanan buhi.”

³⁹ Ang iba sa mga manunudlo kang kasugoan rugto nagkuon, “Maestro, igsakto ang imong sabat!” ⁴⁰ Kag wara run ti nangahas nga magpamangkot kana liwan kang bisan ano.

*Ang Pamangkot nahanungud sa Mesias
(Mateo 22:41-46; Marcos 12:35-37)*

⁴¹ Kar-on, namangkot si Jesus kananda, “Andut nga ginakuon kang mga tawo nga ang Cristo kaliwat ni David? ⁴² Tungud hay si David mismo nagkuon sa libro kang mga Salmo, nga,
‘Ang Ginoo nagkuon sa akun Ginoo,
Pungko ikaw sa akun tuo nayon

⁴³ Hasta nga mapyerde ko ang imong mga kaway.'

⁴⁴ Gintawag tana ni David nga Ginoo, paano nga nangin kaliwat tana ni David?"

Nagpaandam si Jesus kontra sa mga Manunudlo kang Kasugoan

(*Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40*)

⁴⁵ Samtang nagapamati ang tanan nga mga tawo, nagkuon si Jesus sa anang mga disipulo, ⁴⁶ "Mag-andam kami sa mga manunudlo kang Kasugoan, nga nanamian gid maglagawlagaw nga nagabayo kang malabug, kag sa mga tindahan gusto gid nanda nga tahudon sanda kang mga tawo, kag gusto gid nanda magpungko sa importante nga purongkoan sa mga sinagoga, kag sa mga tabadan gusto gid nanda nga magpungko sa mga purongkoan nga gintigana para sa mga dunganun nga mga tawo.

⁴⁷ Ginapamuul nanda ang mga pagkabutang kang mga bayi nga balo kag ginatabon-tabonan lang nanda ang andang mga hinimoan kang mga malawid nga pagpangamuyo. Mas tama gid ka budlay nga silot ang andang maaguman."

21

Ang Halad kang Bayi nga Balo
(*Marcos 12:41-44*)

¹ Kang paglantaw ni Jesus nakita na ang mga manggaranun nga nagabutang kang andang mga halad sa burutangan kang kwarta sa templo.

² Nakita na man ang sangka imol nga bayi nga balo nga nagabutang kang darwa ka metal nga

sinsilyo. ³ Nagkuon si Jesus, “Sugidan ko kamo, ang bayi nga balo nga imol nga dya nagbutang kang sobra sangsa kananda tanan! ⁴ Tungud hay tanan sanda nagbutang halin sa sobra kang andang manggad, pero ang bayi tana nga ria bisan pa nga imol tana, gintao na pa ang kwarta nga amo lang ang makabuhi kana.”

Naghambal si Jesus nahanungud sa Pagkaguba kang Templo

(Mateo 24:1-2; Marcos 13:1-2)

⁵ Ang iba sa mga disipulo nagmuno kon daw ano kanami ang Templo nga nahuman sa mga manami nga mga bato kag napunihan kang manami nga mga butang nga ginalhalad sa Dios. Nagkuon si Jesus, ⁶ “Kon nahanungud sa mga butang nga dya nga inyo makita sa tulad, magaabit ang tion nga wara gid ti mabilin rugya bisan sangka bato nga nagasampaw sa isara. Marumpag gid dya tanan!”

Mga Kalisdanan kag Paghingabot

(Mateo 24:3-14; Marcos 13:3-13)

⁷ Ginpamangkot nanda si Jesus, “Maestro, sano bay dya mabato? Kag ano ang paratandaan nga marapit run lang dya matabo?”

⁸ Nagsabat si Jesus, “Mag-andam kamo nga indi kamo mapatalang. Tungud hay duro nga mga tawo ang magaturohaw kag magapakuno-kuno nga sanda amo ako, kag magakuon, ‘Ako amo tana’ kag ‘Amo run dya ang katapusan nga tion!’ Pero indi gid kamo magsunod kananda. ⁹ Kon may mabatian kamo gyera kag kinagamo, indi kamo magkahadluk. Ang dya nga mga butang

kinahanglan nga matabo anay, pero wara dya nagakahulogan nga amo run ria ang katapusan kang tanan.”

¹⁰ Kag nagkuon tana kananda, “Magairinaway ang mga nasyon kag amo man ang mga ginharian. ¹¹ Magaabot man ang tama ka baskug nga mga linog, gutum kag nanari-sari nga mga balatian sa nagkalain-lain nga mga lugar. May magatuhaw nga makakurugmat kag daragkul nga paratandaan nga makita sa kalangitan. ¹² Pero sa wara pa magkaratabo ang tanan nga dya, pagadakpun kamo kag pagahingaboton. Pagadar-un kamo sa mga sinagoga kag ipapriso. Paatubangun kamo sa mga hari kag sa mga gobernador tungud kanakun. ¹³ Amo run dya ang inyo kahigayonan nga makapanugid kamo nahanungud kanakun. ¹⁴ Ibutang gid ninyo sa inyo panghuna-huna nga indi kamo magpalibug kon paano kamo magsabat, ¹⁵ tungud hay tugroan ko kamo kag inyo inughambal kag kaaram agud to nga wara ti bisan isara sa inyo mga kaaway ang makasabat ukon makasupok kaninyo. ¹⁶ Pagatraidoran kamo kag inyong mga ginikanan, mga kabugtoan, mga himata, kag mga kaabyanan, kag ang iba kaninyo pagpatyun. ¹⁷ Kaugtan kamo kag tanan nga mga tawo tungud kanakun. ¹⁸ Pero wara gid ti may madura kaninyo bisan isara sa inyong mga buhok. ¹⁹ Magpakarig-un kamo, kag maluwás ninyo ang inyo kaugalingun.”

Naghambal si Jesus nahanungud sa Pagkaguba kang Jerusalem

(*Mateo 24:15-24; Marcos 13:14-19*)

²⁰ “Kon makita run gani ninyo nga nalibutan run kang mga sudado ang Jerusalem, mamanan ninyo nga sa indi magbuhay pagagub-un run dya. ²¹ Gani ang mga katawhan sa Judea magparalagyo run sa kabukidan, ang sa sulud kang syudad magparalagyo man, kag ang rugto tana sa mga kaumahan indi run mag-uyang ka tyempo sa pagsulud sa syudad. ²² Tungud hay amo run dya ang, ‘Adlaw kang Pagsilot,’ nga amo ang katumanan kang ginakuon sa Kasulatan. ²³ Sa amo to nga mga inadlaw makaluluoy gid ang nagabusong kag mga nagapatiti. Tungud hay tuman gid ang kalisud nga maaguman kang lugar nga dya, kag ang kasingkal kang Dios maaguman gid kang mga katawhan nga dya. ²⁴ Ang iba pagapatyun paagi sa espada, kag ang iba tana pagabihagun kag dar-un sa tanan nga mga nasyon. Ang Jerusalem pagagub-un kang mga bukun ti Judio hasta sa adlaw nga matapos ang andang pagginahum.”

Ang Pag-abot kang Anak kang Tawo

(*Mateo 24:29-31; Marcos 13:24-27*)

²⁵ “May mga makatiringala nga paratandaan nga matabo sa adlaw, sa bulan kag sa mga bituon. Rugya tana sa lupa, ang mga nasyon magabatyag kang tuman nga kahadluk tungud sa kagahud kag hinagunus kang daragkul nga mga balud sa dagat. ²⁶ Magakapunaw ang mga tawo sa kahadluk sa pagpaminsar kon ano

pa gid ang matabo sa kalibutan, tungud hay ang mga butang dyan sa kahawaan pagauyugun. ²⁷ Kag dayon makita nanda ang Anak kang Tawo nga nagaabot nga ginadara kang panganod, gamhanan tana kag tuman gid ang anang pagkamahimayaun. ²⁸ Kon ang ria nga mga butang mag-umpisa run nga magkaratabo, magkalipay kami kag magbantay tungud hay marapit run lang kami nga hilwayun.”

*Ang Kahoy nga Higera
(Mateo 24:32-35; Marcos 13:28-31)*

²⁹ Nag-istorya si Jesus kang dya nga paraanggidian, “Turuka bala ninyo ang kahoy nga higera kag ang iba pa gid nga mga kahoy. ³⁰ Kon magpanglumbay run gani dya, maman-an ninyo nga dali run lang ang tag-irinit. ³¹ Sa amo man nga bagay, kon makita ninyo gani nga nagakaratabo run ang mga butang nga dya, maman-an man ninyo nga marapit run lang ang paghari kang Dios.

³² “Sugidan ko kami, magakaratabo dya tanan nga mga butang sa wara pa mapatay ang mga tawo sa dya nga panag-on. ³³ Madura ang langit kag ang lupa, pero ang akun mga pulong magapabilin hasta san-o.”

Magbantay Kamo

³⁴ “Mag-andam kami nga indi kami mawili sa pagpatuyang kag sa pagpalingin kag sa pagpalibug kang inyo pagpangabuhi, tungud hay basi gulpi lang mag-abot ang adlaw nga ria kaninyo, nga daw siud. ³⁵ Tungud hay maabot dya sa tanan nga mga tawo rugya

sa kalibutan. ³⁶ Gani, magpangaman kamo kag magpangamuyo nga maagum ninyo ang kabaskug nga malampuwasan ninyo ang tanan nga mga butang nga dya nga magakaratabo, kag makapangatubang kamo sa Anak kang Tawo."

³⁷ Kada adlaw nagapanudlo si Jesus sa Templo, pero kon maggabii nagagwa tana kag mag-agto sa Bukid kang mga Olibo, kag bilog nga gabii tana rugto. ³⁸ Kag ang tanan nga mga tawo aga pa nga nagaagto sa templo sa pagpamati kana.

22

Ang Plano kontra kay Jesus

(Mateo 26:1-5; Marcos 14:1-2; Juan 11:45-53)

¹ Kar-on, marapit run lang ang Pista kung Tinapay nga wara ti Tapay, nga ginatawag man nga Pista kung Paglampaugas. ² Ang mga pangulo kung kaparian kag ang mga manunudlo kung Kasugoan nagapangita gid kang paagi nga mapapatay nanda si Jesus, tungud hay nahadluk sanda sa mga tawo.

Nagpasugot si Judas sa Pagtraidor kay Jesus

(Mateo 26:14-16; Marcos 14:10-11)

³ Kar-on, nagsulud si Satanas kay Judas nga ginatawag Iscariote, nga isara sa napulo'g darwa ka mga disipulo. ⁴ Gani, nagpanaw si Judas kag nagpakig-istorya sa mga pangulo kung kaparian kag sa mga gwardya kung templo kon paano na matugyan si Jesus kananda. ⁵ Nalipay gid sanda kag nagpasugot nga baydan nanda tana kung kwarta. ⁶ Nagpasugot man si Judas, kag nagpangita tana kung kahigayonan kon paano na

maluiban si Jesus kananda nga indi maman-an kang mga tawo.

*Ang Pag-aman sa Pista
(Mateo 26:17-25; Marcos 14:12-21; Juan 13:21-30)*

⁷ Nag-abot run ang adlaw kang Pista kang Tinapay nga wara ti Tapay, nga ang karnero para sa Pista kang Paglampawas kinahanglan nga ihawun kag ihalad. ⁸ Ginsugo ni Jesus si Pedro kag si Juan kag ginkun-an, “Panaw kamo kag ihanda ninyo ang pagkaun nga atun ikan-un sa pista kang paglampawas.”

⁹ Namangkot sanda, “Diin mo bay gusto nga ihanda namun ang pagkaun?”

¹⁰ Nagsabat si Jesus, “Pagsulud ninyo sa syudad, sug-alawun kami kang sangka laki nga nadadera kang sangka tibud nga may tubig. Sunda ninyo tana hasta sa balay nga anang pagasudlan, ¹¹ kag hambalan ninyo ang tagbalay, ‘Nagapamangkot ang Maestro kon diin ang kwarto nga pagakan-an nanda kang anang mga disipulo sa pista kang paglampawas.’ ¹² Ipakita na kaninyo ang sangka bahul nga kwarto sa ibabaw nga nasangkapan run. Rugto ninyo himsun ang tanan.”

¹³ Nagpanaw sanda, kag pag-abot nanda rugto, nakita nanda ang tanan suno sa ginhambil kananda, kag ginhimus nanda ang pagkaun para sa Pista kang Paglampawas.

*Ang Balaan nga Yapon
(Mateo 26:26-30; Marcos 14:22-26; 1 Corinto 11:23-25)*

¹⁴ Pag-abot kang tion, nagpungko si Jesus para magkaun sa lamesa imaw kang anang mga apostoles. ¹⁵ Nagkuon tana kananda, "Bahul gid ang akun handum nga mag-imaw kaninyo sa pagkaun sa pista kang paglampawas sa wara pa ako mag-antos. ¹⁶ Sugidan ko kamo, indi run ako magkaun ka dya liwan hasta nga matuman ang anang kahulogan ka dya sa tion nga maghari ang Dios."

¹⁷ Dayon nagbuul si Jesus kang kupa kag nagpasalamat sa Dios kag nagkuon, "Batona ninyo dya kag huray-hurayun. ¹⁸ Sugidan ko kamo, umpisa kadya indi run ako liwan mag-inum kang bino nga halin sa ubas hasta nga mag-abot ang adlaw nga maghari ang Dios."

¹⁹ Dayon nagbuul tana kang tinapay, kag nagpasalamat sa Dios, kag ginpamihak-pihak dya kag gintugro kananda nga nagakuon, "Amo dya ang akun lawas nga gintugro kaninyo. Himoa ninyo dya sa pagdumduum kanakun." ²⁰ Kag pagkatapos nga makayapon sanda, nagbuul si Jesus kang kupa kag nagkuon, "Ang kupa nga dya amo ang bag-o nga kasugtanan kang Dios nga ginparig-un paagi sa akun dugo nga gin-ula para kaninyo.

²¹ "Pero sugidan ko kamo, ang tawo nga magaluib kanakun kaimaw nakun sa lamesa! ²² Tungud nga ang Anak kang Tawo mapatay gid suno sa natalana run, pero makaluluoy gid ang madangatan kang tawo nga magaluib kana!"

²³ Pagkabati nanda ka dya, nag-umpisa sanda ka pamangkotanay kon sin-o gid kananda ang magahimo ka dya.

Sin-o ang Labaw sa Tanan

²⁴ Nagbinais-bais ang mga disipulo kon sin-o gid bala kananda ang kilalahun nga labaw sa tanan. ²⁵ Nagkuon si Jesus kananda, “Ang mga hari kang mga bukun ti Judio amo ang nagagahum sa andang mga sinakpan, kag ang mga may awtoridad gusto nga itawgun nga mga ‘Manugbulig kang mga Tawo.’ ²⁶ Pero kaninyo tana, bukun ti amo karia. Sa baylo, kon sin-o ang labaw kaninyo tanan, amo ang magpaibus pareho kang libayun, kag kon sin-o ang pangulo amo ang mangin pareho kang surugoon. ²⁷ Tungud hay sin-o bala ang labaw, ang nagapungko kag nagakaun sa may lamesa, ukon ang nagasirbe kana? Indi bala ang nagapungko? Pero ako tana kaimaw ninyo nga nagasirbe.”

²⁸ “Kamo amo ang nag-unong kanakun sa mga kalisdanan nga akun gin-agyan. ²⁹ Pareho nga ako gintugyanan kang Amay nga maghari, kamo man ginatugyanan ko nga maghari, ³⁰ kag magakaun kamo kag magainum kaimaw nakun sa akun lamesa sa akun ginharian. Magapungko kamo sa mga trono sa paghukum kang napulo'g darwa ka mga tribo kang Israel.”

Gintagna ni Jesus ang Pagpanginwara ni Pedro kana

(Mateo 26:31-35; Marcos 14:27-31; Juan 13:36-38)

³¹ Nagkuon si Jesus kay Simon, “Pamatí, Simon, nagpangayo si Satanas ka pahanugot nga tirawan na kamo, pareho kag pag-ayag kag trigo nga amo ang pagbulag kag timgas sa upa.

³² Pero nagpangamuyo ako para kanimo, Simon, nga ang imong pagtoo indi magluya. Kag kon magpanumbalik run gani ang imong karig-un, parig-unun mo man ang imong mga kabugtoan.”

³³ Nagsabat si Pedro, “Ginoo, handa ako mag-imaw kanimo sa prisohan kag bisaan sa kamatayun!”

³⁴ Pero nagsabat si Jesus, “Sugidan ko ikaw, Pedro, antes magpamalo ang sulong kadya nga gabii ipanginwara mo ako kang tatlo ka beses.”

Sa Tion kang Kalisdanan

³⁵ Dayon nagkuon si Jesus kananda, “Kang ginsugo ko kamo anay nga magpanaw nga wara ti dara nga puyo-puyo, libon ukon sandalyas, may nakulang bala kaninyo?”

Nagsabat sanda, “Wara gid.”

³⁶ Kag nagkuon si Jesus kananda, “Pero karon tana, kon sin-o kaninyo ang may puyo-puyo ukon libon kinahanglan dar-un na dya, kag ang wara ti espada ibaligya na ang ana nga kunup kag magbakal. ³⁷ Sugidan ko kamo, dapat matuman kanakun ang ginakuon sa Kasulatan nga, ‘Ginkabig tana nga isara sa mga malinapasun,’ tungud hay kon ano ang ginakuon sa kasulatan nahanungud kanakun nagakatumuan run.”

³⁸ Nagkuon ang mga disipulo, “Ginoo, may darwa kami rugya ka espada.”

Nagsabat si Jesus, “Igsakto run ria!”

Nagpangamuyo si Jesus sa Bukid kang mga Olibo

(Mateo 26:36-46; Marcos 14:32-42)

39 Pareho kang naandan ni Jesus nagwa tana sa syudad kag mag-agto sa Bukid kang mga Olibo. Nag-imaw man kana ang anang mga disipulo. **40** Pag-abot na rugto, nagkuon tana kananda, "Magpangamuyo kami agud to nga indi kami madaug kang pagsulay."

41 Dayon nagparayu-rayu tana gawa kananda kag nag-agto sa uruunahan, kag nagluhod tana kag nagpangamuyo. **42** Nagkuon tana, "Amay, kon pagbuut nimo, bul-a kanakun ang dyang kupa kag pag-antos. Pero bukun ti akun kabubut-un ang matuman kundi ang imo." [**43** May sangka anghel nga naghelin sa langit ang nagpakita kay Jesus kag nagpabakud kana. **44** Tungud sa tuman nga kalisud nga ana gin-abatyag, nagpangamuyo pa gid tana kag tuduk sa anang tagipusoon kag ang mga balhas daw mga dugo nga nagatinuro sa lupa.]

45 Pagkatapos ka pangamuyo ni Jesus nagtindug tana kag nagbalik sa anang mga disipulo kag naabotan na sanda nga nagakaturog tungud sa sobra nga kasubu. **46** Nagkuon si Jesus kananda, "Andut nga nagaturog kami? Bangon kami kag magpangamuyo agud to nga indi kami madaug kang pagsulay."

*Ang Pagdakup kay Jesus
(Mateo 26:47-56; Marcos 14:43-50; Juan 18:3-11)*

47 Samtang nagahambil pa si Jesus nag-abot ang sangka hubun kag mga tawo, nga ginapan-gunahan ni Judas, nga isara sa napulo'g darwa ka mga disipulo. Nagparapit tana kay Jesus sa

pagharuk kana. ⁴⁸ Pero nagkuon si Jesus kana, "Judas, pagaluiban mo bala ang Anak kang Tawo paagi sa haruk?"

⁴⁹ Kang makita kang mga disipulo nga imaw ni Jesus kon ano run ang matabo, nagkuon sanda, "Ginoo, ipanglabuon bala namun sanda kang amun mga espada?" ⁵⁰ Kag ang isara kananda ginlabo na ang surugoon kang Pinakamataas nga Pari kag nautas gid ang tuo na nga talinga ka dya.

⁵¹ Pero nagkuon si Jesus, "Husto run ria!" Kag dayon gintandug na ang talinga kag tawo kag gin-ayad dya.

⁵² Dayon nagkuon si Jesus sa mga pangulo kang kaparian kag sa mga gwardya kang Templo kag sa mga kamal-aman kang mga Judio nga nag-agto rugto sa pagdakup kana, "Buyung ako haw nga kinahanglan pa ninyo nga magdara kag mga espada kag ralampus sa pagdakup kanakun? ⁵³ Kaimaw ninyo ako adlaw-adlaw sa Templo pero wara man ninyo ako pagdakpa. Ugaring inyo dya nga tion, kag amo man dya ang tion nga magagahum ang kadulum."

Ginpanginwara ni Pedro si Jesus

(Mateo 26:57-58, 69-75; Marcos 14:53-54, 66-72; Juan 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Dayon gindakup nanda si Jesus kag gindara sa balay kang Pinakamataas nga Pari. Si Pedro nagsunod man pero sa marayu lang. ⁵⁵ Rugto sa tunga kag lagwerta kag palasyo nagdabok sanda kag nagpurungko. Si Pedro nagpungko man kaimaw nanda. ⁵⁶ May sangka surugoon

nga bayi nga nakakita kay Pedro nga naga-pungko marapit sa may kalayo. Ginhimutadan na ka mayad si Pedro kag nagkuon, “Ang dya nga tawo kaimaw man kang tawo nga to!”

⁵⁷ Pero ginpanginwara dya ni Pedro, “Inday, indi takun ka kilala kana!”

⁵⁸ Burubuhay may sangka laki man nga nakakita kay Pedro, kag nagkuon, “Isara man ikaw kananda!” Pero nagsabat si Pedro, “To, bukun takun!”

⁵⁹ May sangka oras ang nagligad kag may sangka tawo liwan nga nagainsister nga nagakuon, “Wara gid ti pangduha-duha nga ang tawo nga dya imaw kang tawo nga to, tungud hay Galileanhun man tana!”

⁶⁰ Pero nagsabat si Pedro kana, “To, wara gid takun kamaan kon ano ang imong ginapanghambal!” Kag lagi-lagi, samtang nagahambal pa si Pedro, namalo ang sulog. ⁶¹ Nagbalikid ang Ginoo kag ginturuk si Pedro. Dayon nadumduman ni Pedro ang mga ginkuon kang Ginoo kana, “Antes magpamalo ang sulog kadya nga gabii, ipanginwara mo ako kang makatlo ka beses.”

⁶² Kag nagwa si Pedro nga nagahiribiun ka mayad.

*Ginyaguta si Jesus kag Ginbunal
(Mateo 26:67-68; Marcos 14:65)*

⁶³ Kar-on, ginayaguta kag ginabunal si Jesus kag mga tawo nga nagagwardya kana.

⁶⁴ Ginpuyungan nanda tana kag pamangkoton, “Lat-a kon sin-o ang nagtampa kanimo!” ⁶⁵ Kag

duro pa gid ang andang mga ginpanghambal nga pagyaguta kay Jesus.

*Si Jesus sa Atubang kang Konseho
(Mateo 26:59-66; Marcos 14:55-64; Juan 18:19-24)*

⁶⁶ Pagkaaga, nagsapol ang mga katapo kang konseho nga amo ang mga kamal-aman, ang mga pangulo kang kaparian, kag ang mga manunudlo kang Kasugoan. Kag gindara nanda si Jesus kag ginpaatubang sa konseho. ⁶⁷ Nagkuon sanda kana, “Sugidi kami, kon bala ikaw amo ang Cristo.” Pero nagsabat si Jesus, “Bisan sugidan ko kamo indi man kamo gihapon magpati, ⁶⁸ kag kon pamangkoton ko kamo indi man kamo magsabat. ⁶⁹ Pero umpisa kadya, ang Anak kang Tawo magapungko run sa tuo nayon kang makagagahum nga Dios.”

⁷⁰ Kag nagkuon sanda tanan kana, “Kon amo, Anak ikaw gali kang Dios?”

Nagsabat tana kananda, “Kamo mismo ang nagkuon nga ako amo ria.”

⁷¹ Kag nagkuon sanda, “Ti, ano pa nga mga pamatuod ang atun kinahanglan? Nabatian run natun mismo sa anang kaugalingun nga ba-ba ang anang ginkuon!”

23

*Ginpaatubang si Jesus kay Pilato
(Mateo 27:1-2, 11-14; Marcos 15:1-5; Juan 18:28-38)*

¹ Dayon nagtindug ang bilog nga katapo kang konseho kag gindara nanda si Jesus kag ginpaatubang kay Pilato. ² Rugto nag-umpisa sanda ka akusar kana nga nagakuon, "Nadakpan namun ang tawo nga dya nga ginahaylo na ang amun mga kasimanwa nga magpakigbato kontra sa gobyerno, kag ginadili na ang pagbayad kang buwis sa emperador kang Roma, kag ginakuon na nga tana amo ang Cristo, nga sangka hari!"

³ Ginpamangkot tana ni Pilato, "Ikaw bala ang hari kang mga Judio?"

Nagsabat si Jesus, "Ginhambal mo run!"

⁴ Gani nagkuon si Pilato sa mga pangulo kag kaparian kag sa mga tawo rugto, "Wara ako ti nakita nga sala sa tawo nga dya." ⁵ Pero nagpamirit pa gid sanda nga nagakuon, "Paagi sa anang mga ginapanudlo ginahaylo na ang mga tawo sa bilog nga Judea nga manggamo. Nagumpisa tana sa Galilea kag kar-on nakalambot run rugya!"

Ginpaatubang si Jesus kay Herodes

⁶ Kang mabatian dya ni Pilato, nagpamangkot tana kananda kon si Jesus taga-Galilea. ⁷ Kag kung naman-an na nga naghalin si Jesus sa lugar nga nasakpan kung pagdumaranhan ni Herodes, ginpadara na si Jesus kung Herodes nga sa amo man to nga tion rugto sa Jerusalem. ⁸ Nalipay gid si Herodes pagkakita na kung Jesus, tungud hay nabatian na run ang nahanungud kana, kag buhay run gid ang anang handum nga makita si Jesus. Nagalaum si Herodes nga makita na nga maghimo si Jesus kung mga milagro. ⁹ Gani

ginpamangkot ni Herodes si Jesus kang duro nga mga pamangkot, pero wara gid magsabat si Jesus. ¹⁰ Ang mga pangulo kang kaparian kag ang mga manunudlo kang Kasugoan nagtirindug kag gin-akusar nanda si Jesus kang tam-an ka bug-at nga mga akusasyon. ¹¹ Ginmulay kag ginyaguta ni Herodes kag kang anang mga suldado si Jesus; dayon ginpasuksokan nanda tana kang manami nga panaptun kag ginpadara pabalik kay Pilato. ¹² Sa amo gid to nga adlaw si Pilato kag si Herodes nag-amigohay, tungud hay kato anay kontrahanay sanda nga darwa.

*Ginsintensyahan si Jesus kang Kamatayun
(Mateo 27:15-26; Marcos 15:6-15; Juan 18:39—
19:16)*

¹³ Dayon ginpatawag ni Pilato ang mga pangulo kang kaparian kag ang mga manugdumara kag ang mga katawhan. ¹⁴ Kag nagkuon tana kananda, “Gindara ninyo dya nga tawo kanakun tungud hay kuon ninyo ginapatalang na ang katawhan. Gin-usisa nakun tana sa atubangan ninyo mismo, kag wara gid ako ti nakita nga sala bisan isara sa inyo mga akusasyon kontra kana. ¹⁵ Amo man si Herodes, wara gid tana ti nakita nga sala sa tawo nga dya, tungud hay ginpabalik na tana rugya kanatun. Ang tawo nga dya wara ti sala nga nahimo agud nga sintensyahan kang kamatayun. ¹⁶ Ipahanot nakun tana kag pagkatapos hilwayun.” [¹⁷ Kada pista kinahanglan gid nga maghilway si Pilato kag sangka priso para sa katawhan.] ¹⁸ Pero ang katawhan nagasinggitan, “Patyun tana! Si

Barabas amo ang imo hilwayun para kanamun!" (¹⁹ Si Barabas nga dya napriso tungud sa sala nga pagpakibato kontra sa gobyerno nga ginhimo na sa syudad kag tungud man sa sala nga pagpatay.)

²⁰ Gusto tana ni Pilato nga buy-an si Jesus, gani naghambal tana liwan sa mga tawo. ²¹ Pero nagsinggitan sanda, "Ilansang tana sa kros! Ilansang tana sa kros!"

²² Sa ikatlo nga bes nagkuon si Pilato kananda, "Wanhaw? Ano ang nahimo na nga sala? Wara man ako ti nakita nga sala kana nga nagakadapat tana ipatyun. Ipahanot lang nakun tana, kag pagkatapos buy-an."

²³ Pero tudo pa gid ang andang singgit nga nagapamirit nga ilansang si Jesus sa kros. Kag sa urihi nagdaug gid man ang andang ginasinggitan. ²⁴ Gani nagpapanaog si Pilato kang anang pamatbat nga anda ginapangayo. ²⁵ Ginbuyan na ang tawo nga andang ginapangayo nga napriso tungud sa sala nga pagpakibato kontra sa gobyerno kag pagpatay. Pero si Jesus tana gintugyan na kananda agud to nga himoon nanda ang andang gusto himoon kana.

Ginlansang si Jesus sa Kros

(Mateo 27:32-44; Marcos 15:21-32; Juan 19:17-27)

²⁶ Kar-on, gindara nanda si Jesus pagwa sa syudad, kag nasug-alaw nanda ang sangka tawo nga naghalin sa uma nga nagapasulud sa syudad nga ginahingaranan kay Simon nga taga-Cirene. Ginhawidan nanda tana kag gintungtong ang

kros sa anang abaga kag papas-an kana nga nagasunod kay Jesus.

²⁷ Tama gid ka duro nga mga tawo ang nagsurunod kay Jesus. Imaw man ang mga kababainhan nga nagaparanangisun kag naga-paranambutin tungud kana. ²⁸ Pero ginbalikid sanda ni Jesus kag ginkun-an, "Kamo nga mga bayi nga taga-Jerusalem, indi kamo maghibi para kanakun. Ang inyo kaugalingun kag inyo mga kabataan ang inyo hibian. ²⁹ Tungud hay maga-abot ang adlaw nga magakuon ang mga tawo, 'Bulahan ang mga bayi nga indi makapamata, kag ang mga wara gid makapamata, kag ang wara makapasuso.' ³⁰ Sa amo man to nga mga adlaw magakuon ang mga tawo sa mga bukid nga, 'Tiphagi kami!' kag magakuon sa mga bakulod nga, 'Taboni kami!' ³¹ Tungud hay kon amo dya ang anda ginahimo kanakun nga wara ti sala, sobra pa gid ang himoon nanda sa tawo nga may sala."

³² May darwa man ka tawo nga mga kriminal nga gindara nanda agud patyun imaw ni Jesus. ³³ Kang pag-abot nanda sa lugar nga ginatawag "Bagol" rugto nanda tana ginlansang sa kros, kag amo man ang darwa ka kriminal, ang isara sa tuo nayon ni Jesus kag ang isara tana sa anang wala. [³⁴ Naghambal si Jesus, "Amay, patawara sanda hay wara sanda kamaan kang andang ginahimo!"]

Ang mga suldado tana naggabot-gabot sa paghururay kang anang mga bayo. ³⁵ Ang mga tawo rugto nagatirindug lang kag nagalantaw

samtang ginayaguta si Jesus kang mga pangulo kang mga Judio, nga nagakuon, "Ginluwas na ang iba; luwasun na man ang anang kaugalingun kon tana amo ang Cristo, ang pinili kang Dios!"

³⁶ Ginyaguta man si Jesus kang mga suldado. Nagparapit sanda kana kag gintungholan nanda tana kang langgaw, ³⁷ nga nagakuon, "Luwasa ang imo kaugalingun kon ikaw ang hari kang mga Judio!"

³⁸ Sa may ulohan nayon ni Jesus may nasulat nga mga pulong, "Amo dya ang Hari kang mga Judio."

³⁹ Ang isara sa mga kriminal nga nalansang man sa kros, gin-insultohan na si Jesus, "Indi bala ikaw ang Cristo? Luwasa ang imo kaugalingun kag pati kami!"

⁴⁰ Pero ginsabdung tana kang isara nga kriminal nga nagakuon, "Wara bala ikaw mahadluk sa Dios? Ginasilotan man ikaw pareho kana. ⁴¹ Kita nga darwa nagakadapat lang nga silotan tungud sa atun mga ginhimo, pero ang tawo tana nga dya wara makahimo kang sala!"

⁴² Kag nagkuon tana kay Jesus, "Jesus, dum-duma man ako kon maghari run ikaw!"

⁴³ Nagsabat si Jesus kana, "Sugidan ko ikaw, kadya lagi nga adlaw mangin kaimaw nakun ikaw sa Paraiso!"

*Ang Pagkapatay ni Jesus
(Mateo 27:45-56; Marcos 15:33-41; Juan 19:28-30)*

⁴⁴ Kang mga udto adlaw run, nagdulum ang bug-os nga lugar hasta sa alas tres ti hapon,

⁴⁵ tungud hay nag-untat sa pagsirak ang adlaw kag ang kurtina kang templo napihak sa darwa.

⁴⁶ Dayon nagsinggit si Jesus sa matunog nga limug, "Amay, sa imo mga alima ginatugyan ko ang akun ispirito!" Pagkatapos nga makuon na dya nabugto ang anang ginhawa.

⁴⁷ Kar-on kang makita kang kapitan kang mga suldato ang natabo nga dya, nagdayaw tana sa Dios kag nagkuon, "Matuod gid nga matarung ang tawo nga dya!"

⁴⁸ Ang mga katawhan nga nagtiriripon para maglantaw kang dya nga hitabo, kang makita nanda dya, nagparauli sanda nga nagapamukpok kang andang dughan. ⁴⁹ Pero ang tanan nga mga nakakilala kay Jesus kag ang mga bayi nga nagtawas kana halin pa sa Galilea, nagatirindug rugto sa unahan sa pagturuk kang mga nagakaratabo nga dya.

Ang Paglubung kay Jesus

(Mateo 27:57-61; Marcos 15:42-47; Juan 19:38-42)

⁵⁰ Kar-on, may sangka tawo rugto nga ginahingaranan kay Jose nga taga-Arimatea nga sangka banwa kang mga Judio. Mayad tana kag tarahudon nga tawo kag sangka katapo kang konseho, ⁵¹ pero wara tana nagpasugot sa andang plano kag ginhimo nga pagpatay kay Jesus. Kag nagahulat tana ka dya kag tion nga magahari ang Dios. ⁵² Ang ginhimo ni Jose, nag-agto tana kay Pilato kag gin pangayo na nga ibulun ang bangkay ni Jesus sa kros. ⁵³ Gintaltal na ang bangkay kag ginputos kang tela nga lino

kag ginsulud sa rulubngan nga gin-giab sa bato.
 Ang rulubngan nga dya wara pa gid malubnigi.
⁵⁴ Byernes kato nga adlaw kag burubuhay karia,
 Adlaw run nga Inugpahuway.

⁵⁵ Ang mga kababainhan nga nagtarawas anay
 kay Jesus halin pa sa Galilea, nagsunod man kay
 Jose kag nakita nanda ang rulubngan kag kon
 paano ang pagbutang kang anang bangkay rugto.
⁵⁶ Dayon nagparauli sanda kag naghanda kang
 mga pahamot kag inughaplas sa lawas ni Jesus.

Pag-abot kang Adlaw nga Inugpahuway, nag-
 pahuway sanda, suno sa ginakuon sa Kasugoan.

24

Ang Pagkabanhaw

(Mateo 28:1-10; Marcos 16:1-8; Juan 20:1-10)

¹ Aga-agá pa gid kang primero nga adlaw kag
 semana, ang mga bayi nag-agto sa rulubngan nga
 nagadara kang andang ginhanda nga mga pa-
 hamot. ² Pag-abot nanda rugto, nakita nanda nga
 ginpaligid run ang bato nga gintakup sa gawang
 kag rulubngan. ³ Pero kang pagsulud nanda,
 wara nanda makita ang bangkay ni Ginoong
 Jesus. ⁴ Samtang natingala sanda nahanungud
 sa mga butang nga dya, hinali lang nga may
 nagtindug nga darwa ka laki sa ingud nanda, nga
 nagabayo kang makasirilaw. ⁵ Gindakup sanda
 kag kahadluk kag nagkuub run lang sanda.
 Naghambal ang darwa ka laki kananda, “Andut
 nga ginapangita ninyo ang buhi rugya sa mga
 patay? ⁶ Wara tana rugya. Nabanhaw tana run!
 Panumduma ninyo ang anang ginkuon kaninyo

kang rugto pa tana sa Galilea,⁷ nga ang Anak kang Tawo kinahanglan itugyan sa alima kang mga tawo nga makasasala, igalansang nanda tana sa kros, pero sa ikatlo nga adlaw mabanhaw tana.”

⁸ Kag nadumduman kang mga bayi ang mga ginpanghambal ni Jesus. ⁹ Pagkapauli nanda halin sa rulubngan ginsugid nanda ang tanan nga mga butang nga dya sa napulo'g isara ka mga disipulo kag sa iba pa nga mga kaimaw nanda. ¹⁰ Ang mga kababainhan nga to amo sanday Maria Magdalena, Juana kag Maria nga nanay ni Santiago. Sanda ka dya kag ang iba pa nga mga kababainhan amo ang nagpanugid kang mga butang nga dya sa mga apostoles. ¹¹ Pero abi kang mga apostoles nga lango-lango lang ang mga ginapanghambal kang mga bayi, gani nga wara sanda magpati. ¹² Pero si Pedro tana nagtindug kag magdalagan paagto sa rulubngan. Pag-abot na rugto, nagkuub tana kag naglingling kag wara tana ti iba nga nakita magluwas lang sa panaptun nga lino. Gani nag-uli tana nga natingala kon ano ang natabo.*

Ang Darwa nga nagapanaw Paagto sa Emaus (Marcos 16:12-13)

¹³ Sa amo gid to nga adlaw, ang darwa sa mga disipulo ni Jesus nagapanaw paagto sa baryo nga ginatawag Emaus - mga napulo'g isara ka kilometro ang karayuun na ka dya sa Jerusalem. ¹⁴ Nagaistoryahanay sanda ka

---

* **24:12** 24:12 sa iba nga mga kasulatan wara masulat ang dya nga bersikulo.

dya nga darwa nahanungud sa tanan nga mga butang nga nagkaratabo. ¹⁵ Samtang nagaistoryahanay sanda, si Jesus mismo nagparapit kag nag-imaw kananda sa pagpanaw. ¹⁶ Nakita man nanda tana, pero wara nanda tana makilala. ¹⁷ Ginpamangkot sanda ni Jesus, “Ano bala ang ginaistoryahan ninyo nga darwa samtang nagapanaw kamo?”

Nagduyu sanda nga masinurub-un ang andang pungyahun. ¹⁸ Ang isara kananda nga ginahingaranan kay Cleopas nagkuon kay Jesus, “Daw ikaw lang bay siguro ang dumaray-o rugya sa Jerusalem nga wara makamaan kang mga nagkaratabo sa kadya nga mga inadlaw.”

¹⁹ Namangkot liwan si Jesus, “Nahanungud sa ano nga mga butang?”

Nagsabat ang darwa, “Ang mga natabo nahanungud kay Jesus nga taga-Nazaret, nga sangka propeta nga gamhanan sa pulong kag sa buhat, sa atubang kang Dios kag sa tawo. ²⁰ Gintugyan tana kang amun mga pangulo kang kaparian kag kag mga manugdumara agud sintensyahan kang kamatayun kag ginlansang nanda tana sa kros. ²¹ Nagalaum daad kami nga tana amo ang magahilway sa Israel. Magluwas pa dyan karia, amo run dya ang ikatlo nga adlaw halin nga natabo ang mga butang nga dya. ²² Kag natingala pa gid kami sa ginkuon kag mga bayi nga imaw namun. Tungud hay aga pa gid nga nag-agto sanda sa rulubngan, ²³ pero wara nanda makita ang bangkay ni Jesus. Kag nagpauli sanda nga nagakuon nga may mga anghel kuno sanda nga

nakita nga nagkuon kananda nga buhi si Jesus.
24 Ang iba sa amun mga kaibahan nag-agto man sa rulubngan, kag kon ano ang ginsugid kang mga bayi amo man ang andang nakita, pero wara nanda makita si Jesus rugto.”

25 Pagkatapos, nagkuon si Jesus kananda, “Mga mango kami! Andut nga indi lagi kami magpati sa mga ginkuon kang mga propeta! **26** Indi bala nga kinahanglan mag-antos anay ang Cristo kang dya nga mga butang antes na maangkun ang anang himaya?” **27** Kag ginpaathag ni Jesus kananda ang tanan nga ginakuon sa Kasulatan nahanungud sa anang kaugalingun, umpisa sa mga libro nga sinulat ni Moises hasta sa tanan nga mga sinulat kang mga propeta.

28 Kang nagahinamput run sanda sa baryo nga anda pagaagtonan, nagpakita si Jesus nga daw sa magapadayon lang tana sa pagpanaw. **29** Pero ginhawidan nanda tana nga nagakuon, “Imaw run lang ikaw kanamun, tungud hay sirum run, kag burubuhay gabii run.” Gani nagdayon tana sa balay imaw kananda. **30** Kang kaimaw nanda tana sa lamesa, nagbuul tana kang tinapay kag nagpasalamat sa Dios, kag dayon ginpamihap-pihak na dya kag gintugro kananda. **31** Amo to kag nakamaradmad sanda kag nakilala nanda tana, pero nadura tana sa andang panuruk. **32** Nagkinun-anay sanda nga darwa, “Amo gali to nga kanami kang atun pamatyag samtang nagapakighambal tana kanatun sa may dalanun kag nagapaathag kang kasulatan kanatun!”

33 Nagtindug sanda dayon kag nagpanaw pa-

balik sa Jerusalem. Naabotan nanda rugto ang napulo'g isara ka mga disipulo nga nagatiriripon kag ang iba pa gid nanda nga mga kaibahan 34 nga nagakuon, "Matuod gid nga nabanhaw ang Ginoo! Nagpakita tana kay Simon!"

³⁵ Dayon ginsugid man kang darwa nga dya ang natabo kananda sa may dalanun, kag kon paano nga nakilala nanda si Jesus paagi sa pagpamihak-pihak na kang tinapay.

*Nagpakita si Jesus sa Anang mga Disipulo
(Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18; Juan 20:19-
23; Binuhatan 1:6-8)*

³⁶ Samtang nagahambil pa sanda nahanungud ka dya, hinali lang nga nagtindug si Jesus sa tunga nanda kag nagkuon kananda, "Ang kalinung mangin rugyan kaninyo!"[†]

³⁷ Nangusyan sanda kag nahadluk tungud hay abi nanda murto ang anda nga nakita. ³⁸ Pero nagkuon tana kananda, "Andut bala nga natublag kamo, kag andut nga nagapangduha-duha kamo? ³⁹ Sulnga ninyo ang akun mga alima kag mga kahig; ako gid dya! Hikapa ninyo ako kag maman-an ninyo, tungud hay ang murto tana wara ti kusug kag tul-an, akun tana may kusug kag tul-an takun nga makita ninyo."

⁴⁰ Pagkakuon na ka dya ginpakita na kananda ang anang mga alima kag kahig.[‡] ⁴¹ Indi gi-hapon sanda makapati tungud sa andang kali-

---

[†] **24:36** 24:36 kag nagkuon kaninyo, "Ang kalinung mangin rugyan kaninyo!" sa iba nga mga kasulatan wara masulat ang bahin nga dya. [‡] **24:40** 24:40 sa iba nga mga kasulatan wara masulat ang dya nga bersikulo.

pay kag katingala. Dayon nagpamangkot si Jesus kananda, "May pagkaun kamo rugya?"
42 Gintugroan nanda tana kang sinugba nga isda. **43** Ginbuul na dya kag ginkaun samtang nagasulung sanda kana.

44 Dayon nagkuon tana kananda, "Amo run dya nga mga butang ang akun ginkuon kaninyo katong kaimaw pa ninyo ako, nga ang tanan nga nasulat nahanungud kanakun sa kasugoan ni Moises kag sa mga sinulat kang mga propeta, kag sa mga Salmo kinahanglan nga matuman gid."

45 Dayon, ginbuksan ni Jesus ang andang panghuna-huna agud to nga mahangpan nanda ang kasulatan. **46** Nagkuon tana kananda, "Amo dyaay ang ginakuon sa Kasulatan: ang Cristo kinahanglan nga mag-antos kag sa ikatlo nga adlaw mabanhaw halin sa mga minatay. **47** Paagi sa anang ngaran, ang paghinulsul kag ang pag-patawad kang sala kinahanglan iwali sa tanan nga nasyon, umpisa sa Jerusalem. **48** Kamo amo ang mga manugpamatuod sa mga butang nga dya. **49** Ako mismo ang magapadara kaninyo kang ginsaad kang akun Amay. Pero indi anay kamo maghalin rugya sa Jerusalem, hasta nga maaaguman ninyo ang gahum nga magahalin sa langit."

*Gindara si Jesus sa Langit
 (Marcos 16:19-20; Binuhatan 1:9-11)*

50 Pagkatapos ka dya, gindara na sanda sa gwa kang syudad hasta sa may Betania, kag ginbayaw na ang anang mga alima kag ginbindisyonan na sanda. **51** Samtang ginabindisyonan na sanda,

Lucas 24:52

cxlvi

Lucas 24:53

nagpahamulag tana kananda kag gindara tana palangit. ⁵² Dayon ginsimba nanda tana, kag nagbalik sanda sa Jerusalem nga tuman ang andang kalipay, ⁵³ kag pirme gid sanda sa Templo nga nagadayaw sa Dios.

**Kinaray-a NT
Kinaray-a: Kinaray-a NT New Testament**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kinaray-a

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
39f1fe1a-35ce-5501-a182-568b5cba3b44